

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้
โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ด้วยการ
จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เราชักเพชรบุรีของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF READING COMPREHENSION ABILITY AND LOCAL
PRIDE BY USING GRAPHIC ORGANIZER TECHNIQUE IN LEARNING
DEVELOPMENT ACTIVITIES “WE LOVE PHETCHABURI” OF THE THIRD GRADE
STUDENT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (CURRICULUM AND SUPERVISION)

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2017

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความ ภาคภูมิใจในท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรายังเพชรบุรีของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3
โดย	มยุรี หอมขจร
สาขาวิชา	หลักสูตรและการนิเทศ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญา มหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ ดร. อุบลวรรณ ส่งเสริม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาเรียม นิลพันธุ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร. อุบลวรรณ ส่งเสริม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุชบา บัวสมบุญณ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. มนต์ชัย พงศกรณฤกษ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(อาจารย์ ดร. สามารถ ทิมนาค)

56253318 : หลักสูตรและการนิเทศ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้, กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นาง มยุรี หอมขจร: การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจใน
ท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรีของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร. อุบลวรรณ ส่งเสริม

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วย
การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 2) ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ3) ศึกษาความภาคภูมิใจใน
ท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียนเรารักเพชรบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ
เพชรบุรี ตำบลช่องสะแก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
2559 ที่ได้จากการคัดเลือกแบบอาสาสมัคร (Voluntary Selection) โดยเป็นนักเรียนที่สนใจสมัคร
เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชมรมเรารักเพชรบุรี จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1)
แผนการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก 2) แบบวัดความสามารถในการอ่านจับ
ใจความ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี” 4) แบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น วิเคราะห์ข้อมูลด้วย
ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test แบบ One Sample t-test และ
การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจัดการ
เรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75

2) ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ใน
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมีความพึงพอใจมาก

3) ด้านความภาคภูมิใจพบว่ามีความคิดเห็นว่าคุณไม้ใจที่ได้เกิดมาเป็นคนเพชรบุรี เพราะมีพระมหากษัตริย์ถึง 3 พระองค์สร้างพระราชวังไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาค้นคว้าและเคารพกราบไหว้ อีกทั้งจังหวัดเพชรบุรียังมีภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมที่น่าอยู่ การคมนาคมไปมาสะดวก สำหรับด้านการทำประโยชน์พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าจะช่วยกันอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีที่ดั้งเดิม เช่น ประเพณีแห่เรือบัก ไทยทรงดำ อีกทั้งควรร่วมกันสืบสานภูมิปัญญาไทยและประเพณีชาวบ้านให้คงอยู่คู่จังหวัดเพชรบุรีสืบไป

56253318 : Major (CURRICULUM AND SUPERVISION)

Keyword : reading comprehension, the third grade student

MRS. MAYUREE HOMKHAJORN : THE DEVELOPMENT OF READING COMPREHENSION ABILITY AND LOCAL PRIDE BY USING GRAPHIC ORGANIZER TECHNIQUE IN LEARNING DEVELOPMENT ACTIVITIES “WE LOVE PHETCHABURI” OF THE THIRD GRADE STUDENT THESIS ADVISOR : UBONWAN SONGSERM

The purposes of this research were following these; Firstly was to develop the student's' reading ability by using the graphic organization in the learners' development activity. Secondly was to study the student's satisfaction of learning by using the graphic organization in the learners' development activity. The last purpose was to study the student's worthiness for their local community with Prathomsuksa 3 students after learning by using the graphic organization in the learners development activity, We love Phetchaburi, was implemented with them.

The researching tools 1) The development activity lesson plan by using graphic organization 2) Reading comprehension exercise 3) The questionnaire of student's satisfaction by learning through the graphic organization and 4) The interview of the worthiness for their local community.

The results of this were found that

1. The reading ability of Prathomsuksa three students after using graphic organization was increased at .05 in significance

2. The satisfaction of learning management by using graphic organization in learning development activity “We love Phetchaburi” of Prathomsuksa three students after learning development activity by graphic organization, Overall, the satisfactory was high.

3. The worthiness of local community of Prathomsuksa three after learning management by using graphic organization in learning development activity “We love Phetchaburi”. There was found that students were proud that they have been born in Phetchaburi because there were 3 palaces that were built by 3 reigns of king to the future generation to study. Moreover; Phetchaburi had good atmosphere

And environment, good transportation. For the benefit for community, Student's opinions, people should preserve local culture and tradition such as boat song, Thai-Song-Dam and we should cooperate to preserve thai tradition and wisdom to continue exist.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร.อุบลวรรณ ส่งเสริม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุญ และอาจารย์ ดร.มนต์ชัย พงศกรนฤวงษ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ ประธานกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สามารถ ทิมนาค ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นผู้วิจัยกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา ทองนิล อาจารย์ ดร.ชลธิชา หอมพุ่ม และ อาจารย์ ดร.สรัญญา จันทร์ชูสกุล ที่กรุณาสละเวลาในการตรวจเครื่องมือเพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี ทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือในการพัฒนางานจนสำเร็จลุล่วง และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อเจียร คุณแม่สุดใจ และพี่น้องๆทุกคนในครอบครัวหอมขจร ที่เป็นกำลังใจสำคัญให้กับผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบพระคุณเซอร์กมลวรรณ เมฆะนันท์ และ

เซอร์วินิตา ดาวดี ที่เป็นกำลังใจคอยช่วยเหลือ เป็นแรงบันดาลใจในการเรียนให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในการเรียนด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ร่วมรุ่นในสาขาหลักสูตรและการนิเทศ ปี 56 ที่เป็นร่างกายแรงใจคอยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

คุณค่าหรือประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาคุณความดีทั้งมวลบูชาแด่คุณบิดามารดาครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอนและผู้มีพระคุณกับผู้วิจัยทุกท่านที่ชี้แนะให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดียิ่งส่งผลให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

มยุรี หอมขจร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญรูปภาพ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
คำถามการวิจัย.....	9
สมมติฐานการวิจัย.....	9
ขอบเขตการวิจัย.....	9
ระยะเวลาในการทดลอง.....	10
ตัวแปรที่ศึกษา.....	10
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	13
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 : กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และหลักสูตร สถานศึกษาโรงเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี : กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	13

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก	31
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ	44
แนวคิดเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในท้องถิ่น.....	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	68
ระเบียบวิธีการวิจัย	68
แบบแผนการวิจัย.....	68
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
กลุ่มตัวอย่าง	69
ตัวแปรที่ศึกษา.....	69
ระยะเวลาในการทดลอง.....	70
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	70
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ เรื่องเรารักเพชรบุรี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก.....	93
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	94
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	99
สรุปผลการวิจัย.....	99
อภิปรายผล.....	100
ข้อเสนอแนะ	104
ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้.....	104

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	104
รายการอ้างอิง.....	105
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	96
ภาคผนวก ข การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	103
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	121
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน.....	170
ภาคผนวก จ ประมวลภาพ.....	173
ประวัติผู้เขียน.....	179

สารบัญรูปภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	8
แผนภาพที่ 3 ตัวอย่างผังจินตทัศน์ (Mind Map).....	34
แผนภาพที่ 4 ตัวอย่างผังมโนทัศน์ หรือผังความคิดรวบยอด (Concept Map).....	35
แผนภาพที่ 5 ตัวอย่างเวนน์ ไดอะแกรม (Venn Diagram)	35
แผนภาพที่ 6 ตัวอย่างผังที-ชาร์ท (T-Chart)	36
แผนภาพที่ 7 ตัวอย่างผังก้างปลา (Fishbone Map).....	36
แผนภาพที่ 8 ตัวอย่างผังใยแมงมุม (Spider Web).....	37
แผนภาพที่ 9 ตัวอย่างผังลำดับขั้นตอน (A Sequential Map)	37
แผนภาพที่ 10 ตัวอย่างผังวัฏจักร (Cycle Map).....	38
แผนภาพที่ 11 ตัวอย่างผังขั้นบันได (Ladder).....	38
แผนภาพที่ 12 ตัวอย่างผังรอบด้าน (Spectrum).....	39
แผนภาพที่ 13 ตัวอย่างแผนภูมิวง (Pie Chart).....	39
แผนภาพที่ 14 ตัวอย่างผังมองต่างมุม (Thinking at Right Angles)	40
แผนภาพที่ 15 ตัวอย่างแผนภูมิเป้าหมาย (Target).....	40
แผนภาพที่ 16 ขั้นตอนการการพัฒนาแผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	76
แผนภาพที่ 17 ขั้นตอนการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ.....	82
แผนภาพที่ 18 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้	85
แผนภาพที่ 19 ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นเพชรบุรี	88

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ด้านความสามารถทางภาษาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี	3
ตารางที่ 2	โครงสร้างเวลาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	26
ตารางที่ 3	แสดงโครงสร้างการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชมรมเรารักเพชรบุรี	30
ตารางที่ 4	พฤติกรรมของนักเรียนและบทบาทของครูตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก	71
ตารางที่ 5	วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้การอ่านจับใจความกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	73
ตารางที่ 6	การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	75
ตารางที่ 7	สรุปวิธีการวิจัยในขั้นตอนการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	77
ตารางที่ 8	ตารางวิเคราะห์และแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ	78
ตารางที่ 9	การปรับปรุงแก้ไข แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ	81
ตารางที่ 10	สรุปวิธีการวิจัยในขั้นตอนการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ	82
ตารางที่ 11	การปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี”	83
ตารางที่ 12	สรุปวิธีการวิจัยในขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี”	86
ตารางที่ 13	ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อการปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น	88
ตารางที่ 14	สรุปวิธีการวิจัยในขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นเพชรบุรี ..	89
ตารางที่ 15	ขั้นตอนการสอนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก	90
ตารางที่ 16	ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่องเรารักเพชรบุรีด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก	94

ตารางที่ 17 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรา รักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	95
ตารางที่ 18 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 1เรื่องส่วนประกอบ ของผังกราฟิก.....	104
ตารางที่ 19 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 2 เรื่องเมืองงามสาม วัง.....	105
ตารางที่ 20 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 3 เรื่องถิ่นช่างเมือง ศิลป์.....	107
ตารางที่ 21 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 4 เพลงถิ่นพื้นบ้าน	108
ตารางที่ 22 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 5 สืบสานประเพณี	110
ตารางที่ 23 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 6 เรื่องคนดีเมือง เพชร	112
ตารางที่ 24 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 7 รสเด็ดขนม หวาน.....	114
ตารางที่ 25 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของ แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผัง กราฟิก	115
ตารางที่ 26 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	117

ตารางที่ 27 แสดงความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดความสามารถ	118
ตารางที่ 28 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องเรารักเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	119
ตารางที่ 29 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง เรารักเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 .	120
ตารางที่ 30 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่องเรารักเพชรบุรีด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก	170
ตารางที่ 31 แสดงคะแนนเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละของความสามารถในการอ่านจับใจความ	170
ตารางที่ 32 ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก.....	172

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคมใด บ้านเมืองใดให้การศึกษที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนพอเหมาะกันทุกด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ได้ สังคมโลกในปัจจุบันเป็นโลกแห่งการเรียนรู้และเทคโนโลยี การพัฒนาทางเทคโนโลยีเติบโตอย่างรวดเร็วและเข้ามามีบทบาทต่อมนุษย์มากขึ้น เรียกได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสารได้เกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย เพื่อการรองรับข้อมูลข่าวสารสำหรับเป็นแนวทางในการศึกษา การประกอบอาชีพหรือการพัฒนาในด้านต่างๆ ในประเทศให้ก้าวหน้ามากขึ้น ซึ่งสื่อกลางที่ใช้เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารกัน ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างสมาชิกในสังคม เพื่อการรับรู้ เรียนรู้สิ่งต่างๆ ก็คือ ภาษา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2550:1)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ซึ่งการอ่านเป็นสาระที่สำคัญสาระหนึ่งของสาระที่เป็นองค์ความรู้ ซึ่งกำหนดไว้ในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน การอ่านเป็นทักษะการรับสารที่มีความสำคัญและจำเป็นในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในสังคมในปัจจุบันการรับสารด้านการอ่านมีความรวดเร็วและมีรูปแบบที่หลากหลายมาก อาทิ การอ่านและมีความสามารถในการอ่านจึงได้รับประโยชน์มากกว่าผู้อื่น ทั้งนี้เพราะการอ่านช่วยให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความคิดและมีความเข้าใจกว้างขวางมากขึ้น ช่วยเสริมประสบการณ์ด้านต่างๆ เนื่องจากมนุษย์ไม่อาจหาประสบการณ์ทางตรงได้ทุกเรื่อง เพราะมีข้อจำกัดที่แตกต่างกันไป การอ่านจึงเป็นหนทางที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิด ภูมิปัญญา จินตนาการ ทั้งช่วยขยายโลกทัศน์ของผู้อ่านให้เป็นผู้ทันโลก ทันเหตุการณ์ได้ นอกจากนี้การอ่านมากยังเป็นการสะสมข้อมูลที่จำเป็นสำหรับชีวิตหลายๆด้าน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งในการคิดและการแสดงออกต่างๆ เช่น การพูด การเขียน ตลอดจนการสื่อสารอื่นๆได้เป็นอย่างดี ผู้ที่ขาดประสบการณ์ในการอ่านย่อมไม่รู้เท่าทันผู้อื่นไม่อาจจะเข้าใจหรือแก้ปัญหาบางประการได้อย่าง

พันท้วงที่ ประโยชน์สำคัญอีกประการหนึ่งคือช่วยให้เกิดความรื่นรมย์ในชีวิต ให้ความรู้สึกงดงามและสุนทรีย์ ตลอดจนได้รับความเพลิดเพลินใจ นับว่าการอ่านเป็นการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง ผู้ที่ชอบอ่านมักเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพมั่นใจในตนเอง เพราะความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่านเป็นแรงกระตุ้นที่ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพภายในสิ่งสำคัญก็คือ ทำให้รู้จักเลือกรับสารให้เหมาะสมกับตนได้ (สิริอาภา รัชตะหิรัญ.2548 : 1-2) ผู้ที่อยู่ในโลกของการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งใฝ่รู้และใฝ่ใจกับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาความรู้ทั้งในด้านองค์ความรู้และทักษะของตัวบุคคล เพื่อสร้างคุณภาพของคน ทำให้สามารถสร้างความได้อธิบายได้ในโอกาสต่างๆ เพื่อความสำเร็จ ความเจริญก้าวหน้าทั้งในชีวิตส่วนตัวและในหน้าที่การงานได้อย่างดีเยี่ยม (วีรนุช มาชะศิริรานนท์.2548:1-2)

การอ่านจึงมีความสำคัญมากต่อการเรียนรู้ ถ้านักเรียนมีทักษะการอ่านที่ดีแล้วก็จะสามารถใช้ประโยชน์ในการแสวงหาความรู้ในการพัฒนาตนเองได้ดีตามไปด้วย โดยเฉพาะการอ่านจับใจความหรือการอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะที่มีความสำคัญมาก ทำให้ผู้อ่านได้รับรับรู้เรื่องราวจากเรื่องี่อ่านและเข้าใจเรื่องี่อ่านได้ถูกต้องตรงตามที่มีผู้เขียนสื่อความหมาย ทำให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้ แนวคิดที่ีได้รับจากการอ่านไปใช้ประโยชน์ สามารถถ่ายทอดความรู้ที่ีได้ไปใช้ในัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ปัญหาของการอ่านสาเหตุหนึ่งเกิดจากครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความเข้าใจการอ่านได้ นักเรียนขาดการฝึกฝนทักษะด้านการอ่านจับใจความซึ่งเป็นทักษะที่ีสำคัญอย่างยิ่งในการสอบอ่าน ทำให้การอ่านไม่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งในปัจจุบันการสอนของครูเน้นไปทีการสอนอ่านให้ถูกต้องตามหลักการอ่าน และเน้นการอ่านออกเสียงมากกว่า รวมทั้งระดับความสามารถพื้นฐานในการอ่านของนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกันจึงทำให้สมรรถภาพด้านการสื่อสารของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่นๆ การจับใจความเป็นความเข้าใจเรื่องี่อ่านในระดับต้นเป็นพื้นฐานที่ีสำคัญมากสำหรับการอ่านในระดับสูงต่อไป ถ้านักเรียนสื่อสารเรื่องี่อ่านไม่ได้ก็ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อวิจารณ์เรื่องนั้น ๆ ได้(บันลือ พลฤกษ์วัน. 2546 : 129)

การอ่านจับใจความ เป็นสิ่งทีีสำคัญเป็นการแสดงถึงความเข้าใจในการอ่านเรื่องต่างๆ และการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ีมีความสำคัญในการอ่านมากที่สุด ทักษะการอ่านจับใจความเป็นสิ่งทีีต้องนำไปใช้มากในชีวิตประจำวัน เช่น การอ่านข่าว อ่านบทความ อ่านสาระความรู้ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารต่างๆ ถ่าอ่านแล้วจับประเด็นสำคัญได้ แล้วนำข้อมูลไปใช้ก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน สำหรับนักเรียน ซึ่งต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากเอกสาร ตำราจำนวนมาก ยิ่งมีความจำเป็นทีีจะต้องจับใจความเรื่องี่อ่านให้ได้แม่นยำ ชัดเจนจึงจะสามารถนำไปเรียบเรียงให้เป็นสาระความรู้ที่ีเกิดจากการค้นคว้าอย่างแท้จริง มิฉะนั้นจะเกิดความสับสน ดังที่ี แม้นมาศ ชวลิต (2544 : 3) และจินดา ทองชุ่มห่อ (2549 : 4) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการอ่านจับใจความว่า การอ่านเป็นทักษะที่ีจำเป็นในการแสวงหาความรู้ ช่วยให้ีได้ความบันเทิงและให้ีเกิดความคิดสร้างสรรค์

จรรโลงโลก การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องเรียนรู้และฝึกฝนให้เกิดเป็นนิสัย ดังนั้น ทักษะการอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ทุกเรื่อง ถ้านักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านก็จะเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ด้านอื่นๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคิดค้น แสวงหาเทคนิคการสอนต่างๆที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ โดยนำหลักการความสำคัญของการใช้ข้อมูลท้องถิ่นมาพัฒนาการอ่านจับใจความและวิธีการเรียนรู้ที่มีหลากหลายรูปแบบมาพิจารณา เลือกใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนดังที่ ศศิธร อินต๋น (2555:21) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเรียนเรื่องอะไร ในระดับไหนก็ตามเพราะถ้านักเรียนไม่สามารถจับใจความได้จะทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ส่วนถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล (2548 :55) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความว่าการอ่านจับใจความสำคัญนับเป็นหัวใจของการอ่านวัสดุการอ่านทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะมีความหมายอย่างไรเพราะหากจับใจความสำคัญไม่ได้ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่ต้องอ่านหากต้องใช้ประโยชน์จากการอ่านนั้นก็จะต้องกลับมาอ่านใหม่ทำให้เสียเวลาบางครั้งผู้อ่านได้อ่านเอกสารในที่ที่อาจจะไม่ได้กลับไปอ่านซ้ำอีกก็ยิ่งเสียประโยชน์ไป หากอ่านจับใจความได้จำไว้ได้หรือบันทึกไว้ได้ก็จะใช้ประโยชน์ได้ทันทีจากการประเมินคุณภาพระดับชาติประจำปีการศึกษา 2556 - 2558 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทักษะภาษาไทยลดลงและต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดไว้ ปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ด้านความสามารถทางภาษาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี

ระดับ	ปีการศึกษา 2556			ปีการศึกษา 2557			ปีการศึกษา 2558		
	โรงเรียน	เขตพื้นที่	ประเทศ	โรงเรียน	เขตพื้นที่	ประเทศ	โรงเรียน	เขตพื้นที่	ประเทศ
ดีเยี่ยม	22.33	32.72	22.52	4.76	24.29	24.29	14.29	8.73	16.08
ดี	36.89	34.55	33.21	41.67	41.16	41.16	28.57	25.93	28.66
พอใช้	29.13	27.06	28.24	46.43	29.96	29.96	42.86	47.82	39.36
ปรับปรุง	11.65	5.66	16.03	7.14	4.59	4.59	14.29	17.52	15.89

ที่มา : ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรีปีการศึกษา 2556-2558 มีผลสัมฤทธิ์ทักษะภาษาไทยความสามารถทางภาษาระดับชาติ (NT) ซึ่งสมควรได้รับการพัฒนาให้สูงขึ้น

จากประสบการณ์สอนภาษาไทยและการสังเกตพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี พอสรุปสาเหตุของปัญหาได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านตัวครู ครูขาดความเข้าใจและเทคนิควิธีสอนที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ให้นักเรียนอ่านซ้ำๆในรูปแบบการสอนที่ไม่เร้าความสนใจของนักเรียนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้เน้นให้เด็กแสวงหา คิววิเคราะห์และสรุปด้วยตนเอง ครูขาดสื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้หรือค้นคว้า หรือการใช้สื่อที่ส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูไม่ได้ให้นักเรียนฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาการอ่านไม่เหมาะสมเท่าที่ควร

2. ปัญหาจากนักเรียน ได้แก่ นักเรียนที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทยที่มีความคิดว่ามีเนื้อหา ยาก น่าเบื่อ ทำซ้ำๆ อ่านไม่รู้เรื่อง อ่านไม่คล่องรวมทั้งขาดความตระหนักในความสำคัญของการอ่าน และไม่มีสมาธิในการอ่านทำให้นักเรียนไม่ตั้งใจฝึกฝนทักษะการอ่านให้คล่องและสรุปเรื่องไม่ได้ แว มยุรา เหมือนนิล (2553:5) ได้สรุปปัญหาที่เกี่ยวกับการอ่านหนังสือของนักเรียนไทยว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีนิสัยรักการอ่านหนังสือต่างๆ น้อยลง ส่วนหนึ่งเกิดจากนักเรียนจำนวนมากอ่านจับใจความไม่เป็นหรืออ่านได้ช้า ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ตำราที่สอนส่วนใหญ่มักเสนอทฤษฎีหรือหลักการอย่างกว้างๆยากต่อการปฏิบัติให้บังเกิดผล การฝึกทักษะการอ่านในชั้นเรียนก็มีจำกัด ปัญหาการอ่านในโรงเรียนก็ไม่ได้ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังและมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะโลกไร้พรมแดนในปัจจุบันมีหนังสือมาก อรุณา ลือฉาย (2548: 3) กล่าวว่า จากสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยพบว่า ผู้เรียนมีปัญหาในเรื่องทักษะการอ่านมากที่สุด กล่าวคือ ผู้เรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจในสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านไม่สามารถสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ

การสอนโดยใช้ผังกราฟิกเป็นเทคนิคการสอนที่ช่วยพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนซึ่งมีรูปแบบที่หลากหลายนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนจะเป็นวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถจัดระบบระเบียบของข้อมูลที่ได้รับหรือข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้วในรูปแบบที่อธิบายได้และจดจำได้นาน ซึ่งเป็นการประมวลความรู้ทั้งหมดที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่างๆ ออกมาอีกด้วย (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. 2556 : 248) ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนภาพที่มีลักษณะต่างๆ ยังเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม สร้างความหมายและความเข้าใจเนื้อหาสาระหรือข้อมูลที่เรียนรู้ด้วยผังกราฟิก ซึ่งจะช่วยให้ง่ายต่อการจดจำ และผู้เรียนจะมีความรู้ในเนื้อหาสาระที่เรียน นอกจากนั้นยังได้เรียนรู้การใช้ผังกราฟิกรูปแบบต่างๆ ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่น ๆ ได้อีกมาก (ทิตนา แคมมณี. 2556 : 234)

จากความสำคัญความเป็นมาและสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ได้ศึกษาหาเทคนิคในการสอนรูปแบบต่างๆเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของ

นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นและพบว่าเทคนิคการสอนแบบผังกราฟิกเป็นวิธีสอนที่ช่วยฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจวิธีสอนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเพื่อใช้เป็นสื่อในการฝึกทักษะการอ่านจับใจความในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ดังนั้นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพและค้นพบความสามารถของตนเอง ดังนั้น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงมีเป้าหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้ได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดความรู้ ความชำนาญ ทางด้านภาษาไทย เพื่อค้นพบและพัฒนาตามศักยภาพของตนเองผู้วิจัยจึงได้นำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี” มาใช้จัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับท้องถิ่นเพชรบุรี 7 เรื่องและนำมาจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ได้ทั้งหมด 7 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 1 ส่วนประกอบของผังกราฟิก หน่วยที่ 2 เมืองงามสามวัง หน่วยที่ 3 ถิ่นช่างเมืองศิลป์ หน่วยที่ 4 เพลงถิ่นพินบ้าน หน่วยที่ 5 สืบสานประเพณี หน่วยที่ 6 คนดีเมืองเพชร และหน่วยที่ 7 รสเด็ดขนมหวาน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรารักเพชรบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่จะนำรูปแบบการเรียนแบบผังกราฟิกด้านการอ่านจับใจความ ส่วนสุปรียา ต้นสกุล (2540: 6) ได้ให้ความหมายว่า ผังกราฟิกเป็นสิ่งที่แสดงออกเป็นภาพขององค์ประกอบที่สำคัญของเนื้อหา เป็นรูปแบบของความคิดที่ผู้สอนและผู้เรียนสร้างเพื่อแสดงความคิดออกมาเป็นรูปธรรม พิมพ์ดี เดชะคุปต์ (2554: 126) ได้ให้ความหมายว่า รูปแบบของการสื่อสาร เพื่อให้นำเสนอข้อมูลดิบหรือความรู้จากแหล่งต่างๆในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาทำการจัดกระทำข้อมูล ในการจัดกระทำข้อมูลต้องมีทักษะการคิด เช่น การสังเกต เปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข การวิเคราะห์ การสร้างแบบแผน จากนั้นจึงมีการเลือกแบบผังกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำแล้วตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอข้อมูล ที่กระทำแล้วตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการศึกษา เขมมณี (2556: 386) อธิบายแผนผังความคิดว่า ประกอบไปด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญให้เชื่อมโยงกันไปในรูปแบบต่างๆทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้นๆ มิ่งขวัญ ธรรมโรช (2556: 5) กล่าวว่า เป็นเครื่องมือในการจัดรวบรวมและสรุปความคิดหรือข้อมูลสำคัญให้เชื่อมโยงในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผนภูมิหรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และสร้างความหมาย ความเข้าใจในเนื้อหาสาระหรือข้อมูลที่เรียนรู้และจัดระเบียบ

ข้อมูลที่เรียนรู้ด้วยผังกราฟิกจะช่วยให้ง่ายแก่การจดจำ (โรเบิร์ต กาเย่ (พรรรณี ช.เจนจิต. 2550: 146 ; อ้างอิงจาก Gagne. 1970) แสดงความเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ว่า การเรียนรู้ที่แท้จริงของมนุษย์ คือ การหยั่งเห็น (Insight) โดยมองการเรียนรู้ไม่ได้เกิดขึ้นเอง หากแต่ได้รับอิทธิพลจากการถ่ายโยงสิ่งที่เรียนรู้มาก่อนไปสู่สิ่งที่เรียนรู้ใหม่ เช่น เมื่อเด็กเรียนรู้ในโรงเรียนโดยได้รับคำแนะนำให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนรู้ เด็กจะเกิดการหยั่งเห็นและจะเกิดการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ จนเกิดความคิดรวบยอด

Clark (พรรรณี ช.เจนจิต. 2550: 146 ; อ้างอิงจาก Piaget. 1979) กล่าวว่าเด็กสามารถสร้างภาพในใจตั้งแต่อายุ 7 ปีขึ้นไป และในช่วงอายุ 7-11ปี สามารถสร้างภาพความคิดในใจขึ้นได้ดี เช่น สามารถบอกเส้นทางเดินทางจากบ้านมาโรงเรียนได้ เขียนแผนผังทางเดินได้ เด็กวัยนี้จะมีความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ได้ดี ออซูเบล (พรรรณี ช.เจนจิต. 2550: 146 ; อ้างอิงจาก Ausubel. 1963) ได้อธิบายว่าการเรียนรู้ที่มีความหมายจะเกิดขึ้นได้ หากการเรียนรู้นั้นสามารถเชื่อมโยงกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีมาก่อนดังนั้นการให้กรอบความคิดแก่นักเรียนก่อนสอนเนื้อหาสาระใดๆจะช่วยให้เป็นสะพานหรือโครงสร้างที่ผู้เรียนสามารถนำเนื้อหา หรือสิ่งใหม่ไปเชื่อมโยงยึดเกาะให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมาย คลาร์ค (Clark. 1991: 37-38) ได้ให้ความหมายว่า ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือของความคิดที่ผู้สอนหรือทั้งผู้สอนและผู้เรียนสร้างขึ้น เพื่อแสดงความคิดความเข้าใจออกมาเป็นรูปธรรมว่ากำลังคิดอะไรจากการอ่านเนื้อหาวิชานั้น เบเยอร์ (Bayer. 1997:183) ได้ให้ความหมายว่า ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนมีการสะสมความรู้ได้ดี และเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย สามารถประยุกต์ผังกราฟิกให้อยู่ในรูปแบบต่างๆเพื่อนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการคิด

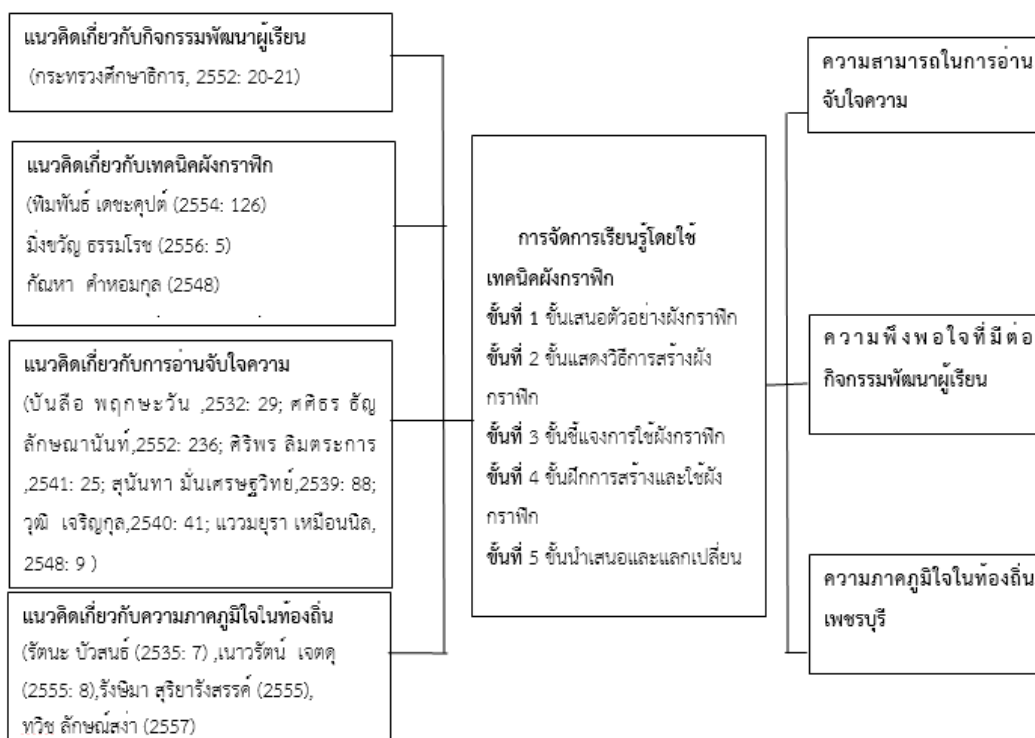
จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า ผังกราฟิกคือเครื่องมือที่สามารถสื่อสารถ่ายทอดให้เห็นเป็นรูปธรรม ข้อมูลที่นำเสนอจะต้องผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง เป็นนามธรรมที่แสดงออกมาให้เห็นภาพ ผังกราฟิกมีหลายชนิด การเลือกผังกราฟิกใดก็ตาม ควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของเนื้อหาอีกด้วยโดยใช้นวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นมาศึกษาวิจัย

ในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นครูผู้สอนมีแนวคิดว่าจะเริ่มต้นปลูกฝังจากเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้เกิดความรัก ความหวงแหน และเกิดความภาคภูมิใจในถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเอง เพราะถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อชีวิตและสังคม หากทุกคนสนใจแต่ความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุ ปล่อยปละละเลยให้คุณค่าทางสังคม วัฒนธรรม สิ่งที่ดีงามของท้องถิ่นให้เสื่อมสูญไปตามกาลเวลาก็จะเป็นสิ่งที่น่าเสียดายซึ่งสอดคล้องกับ ถวัลย์ มาตจรัส (2548 : 31) ได้กล่าวถึงเรื่องท้องถิ่น ไว้ว่า เรื่องของท้องถิ่นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อความเป็นชาติของทุกประเทศ เพราะการที่จะรวมตัวเป็นประเทศได้นั้นต้องอาศัยพลังของความรัก ความหวงแหนในเรื่องภาษา ความคิด ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม การเมือง การปกครอง ความเชื่อ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับจิตสำนึกในความรักและความหวงแหน

แผ่นดินถิ่นเกิดของตนทั้งสิ้นและยังสอดคล้องกับทวิช ลักษณะสง่า (2557) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลวิจัยพบว่า นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น โดยนักเรียนเห็นว่าในท้องถิ่นมีแหล่งเรียนรู้ให้ศึกษาและมีคนในท้องถิ่นเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน นักเรียนมีความเห็นว่าท้องถิ่นของนักเรียนน่าอยู่ คนในท้องถิ่นมีอัธยาศัยดี มีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อนักเรียน และนักเรียนต้องการพัฒนาท้องถิ่นของนักเรียนให้น่าอยู่ยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรารักเพชรบุรี สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ผังกราฟิกพบว่าเคแกน (Kagan, 1998; อ้างถึงใน ศิริลักษณ์ แก้วสมบูรณ์, 2543, หน้า 36) กล่าวว่า ผังกราฟิกเป็นทั้งภาพและข้อความ เป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (Active learning) จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำได้ระดับสูง ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่อยากเรียนยิ่งขึ้น จำข้อมูลได้และเป็นการจำแบบถาวร จากแนวคิดต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้วิจัยเห็นว่าการนำแผนผังกราฟิกมาเสริมในขั้นตอนการสอนในชั้นต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนใช้ความคิดในการจัดกระทำข้อมูล ซึ่งเป็นการเน้นให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง และมีความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอนมากขึ้น รวมทั้งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สามารถสรุปเรื่องที่ได้ ผู้วิจัยจึงนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้เป็นไปตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี

คำถามการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดคำถามการวิจัยครั้งนี้ เพื่อออกแบบการวิจัยสำหรับการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีคำถามการวิจัยดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี นักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไปหรือไม่
2. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับใด
3. ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี เป็นอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี นักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป
2. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรีตำบลช่องสะแก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 85 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี ตำบลช่องสะแก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่ได้จากการคัดเลือกแบบอาสาสมัคร (Voluntary Selection) โดยเป็นนักเรียนที่สนใจสมัครเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชมรมเรารักเพชรบุรี จำนวน 25 คน

ระยะเวลาในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลองในชั่วโมงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชมรมเรารักเพชรบุรี ใช้ระยะเวลาในการทดลอง ทดลองสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เป็นเวลา 20 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 20 สัปดาห์

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ตัวแปรตาม

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความ
2. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรารักเพชรบุรี
3. ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นเพชรบุรี

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชมรมเรารักเพชรบุรี ทั้ง 7 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 1 ส่วนประกอบของผังกราฟิก หน่วยที่ 2 เมืองงามสามวัง หน่วยที่ 3 ถิ่นช่างเมืองศิลป์ หน่วยที่ 4 เพลงถิ่นพื้นบ้าน หน่วยที่ 5 สืบสานประเพณี หน่วยที่ 6 คนดีเมืองเพชร และหน่วยที่ 7 รสเด็ดขนมหวาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจตรงกันผู้วิจัยจึงนิยามความหมายและขอบเขตของศัพท์เฉพาะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ดังนี้

ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง ระดับความสามารถของนักเรียนที่สามารถบอกหรือระบุได้ว่าใครทำอะไร ที่ไหน สรุปเหตุการณ์และใจความสำคัญของเรื่องที่ได้

ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นเพชรบุรี หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อท้องถิ่นของตนเองในด้านความรู้ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลท้องถิ่น และความรู้สึกที่มีต่อท้องถิ่นและคนในท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี ที่ได้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) วัดได้จากแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นเพชรบุรีมีลักษณะ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้การสัมภาษณ์ที่ไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก หมายถึง วิธีการสอนรูปแบบหนึ่งที่ให้นักเรียน คิดวิเคราะห์ ฝึกทักษะการเขียนสรุปความสำคัญจากเรื่องที้อ่านในรูปของแผนภาพ โดยมีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก
- ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก
- ขั้นที่ 3 ขั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก
- ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก
- ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรารักเพชรบุรี หมายถึง เนื้อหาสาระการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมชมรมเรารักเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี ตำบล ช่องสะแก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ที่จัดให้นักเรียนได้เลือกลงตามความสนใจและตามความถนัด ของนักเรียนเรียน โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับท้องถิ่นเพชรบุรี 7 เรื่องและนำมาจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ได้ทั้งหมด 7 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 1 ส่วนประกอบของผังกราฟิก หน่วยที่ 2 เมืองงามสาม วัง หน่วยที่ 3 ถิ่นช่างเมืองศิลป์ หน่วยที่ 4 เพลงถิ่นพื้นบ้าน หน่วยที่ 5 สืบสานประเพณี หน่วยที่ 6 คนดีเมืองเพชร และหน่วยที่ 7 รสเด็ดขนมหวาน เพื่อพัฒนาความสามารถในการจับใจความ และ ส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

ประโยชน์ที่ได้รับ

ในการวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับดังนี้

1. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนวิชา อื่นๆ
2. นักเรียนเกิดสำนึกรักและภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่นเพชรบุรี
3. สถานศึกษาสามารถนำแนวทางจากการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี เพื่อ พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และสามารถนำไป ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ ตามหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ต่อไป

4. เป็นแนวทางให้หน่วยงานหรือองค์กรทางการศึกษาที่สนใจจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เราชักเพชรบุรี เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่เรื่องราวของจังหวัดเพชรบุรีให้เป็นที่รู้จักของบุคคลมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้เรียบเรียงตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 : กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี : กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
3. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
4. แนวคิดเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในท้องถิ่น
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 : กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี : กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปฏิบัติและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2. กิจกรรมนักเรียน

เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร

2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความตั้งใจ ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ได้กำหนด แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีงาม เป็นคนมีปัญญาในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสารการแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี และเป็นคนมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ ไว้ดังนี้

หลักการ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. มีเป้าหมายของการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และครอบคลุมผู้เรียนทุกคน

2. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการ เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ
3. เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมใน ลักษณะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
4. เป็นกิจกรรมที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน องค์กร และหน่วยงานอื่น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

เป้าหมาย

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปพัฒนาตนเองให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อันจะนำไปสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

แนวทางการจัดกิจกรรม

สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ
2. ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลาย ฝึกการทำงาน ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง ตลอดจนสะท้อนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียน
3. จัดกิจกรรมอย่างสมดุลทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่ม ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
4. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ โดยการศึกษาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผน อย่างเป็นระบบ เน้นการคิดวิเคราะห์และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินกิจกรรม
5. ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่าเน้นการแข่งขันบนพื้นฐานการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย

6. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่กิจกรรม

ขอข่วยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้ครบทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้หลากหลาย รูปแบบและวิธีการ โดยมีขอข่วย ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้นใน ลักษณะเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนสามารถบูรณาการ ระหว่างกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
2. เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนตามความ แตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาความรู้ อาชีพ และการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ตลอดจนเห็นแนวทางในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ
3. เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ สนับสนุนค่านิยมที่ดีงามและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
4. เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และต่อส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทร ความเป็นพลเมืองดี และความรับผิดชอบ ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการประเมินโดยผู้เรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรม และมี ผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

หลักการ

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมหรือผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะของผู้เรียน เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนค้นหาศักยภาพของตน สะท้อนแนวคิดจากการปฏิบัติ กิจกรรม การทำงานกลุ่ม และการมีจิตสาธารณะ โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมิน

แนวทางการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2 ประการ คือ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม และการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการตัดสิน

1. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรมมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

- 1.1 ตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนด
- 1.2 ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรม และผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติกิจกรรม
- 1.3 ผู้เรียนที่มีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม มีการปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เป็นผู้ผ่านการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม และนำผลการประเมินไปบันทึกในระเบียบแสดงผลการเรียน
- 1.4 ผู้เรียนที่มีผลการประเมินไม่ผ่านในเกณฑ์เวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรม และผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามที่สถานศึกษากำหนด ครูหรือผู้รับผิดชอบต้องดำเนินการซ่อมเสริมและประเมินจนผ่าน ทั้งนี้ควรดำเนินการให้เสร็จสิ้นในปีการศึกษานั้น ๆ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา

2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการตัดสิน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อตัดสินเลื่อนชั้นและจบระดับการศึกษาเป็นการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค เพื่อสรุปผลการผ่านในแต่ละกิจกรรม สรุปผลรวมเพื่อเลื่อนชั้นและประมวลผลรวมในปีสุดท้ายเพื่อการจบแต่ละระดับการศึกษา โดยการดำเนินการดังกล่าวมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

- 2.1 กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนทุกคนตลอดระดับการศึกษา
- 2.2 ผู้รับผิดชอบสรุปและตัดสินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษาที่สถานศึกษา กำหนด นั้น ผู้เรียนจะต้องผ่านกิจกรรม 3 กิจกรรมสำคัญ ดังนี้

2.2.1 กิจกรรมแนะแนว

2.2.2 กิจกรรมนักเรียน ได้แก่

1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร โดยเลือกเพียง 1 กิจกรรม

2) กิจกรรมชุมนุม ชมรม

2.2.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2.3 ผู้รับผิดชอบเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ความเห็นชอบ

2.4 ผู้รับผิดชอบเสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาเพื่ออนุมัติผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษา

เกณฑ์การตัดสิน

ผู้เรียนจะต้องได้รับการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินอย่างเหมาะสม ดังนี้

1. กำหนดคุณภาพหรือเกณฑ์ในการประเมินตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ไว้ ๒ ระดับ คือ ผ่าน และไม่ผ่าน
2. กำหนดประเด็นการประเมินให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ในแต่ละกิจกรรม และกำหนดเกณฑ์การผ่านการประเมิน ดังนี้

2.1 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินรายกิจกรรม

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2.2 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายปี/รายภาค

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ่าน” ในกิจกรรมสำคัญทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ไม่ผ่าน” ในกิจกรรมสำคัญกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งจาก 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2.3 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อจบระดับการศึกษา
ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ่าน” ทุกชั้นปีในระดับ
การศึกษานั้น

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ไม่ผ่าน” บางชั้นปี ใน
ระดับการศึกษานั้น

แนวทางการแก้ไขนักเรียนกรณีไม่ผ่านเกณฑ์

กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านกิจกรรมให้เป็นที่หน้าที่ของครูหรือผู้รับผิดชอบกิจกรรมนั้น ๆ ที่
จะต้องซ่อมเสริมโดยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมจนครบตามเวลาที่ขาดหรือปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุตาม
วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น แล้วจึงประเมินให้ผ่านกิจกรรมเพื่อบันทึกในทะเบียนแสดงผลการเรียน
ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้รายงานผู้บริหารสถานศึกษาทราบเพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนอย่าง
เหมาะสมเป็นรายกรณีไป

ข้อเสนอแนะ

การประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ผู้เรียนมีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดโดย
สถานศึกษาควรกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนแต่ละกิจกรรม สำหรับกิจกรรมเพื่อ
สังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนต้องปฏิบัติกิจกรรมครบตามโครงสร้างเวลาเรียน
2. ผู้เรียนมีผลการปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่
สถานศึกษากำหนด โดยอาจจัดให้ผู้เรียนแสดงผลงาน แฟ้มสะสมงาน หรือจัดนิทรรศการ
3. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หากสถานศึกษามีบุคลากรไม่เพียงพอหรือไม่สามารถ
จัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย สถานศึกษาอาจจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการในกิจกรรมหรือ
โครงการต่าง ๆ เช่น กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น ซึ่ง
สถานศึกษาสามารถประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และนำมาเป็นส่วนหนึ่ง ในการประเมิน
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้
4. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรมีองค์ประกอบในการดำเนินการ ดังนี้
 - 4.1 มีครูที่ปรึกษากิจกรรม และมีแผนการดำเนินกิจกรรม
 - 4.2 มีหลักฐาน ชิ้นงาน หรือแฟ้มสะสมงาน
 - 4.3 มีผู้รับรองผลการเข้าร่วมกิจกรรม
 - 4.4 มีรายงานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรม

บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ตามความเหมาะสม

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

1. กำหนดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
2. ผู้บริหารชี้แจง ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีความทันสมัยในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานการณ์ปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
4. สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม
5. นิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษา ประเมินผล และสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
6. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

บทบาทของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม

1. ศึกษาหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย แนวการจัดกิจกรรม การประเมินผลพัฒนาผู้เรียน และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย
2. ชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้เรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. ร่วมกับผู้เรียนออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน และเป็นไปตามหลักการ ปรัชญา และแนวการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน
4. ส่งเสริม กระตุ้น และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในการจัดทำแผนงาน โครงการ ร่วมปฏิบัติกิจกรรม และการประเมินผล

5. ให้คำปรึกษา ดูแล ติดตาม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการร่วมกิจกรรมให้เป็นไปตามแผน

6. ประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน และซ่อมเสริมกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ พร้อมจัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินผล

7. รายงานผลการดำเนินกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ แล้วนำผลการจัดกิจกรรมมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข

8. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

บทบาทของผู้เรียน

1. ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ตนเอง และเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถ หรือตามข้อเสนอแนะของสถานศึกษา

2. เข้ารับการปฐมนิเทศจากครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม

3. ร่วมประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตามลักษณะของกิจกรรม

4. ร่วมประชุมจัดทำแผนงาน โครงการ ปฏิทินงาน และปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ

5. ร่วมประเมินการปฏิบัติกิจกรรมและนำผลมาพัฒนาตนเอง และนำเสนอผลการปฏิบัติกิจกรรมต่อครูผู้รับผิดชอบ

6. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดประสบการณ์ ทบทวน และสะท้อนความรู้สึกละหว่างการปฏิบัติกิจกรรม (After Action Review : AAR) รวมทั้งสร้างเครือข่ายจิตอาสาและขยายผลต่อยอดสู่ความยั่งยืน

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา

1. ให้ความเห็นชอบและมีส่วนร่วมในการกำหนดวางแผนดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม

บทบาทของผู้ปกครองและชุมชน

1. มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม และอาสาสมัครร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาและชุมชน

2. ยอมรับในศักยภาพของผู้เรียน ให้โอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกแผนการเรียน การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ

3. ดูแล เอาใจใส่ผู้เรียน และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาของผู้เรียน

4. เป็นที่ปรึกษาหรือแนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ตึงามให้แก่ผู้เรียน

5. ร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อติดตามประเมินผลพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

แนวการจัดกิจกรรมนักเรียน

หลักการ

กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจ โดยเน้นเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย การไม่เห็นแก่ตัว ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน และความเอื้ออาทรและสมานฉันท์

การจัดกิจกรรมนักเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

1. จัดให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน
2. ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลาย ฝึกการทำงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริง ตลอดจนสะท้อนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียน
3. เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน
4. เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน ตลอดจนบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น
5. จัดกิจกรรมอย่างสมดุลทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่ม ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
6. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ โดยการศึกษาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนอย่างเป็นระบบ เน้นการคิดวิเคราะห์และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินกิจกรรม
7. ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่าเน้นการแข่งขันบนพื้นฐานการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย
8. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่กิจกรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี และมีความรับผิดชอบ
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการทำงานร่วมกัน รู้จักการแก้ปัญหา มีเหตุผล มีการตัดสินใจที่เหมาะสม ช่วยเหลือแบ่งปัน และเอื้ออาทรและสมานฉันท์
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

ขอบข่าย

กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

1. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร สถานศึกษาให้ผู้เรียนเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และครบตามหลักสูตรของแต่ละกิจกรรม

2. กิจกรรมชุมนุม ชมรม สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย และเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

ทั้งนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในข้อ 1 และ 2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมในข้อ 1 หรือ 2 กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

การจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม

กิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นกิจกรรมนักเรียนที่สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนรวมกลุ่มกัน จัดขึ้นตามความสนใจ ความถนัด ความสามารถของผู้เรียน เพื่อเติมเต็มศักยภาพของผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ชุมนุม หมายถึง การรวมกลุ่มของผู้เรียนที่มีความสนใจ ความถนัดในเรื่องเดียวกันและร่วมปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ของตนเองให้เต็มตามศักยภาพ ตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ชมรม หมายถึง การรวมกันของกลุ่มผู้เรียนที่มีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน การจัดตั้งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ข้อบังคับ สมาชิก โครงสร้างของชมรม และบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสถานศึกษา

หลักการ

กิจกรรมชุมนุม ชมรม มีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่เกิดจากการสร้างสรรค์และออกแบบกิจกรรมของผู้เรียนตามความ
สมัครใจ
2. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนร่วมกันทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และช่วยกัน
แก้ปัญหา
3. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน
4. เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน รวมทั้งบริบทของสถานศึกษา
และท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการของตน
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ให้เกิด
ประสบการณ์ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพตามศักยภาพ
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม
4. เพื่อให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามวิถีประชาธิปไตย

ขอบข่าย

กิจกรรมชุมนุม ชมรม มีขอบข่ายดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่เกื้อกูล ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้กว้างขวางลึกซึ้ง
ยิ่งขึ้น
2. เป็นกิจกรรมจัดตามความสนใจของผู้เรียน
3. เป็นกิจกรรมที่สามารถจัดได้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และทั้งในและนอกเวลา
เรียน

แนวการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรมของสถานศึกษา สามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมกับ
บริบทและสภาพของสถานศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาบริหารจัดการจัดการให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมได้หลากหลาย ทั้งรูปแบบ
ภายในหรือภายนอกห้องเรียน และระยะเวลาการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมระยะเวลา 1 ภาคเรียน
กิจกรรมระยะเวลา 1 ปีการศึกษา และกิจกรรมระยะเวลามากกว่า 1 ปีการศึกษา

2.กรณีสถานศึกษามีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมอยู่แล้ว สถานศึกษาควรสำรวจความสนใจของผู้เรียนในการเลือกเข้าร่วมชุมนุม ชมรม

3.กรณีที่สถานศึกษายังไม่มี การจัดตั้งชุมนุม ชมรม ควรให้ผู้เรียนร่วมกันจัดตั้งชุมนุม ชมรม และเชิญครูเป็นที่ปรึกษา โดยร่วมกันดำเนินกิจกรรมชุมนุม ชมรม ตามระเบียบปฏิบัติที่สถานศึกษากำหนด

4.ครูที่ปรึกษากระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการถอดประสบการณ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่กิจกรรม

เงื่อนไข

1. การจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรมในแต่ละระดับชั้น สถานศึกษาจัดให้เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา

2. สมาชิกของชุมนุม ชมรม ต้องเข้าร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามระเบียบของชุมนุม ชมรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ของแต่ละกิจกรรม

3. สถานศึกษามีระบบการกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของชุมนุม ชมรมอย่างต่อเนื่อง

การประเมินกิจกรรม

การประเมินกิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นการตรวจสอบความสามารถและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ด้วยวิธีการที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริงโดยกำหนดผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี : กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีดังนี้

โครงสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตารางที่ 2 โครงสร้างเวลาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
กิจกรรมแนะแนว	40	40	40	40	40	40
กิจกรรมซ่อมเสริม / จริยะ	40	40	40	40	40	40
กิจกรรมนักเรียน						
กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี	40	40	40	40	40	40
กิจกรรมชมรม	40	40	40	40	40	40
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	40 ชม. / ปี (ปฏิบัตินอกเวลาเรียน)					
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	160	160	160	160	160	160

โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี ได้กำหนดโครงสร้างเวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เวลาเรียน 160 ชั่วโมงต่อปี / 1 ชั่วโมงต่อ
สัปดาห์

หลักการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

กิจกรรมชมรมมีหลักการ ดังนี้

1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม
2. จัดให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัดและความสามารถของผู้เรียน
และมีวัฒนธรรมที่ดีงาม
3. บูรณาการวิชาการกับชีวิตจริงให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้
ตลอดชีวิต และรู้สึกสนุกกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน
4. ใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิด วิเคราะห์สร้างสรรค์
จินตนาการที่เป็นประโยชน์ สัมพันธ์กับชีวิตจริงในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง
5. จำนวนสมาชิกมีความเหมาะสมกับลักษณะกิจกรรม
6. มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย
ของสถานศึกษา
7. ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการมีครูเป็นที่ปรึกษาถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึง
ความปลอดภัย

8. ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

9. มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยวิธีการที่หลากหลายสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

เป้าหมายของกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

การจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจได้กำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ได้ประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดการเรียนรู้ ความชำนาญด้านวิชาการ วิชาชีพและเทคโนโลยี
2. เห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่างๆ และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพสุจริต
3. รู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกระบวนการคิด มีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมและมีความสุข
4. ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง มองเห็นช่องทางในการสร้างงาน อาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง
5. พัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ ค่านิยมที่ดีในการดำเนินชีวิตเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม
6. มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติตลอดจนความเป็นระเบียบ วินัย คุณธรรมและจริยธรรม

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

1. สำรวจความต้องการและความสามารถของผู้เรียน
2. จัดตั้งกลุ่มกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ (กิจกรรมชมรม)
3. ประชาสัมพันธ์แต่ละกิจกรรมย่อย
4. รับสมัครสมาชิกตามความพึงพอใจของผู้เรียน
5. รับการปฐมนิเทศจากครูที่ปรึกษากิจกรรม
6. ประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ตามความพึงพอใจ
7. ประชุมวางแผน จัดทำแผนงาน/โครงการและปฏิทินปฏิบัติงาน
8. ขออนุมัติจากหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน
9. ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการและปฏิทินปฏิบัติงานที่กำหนดไว้
10. ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม

11. สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรม
12. ขออนุมัติผลการปฏิบัติงานจากผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี

แนวทางการประเมินกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ (กิจกรรมชมรม)

1. ผู้รับผิดชอบกิจกรรมประเมินการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์แต่ละกิจกรรมโดยประเมินพฤติกรรมในการทำงานการปฏิบัติกิจกรรม ผลการปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง

2. ผู้รับผิดชอบดำเนินการบันทึกเวลาที่ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้เครื่องหมายแสดงดังนี้

✓	สำหรับผู้เรียนตรงเวลา
ส	เมื่อเข้าเรียนสาย
ข	เมื่อขาดเรียนโดยไม่ทราบสาเหตุ
ป	เมื่อผู้เรียนป่วย
ล	เมื่อผู้เรียนลากิจ

แนวทางในการบันทึกวัตถุประสงค์

1. ผู้ให้การบันทึกจะต้องเขียนวัตถุประสงค์ที่ต้องการในการจัดกิจกรรม กระบวนการเรียนรู้และการประเมินผล

2. บันทึกคะแนนในแต่ละวัตถุประสงค์เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม โดยคะแนนแต่ละครั้งมารวมกันแล้วสรุปคิดเป็นร้อยละ

เกณฑ์การผ่านกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ (กิจกรรมชมรม)

1. ผู้เรียนจะต้องผ่านกิจกรรมอย่างน้อยร้อยละ 80 ของเวลาเรียน
2. ผู้เรียนจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ผลการตัดสินการเข้าร่วมกิจกรรม

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนด

กรณีที่สิ้นสุดการเรียน ผู้เรียนไม่ผ่าน กิจกรรมโดยบกพร่องเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่ง หรือทั้งสองเกณฑ์ จะต้องเรียนซ่อมเสริมก่อนจนกว่าจะได้ผลตามเกณฑ์จึงจะได้รับการตัดสินให้ผ่านกิจกรรม

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชมรมเรารักเพชรบุรี

ใช้คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับประวัติของจังหวัดเพชรบุรี วัฒนธรรมต่างๆ ประเพณีดั้งเช่น เมืองงามสามวัง ถิ่นช่างเมืองศิลป์ เพลงถิ่นพื้นบ้าน สืบสานประเพณี คนดีเมืองเพชร รสเด็ดขนมหวาน

ความสามารถในการสื่อสารร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกในการศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดภาระงานและชิ้นงาน ระบุแหล่งข้อมูลและจำแนกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ศึกษาเอกสาร ลงพื้นที่สังเกตและสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลมาอภิปราย วิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญ และเรียบเรียงเป็นผังกราฟิก นำเสนอและแลกเปลี่ยนผลงาน

ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความรักท้องถิ่น ภาคภูมิใจในชุมชนของตนเอง เห็นความสำคัญของคุณค่าเดิมที่สืบทอดมาผสมผสานกับความรู้สมัยใหม่รวมทั้งเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่นำคุณค่าของสังคมเดิมมาปรับใช้ในชีวิตปัจจุบัน รู้จักคุณค่าของภูมิปัญญาและอนุรักษ์สิ่งดีงามของท้องถิ่นไว้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความเรื่องส่วนประกอบของผังกราฟิกได้
2. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความเรื่องเมืองงามสามวังได้
3. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความเรื่องถิ่นช่างเมืองศิลป์ได้
4. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความเรื่องเพลงถิ่นพื้นบ้านได้
5. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความเรื่องสืบสานประเพณีได้
6. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความเรื่องคนดีเมืองเพชรได้
7. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความเรื่องรสเด็ดขนมหวานได้

โครงสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ชมรมเรารักเพชรบุรีชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 20 ชั่วโมง/ภาคเรียน มีดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงโครงสร้างการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชมรมเรารักเพชรบุรี

สัปดาห์ ที่	หน่วยที่	จุดประสงค์	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ประเภทผังกราฟิก	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
1	1	นักเรียนสามารถอ่านจับ ใจความเรื่องส่วนประกอบของ ผังกราฟิกได้	ส่วนประกอบของผัง กราฟิก	ผังมโนทัศน์ (Concept Map) ผังจินตทัศน์ (Mind Map)	1	
2-4	2	นักเรียนสามารถอ่านจับ ใจความเรื่องเมืองงามสามวัง ได้	เมืองงามสามวัง -พระนครคีรี -พระรามราชนิเวศน์ - พระราชินีเวศน์ มฤคทายวัน	ผังมโนทัศน์ (Concept Map)	3	
5-6	3	นักเรียนสามารถอ่านจับ ใจความเรื่องถิ่นช่างเมืองศิลป์ ได้	ถิ่นช่างเมืองศิลป์ -ศิลปะการแทงหยวก -งานปูนปั้น	ผังมโนทัศน์ (Concept Map)	2	
7-8	4	นักเรียนสามารถอ่านจับ ใจความเรื่องเพลงถิ่นพื้นบ้าน ได้	เพลงถิ่นพื้นบ้าน -เพลงพวงมาลัย -เพลงเพชรบุรีที่รัก	ผังมโนทัศน์ (Concept Map) ผังจินตทัศน์ (Mind Map)	2	
9-12	5	นักเรียนสามารถอ่านจับ ใจความเรื่องสืบสานประเพณี	สืบสานประเพณี -วัวเทียมเกวียน - ไทยทรงดำ - แม่น้ำเพชรบุรี - เหน่เรือบก	ผังจินตทัศน์ (Mind Map)	4	
13-16	6	นักเรียนสามารถอ่านจับ ใจความเรื่องคนตีเมืองเพชรได้	คนตีเมืองเพชร -สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช -ประสม สุสุทธิ -ทองร่วง เอ็มโชนันท์ -ปู่เย็น แก้วมณี	ผังจินตทัศน์ (Mind Map)	4	

ตารางที่ 3(ต่อ)

สัปดาห์ ที่	หน่วยที่	จุดประสงค์	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ประเภทผังกราฟิก	เวลา (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
17-19	7	นักเรียนสามารถอ่านจับ ใจความเรื่องรสเด็ดขนมหวาน ได้	รสเด็ดขนมหวาน -ขนมหม้อแกง -ขนมโม - ขนมโตนดทอด	ผังจินตทัศน์ (Mind Map)	3	
20	8		สรุปการประเมินผล การดำเนินกิจกรรม		1	

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิคผังกราฟิก

นักวิชาการหลายคนได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกไว้ ดังนี้

(ธัญญา ผลอนันต์, 2548) ได้ให้ความหมายว่า วิธีการของผังกราฟิกนั้นสามารถนำไปใช้
ได้ทั้งชีวิตส่วนตัวและการทำงานจริง และเห็นว่าถ้านำแนวคิด เทคนิค วิธีการนี้ขยายผลในการศึกษา
น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับผู้ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่การวางแผนจัดการเรียนรู้ การจัด
กิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้ สำหรับผู้เรียนนั้นจะสามารถพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ ศาสตร์และ
ศิลปะด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น สามารถช่วยคิด จำ บันทึก เข้าใจเนื้อหา การ
นำเสนอข้อมูลและช่วยแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องที่สนุกสนาน มี
ชีวิตชีวายิ่งขึ้น

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2548: 67 – 71) ได้ให้ความหมายของผัง
กราฟิกไว้ว่า ผังกราฟิก คือ แบบของการสื่อสารเพื่อให้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมอย่างเป็น
ระบบ มีความเข้าใจง่าย กระชับ กะทัดรัด ชัดเจน ผังกราฟิกได้มากจากการนำข้อมูลดิบ หรือความรู้
จากแหล่งต่าง ๆ มาทำการจัดกระทำข้อมูล ในการจัดกระทำข้อมูลต้องใช้ทักษะการคิด เช่น การ
สังเกต การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข เช่น ค่าความถี่
ค่าเฉลี่ย และการสรุป เป็นต้น จากนั้นจึงมีการเลือกแบบผังกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำแล้ว
ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการ

(ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2556) ได้กล่าวถึงความหมายของผังกราฟิกไว้ว่า แผนผังหรือ
แผนภูมิรูปภาพที่แสดงความคิดหรือข้อมูลสำคัญๆที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบระเบียบในรูปแบบ

ต่างๆกัน เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำเอาข้อมูลที่อยู่อย่างกระจัดกระจายจำนวนมากมาจัดเป็นระบบระเบียบ สามารถอธิบายให้เกิดความเข้าใจและจดจำความรู้ เนื้อหา สาระนั้นๆได้ง่ายและได้นาน เนื่องจากมีความเชื่อว่าคนเราจะสามารถจดจำสิ่งต่างๆที่รูปภาพได้ดีกว่าตัวหนังสือ ดังนั้นผังกราฟิกจึงเป็นการประมวลความคิดที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมที่สามารถมองเห็นได้และอธิบายได้ชัดเจน รวมทั้งสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดและเกิดความคิดได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า “ภาพ 1 ภาพ ดีกว่าคำพูดเป็นคำ”

ทิตนา แคมมณี (2557: 388) ได้ให้ความหมายของผังกราฟิกไว้ว่า ผังกราฟิก เป็นแผนผังทางความคิด ซึ่งประกอบไปด้วยความคิดหรือข้อมูลสำคัญๆ ที่เชื่อมโยงกันอยู่ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้ หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ

Clark (1991: 37-38) ได้ให้ความหมายว่า ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือของความคิดที่ผู้สอนหรือทั้งผู้สอนและผู้เรียนสร้างขึ้น เพื่อแสดงความคิดความเข้าใจออกมาเป็นรูปธรรมว่ากำลังคิดอะไรจากการอ่านเนื้อหาวิชานั้น

Bayer (1997: 183) ได้ให้ความหมายว่า ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนมีการสะสมความรู้ได้ดี และเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย สามารถประยุกต์ผังกราฟิกให้อยู่ในรูปแบบต่างๆเพื่อนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการคิด

สรุปได้ว่า ผังกราฟิก หมายถึง การใช้เครื่องมือที่แสดงความคิดหรือข้อมูลสำคัญๆ เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบระเบียบในรูปแบบต่างๆกัน เพื่อช่วยอธิบายให้เกิดความเข้าใจและจดจำความรู้ เนื้อหา สาระนั้นๆได้ง่ายและได้นาน ประมวลความคิดที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมที่สามารถมองเห็นได้และอธิบายได้ชัดเจน รวมทั้งสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดและเกิดความคิดได้เป็นอย่างดี

ความสำคัญของการใช้เทคนิคผังกราฟิก

นักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกไว้ ดังนี้

(ศิริกาญจน์ โกสุมภ์, 2546) ได้กล่าวว่าความสำคัญของการใช้ผังกราฟิกไว้ว่า ผังกราฟิกหรือผังความคิดเป็นการนำหลักการทำงานของสมองมาใช้ประโยชน์เพราะการใช้ผังกราฟิกจะเกิดขึ้นได้จากการทำงานของสมองทั้งสองซีก คือสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา โดยสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ สัญลักษณ์ ตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวากจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ

สัญลักษณ์ ตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวาจะทำหน้าที่ในการสังเคราะห์รูปแบบ สี รูปร่าง ผังกราฟิกจะ ช่วยประหยัดเวลาในการคิดระดมสมองในเรื่องใหม่ๆในเรื่องการวางแผนการสรุป การทบทวนและการ จัดบันทึก

(วลัย พานิช, 2549) ได้กล่าวความสำคัญของการใช้เทคนิคผังกราฟิกไว้ว่า การใช้เทคนิค ผังกราฟิกในการเรียนการสอน คือการพัฒนาความคิดแก่ผู้เรียน ฝึกการรู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ เชื่อมโยงสัมพันธ์ของข้อมูลหรือโมทัศน์ต่างๆโดยแสดงออกมาในรูปของกราฟิกและเหนือกว่าสิ่งใดก็ คือได้พัฒนาการฝึกนำตนเองรู้ว่าตนเองทำอะไร บังคับตนเองไปในทิศทางตามจุดประสงค์ที่ต้องการ มองเห็นทิศทางหรือมิติต่างๆที่เชื่อมโยงเกี่ยวข้องในสิ่งที่ตนเองกำลังค้นคว้าหรือศึกษาหรือแก้ปัญหา นั้นคือการเกิด Metacognition (thinking hoe of thinking)

(ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2556) ได้กล่าวความสำคัญของการใช้เทคนิคผังกราฟิกไว้ว่า การใช้ผังกราฟิกเป็นเทคนิคการพัฒนาการเรียนรู้และทักษะการคิดที่กำลังเป็นที่นิยมใช้ในการจัดการ เรียนรู้ในปัจจุบัน ซึ่งได้มีการคิดค้นรูปแบบผังกราฟิกอย่างหลากหลาย ครูสามารถนำไปใช้ในการ จัดการเรียนรู้หรือพัฒนาเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดโดยตรงในการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผลจากการวิจัยพบว่า การใช้ผังกราฟิกในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียน พัฒนาการคิด เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้ง มีความสนใจในการเรียนและเจตคติที่ดีต่อการ เรียน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกคือ เป็นเทคนิค การพัฒนาการเรียนรู้และทักษะการคิด ฝึกให้รู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเชื่อมโยงสัมพันธ์ของ ข้อมูล เป็นที่นิยมใช้ในการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน

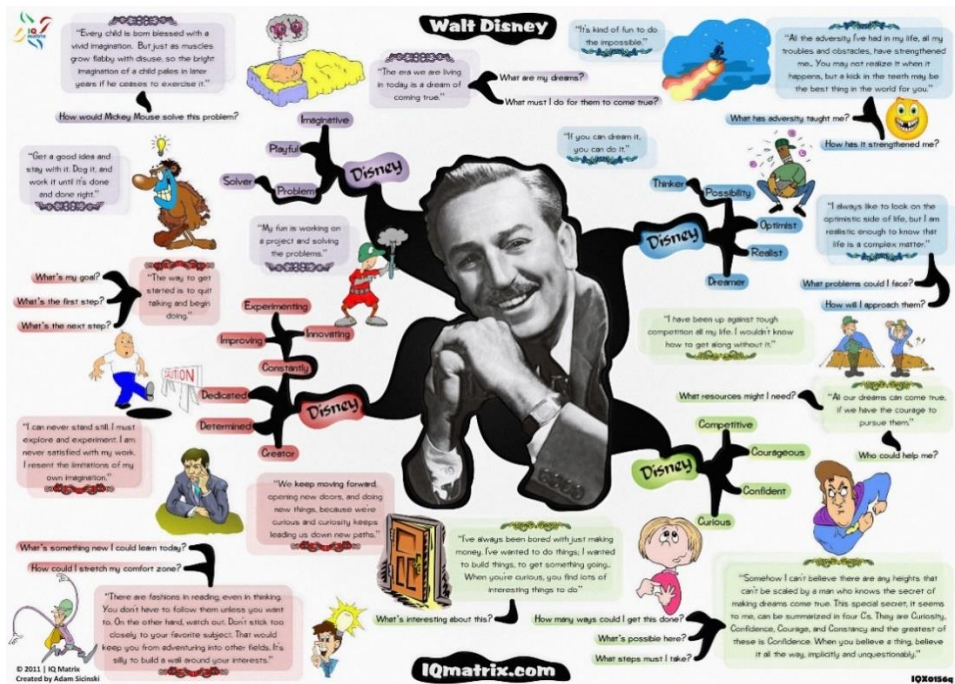
ประเภทของผังกราฟิก

(ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2556) ได้เสนอแผนผังกราฟิกประเภทต่าง ๆ ดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้

1. แสดงความคิดรวบยอดของข้อมูลหรือสาระสำคัญของข้อมูล

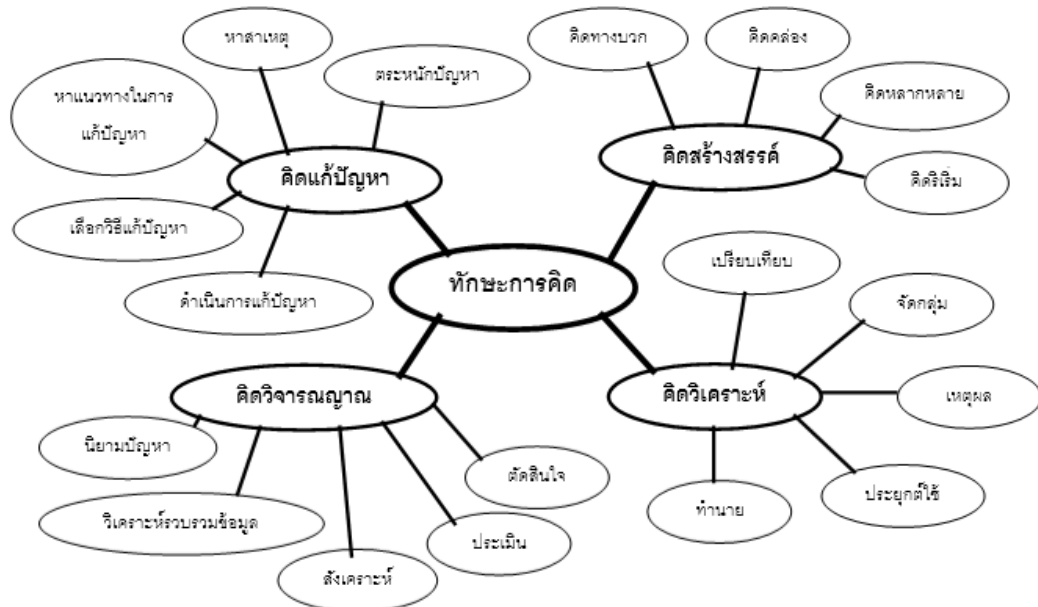
1.1 ผังจินตทัศน์ (Mind Map) เป็นผังแสดงโครงสร้างสาระความคิดจินตนาการต่างๆ ใน ภาพรวมซึ่งเป็นภาพกว้าง มักใช้สัญลักษณ์และรูปภาพ เพื่อจำแนกหรือจัดเรียงลำดับความสำคัญของ สาระหรือข้อมูล จะลากเส้นในลักษณะต่างๆ ทั้งที่เป็นเส้นตรง เส้นโค้ง ทั้งที่มีลูกศรกำกับหรือไม่ก็ได้ เพื่อแสดงการเชื่อมโยงของข้อมูลและความคิดต่างๆ โดยจะมีคำเชื่อมหรือไม่ก็ได้ การใช้ Mind map มีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความคิดจินตนาการ แล้วสร้างเป็นภาพความคิด การแสดงตัวแทนความหมาย

ของความคิดนั้น อาจแสดงด้วยข้อความที่เป็นวลี คำ ประโยคหรือภาพสัญลักษณ์ก็ได้ ทั้งนี้ บูซาน (Buzan) ได้เสนอแนะว่า การเขียน Mind map ที่เกิดประสิทธิภาพสูงสุดควรต้องใช้ภาพที่สื่อความหมายประกอบคำ มีเส้นซึ่งเชื่อมความคิดต่างๆ ที่เป็นเส้นโค้ง และควรใช้สีในการวาดภาพ 3-5 สี ทั้งนี้เพราะสมองจะจำจากภาพจากสี และเส้นโค้ง เนื่องจากเซลล์สมองมีเส้นใยประสาทเป็นเส้นโค้ง

แผนภาพที่ 2 ตัวอย่างผังจินตทัศน์ (Mind Map)

1.2 ผังมโนทัศน์ หรือผังความคิดรวบยอด (Concept Map) นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ในวงการศึกษา ผังมโนทัศน์จะแสดงความคิดของเรื่องราวต่างๆ โดยการจัดหมวดหมู่ตามลำดับความสำคัญของข้อมูล โดยแยกเป็นมโนทัศน์หลัก มโนทัศน์รอง มโนทัศน์ย่อย รวมไปถึงตัวอย่าง ซึ่งทำให้สามารถมองเห็นภาพที่ชัดเจนได้ยิ่งขึ้น แต่ละมโนทัศน์จะมีรูปทรงเรขาคณิตล้อมรอบ โดยมีมโนทัศน์หลักอยู่ตรงกลางหรือบนสุด มโนทัศน์รองจะอยู่ถัดไป และวงนอกสุดจะเป็นมโนทัศน์ย่อย แต่ละมโนทัศน์จะมีเส้นต่างๆ ทั้งเส้นตรง เส้นโค้ง มีลูกศรกำกับหรืออาจไม่มีลูกศรกำกับก็ได้เพื่อแสดงความสัมพันธ์หรือความเชื่อมโยงข้อมูล โดยจะมีค่าเชื่อมกำกับหรือไม่ก็ได้ โดยปกติจะไม่นิยมใช้ลูกศรแสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ เพราะว่าอาจทำให้สับสนได้ เนื่องจากผังมโนทัศน์ได้แสดงลำดับขั้นก่อนหลังไว้แล้ว การสร้างผังมโนทัศน์ควรเขียนซ้ำอย่างน้อย 2 ครั้ง เพื่อปรับปรุงแผนผังให้ประณีต ชัดเจน กระชับรัดกุม มีการปรับปรุงฝึกฝนตนเองโดยการทำหลายๆ ครั้ง เพื่อหาข้อบกพร่องในการทำผังมโนทัศน์

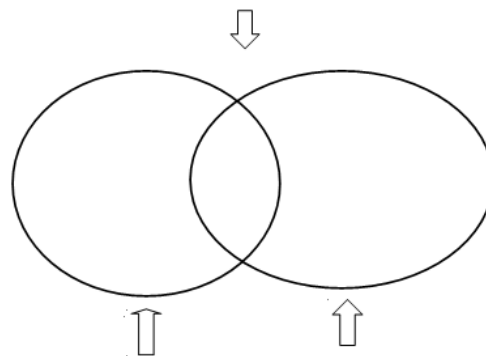

แผนภาพที่ 3 ตัวอย่างผังมโนทัศน์ หรือผังความคิดรวบยอด (Concept Map)

2. แสดงเปรียบเทียบข้อมูล

2.1 เวนน์ ไดอะแกรม (Venn Diagram) เป็นผังแสดงการเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลอย่างน้อย 2 สิ่ง เพื่อเปรียบเทียบว่าข้อมูลมีความเหมือนและมีความแตกต่างกันอย่างไร เพื่อหาจุดต่างและจุดร่วมของสิ่งต่างๆ ลักษณะของผังจะเป็นวงกลม 2 วง มีส่วนหนึ่งของวงกลมที่ทับซ้อนกัน ส่วนที่ทับซ้อนกันของวงกลมนี้ให้เป็นตัวแทนของความคิดหรือข้อมูลที่เหมือนกัน หรือเป็นจุดร่วมระหว่างข้อมูลทั้งสอง และส่วนที่เหลือของวงกลมซึ่งไม่ได้ทับซ้อนกันนั้น คือ ส่วนที่เป็นลักษณะเฉพาะของสิ่งต่างๆ ที่ไม่เหมือนกัน

ความเหมือน (จุดรวม) ความต่าง (ลักษณะเฉพาะสิ่งที่ 1) ความต่าง (ลักษณะเฉพาะสิ่งที่ 2)

แผนภาพที่ 4 ตัวอย่างเวนน์ ไดอะแกรม (Venn Diagram)

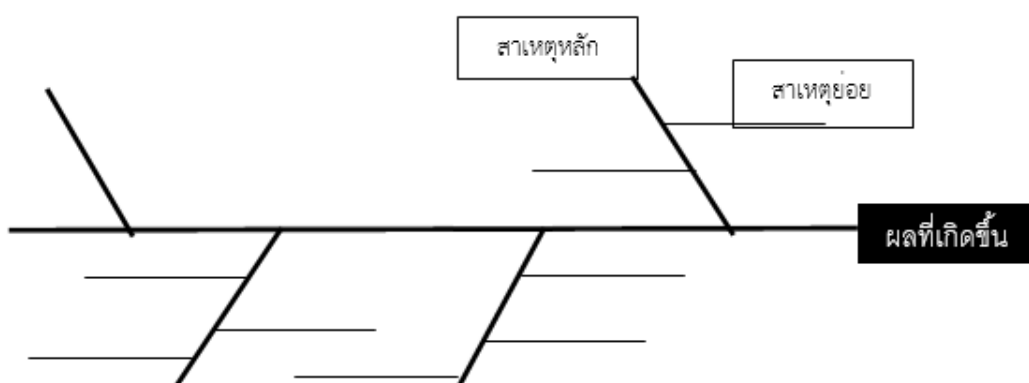
2.2 ผังที-ชาร์ท (T-Chart) เป็นผังที่แยกข้อมูลหรือความคิดออกเป็น 2 ส่วน โดยมีจุดประสงค์เพื่อแสดงความแตกต่างของความคิดหรือข้อมูลที่ศึกษาหรืออยู่มุมมองของความคิดทั้ง 2 ด้าน และแสดงเหตุผลของความคิดหรือความจริงที่เป็นอยู่

ความคิดเห็นในด้านหนึ่ง	ความคิดที่ต่างออกไป

แผนภาพที่ 5 ตัวอย่างผังที-ชาร์ท (T-Chart)

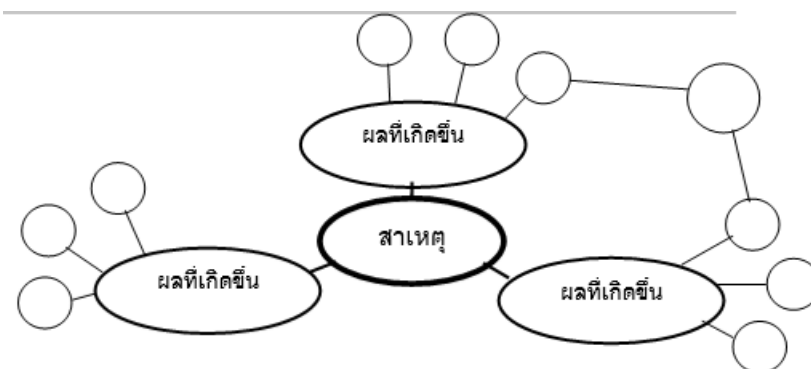
3. แผนภูมิความคิดหรือผังกราฟิกที่แสดงข้อมูลเป็นเหตุเป็นผลกัน

3.1 ผังก้างปลา (Fishbone Map) เป็นผังที่แสดงข้อมูลที่เป็นผลหรือปัญหาที่เกิดขึ้น และจะแสดงให้เห็นถึงความคิดและการวิเคราะห์ แยกย่อย เพื่อหาสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดผลต่อปัญหานั้นๆอย่างรอบด้านใช้สำหรับการวิเคราะห์หาสาเหตุย่อยของปัญหาต่างๆ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา

แผนภาพที่ 6 ตัวอย่างผังก้างปลา (Fishbone Map)

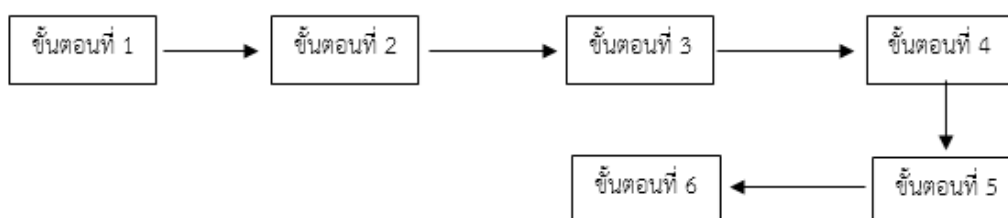
3.2 ผังใยแมงมุม (Spider Web) มีลักษณะเหมือนผังมโนทัศน์ แต่แตกต่างกันที่ผังมโนทัศน์จะแสดงความคิดรวบยอดของข้อมูลตามลำดับของความคิด ส่วนผังใยแมงมุมจะแสดงถึงสิ่งที่ป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดผลตามมาของสิ่งอื่นๆ แสดงความเชื่อมโยงของข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกัน

แผนภาพที่ 7 ตัวอย่างผังใยแมงมุม (Spider Web)

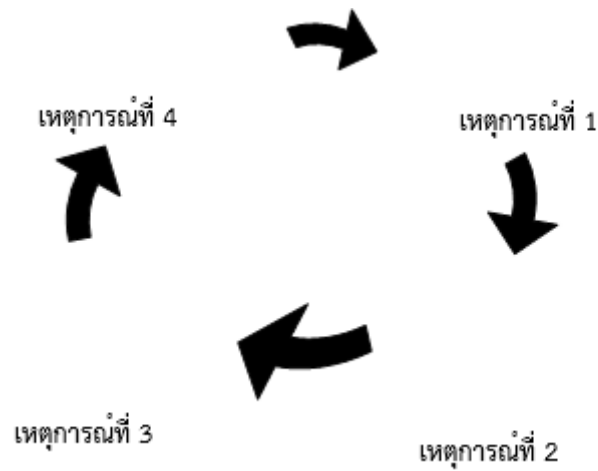
4. แสดงการเรียงลำดับข้อมูล หรือขั้นตอนต่างๆ

4.1 ผังลำดับขั้นตอน (A Sequential Map) เป็นผังที่แสดงลำดับขั้นตอนของสิ่งต่างๆ หรือกระบวนการต่างๆ ที่เกิดขึ้น ที่แสดงให้เห็นจุดเริ่มต้นจนถึงจุดสิ้นสุด ซึ่งสำหรับจุดสิ้นสุด อาจมีต่อเนื่องเรื่อยไปอาจไม่มีสิ้นสุดก็ได้ เป็นการฝึกให้เด็กคิดไกลๆ คิดเป็นขั้น

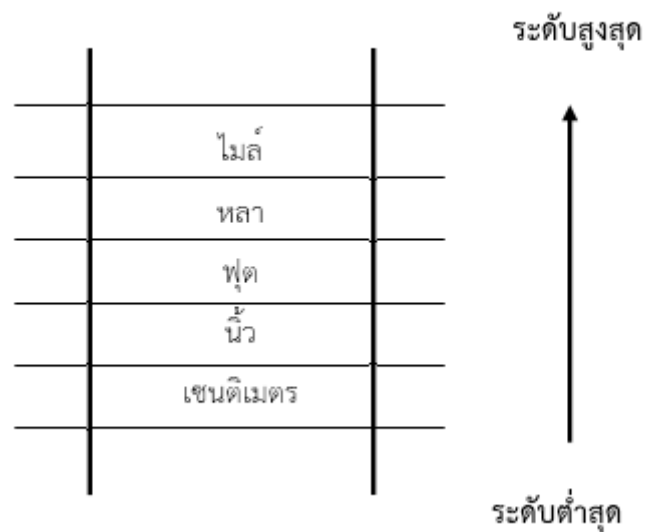
แผนภาพที่ 8 ตัวอย่างผังลำดับขั้นตอน (A Sequential Map)

4.2 ผังวัฏจักร (Cycle Map) เป็นผังลำดับขั้นตอนแบบหนึ่ง แต่ขั้นตอนต่างๆ จะมีความสัมพันธ์เป็นเหตุเป็นผลตามลำดับขั้นตอนของเหตุการณ์ต่างๆ ที่ต่อเนื่องกันเป็นวงกลมแสดงให้เห็นจุดเริ่มต้นและจุดจบวนเวียนอยู่เช่นนั้นเรื่อยๆ ไป

แผนภาพที่ 9 ตัวอย่างผังวัฏจักร (Cycle Map)

4.3 ผังขั้นบันได (Ladder) เป็นผังที่ใช้แสดงข้อมูลเพื่อเรียงลำดับของสิ่งของหรือเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งขนาด รูปร่าง จำนวน ระยะทาง ที่บอกลักษณะความมาก-น้อย ใหญ่-เล็ก หนัก-เบา สั้น-ยาว ยาก-ง่าย ไกล-ใกล้ เป็นต้น

แผนภาพที่ 10 ตัวอย่างผังขั้นบันได (Ladder)

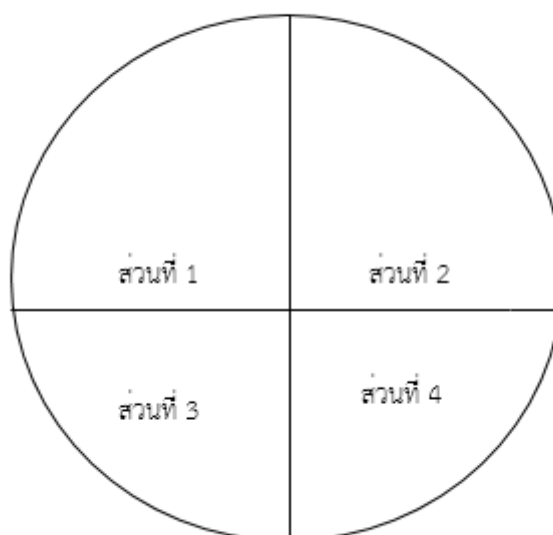
4.4 ผังรอบด้าน (Spectrum) เป็นผังที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ทั้งบุคคล สถานที่ เหตุการณ์และสถานการณ์หลายๆ ด้าน ที่มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันทั้งทางด้านบวกและลบ ส่วนที่ดีและส่วนที่ไม่ดี เพื่อแสดงมุมมองรอบด้าน ไม่ให้มองอะไรเพียงด้านเดียว

ความคิดที่ 1	ความคิดที่ 2	ความคิดที่ 3	ความคิดมุมมองด้านหนึ่ง
ความคิดที่ 1	ความคิดที่ 2	ความคิดที่ 3	ความคิดมุมมองที่แตกต่าง

แผนภาพที่ 11 ตัวอย่างผังรอบด้าน (Spectrum)

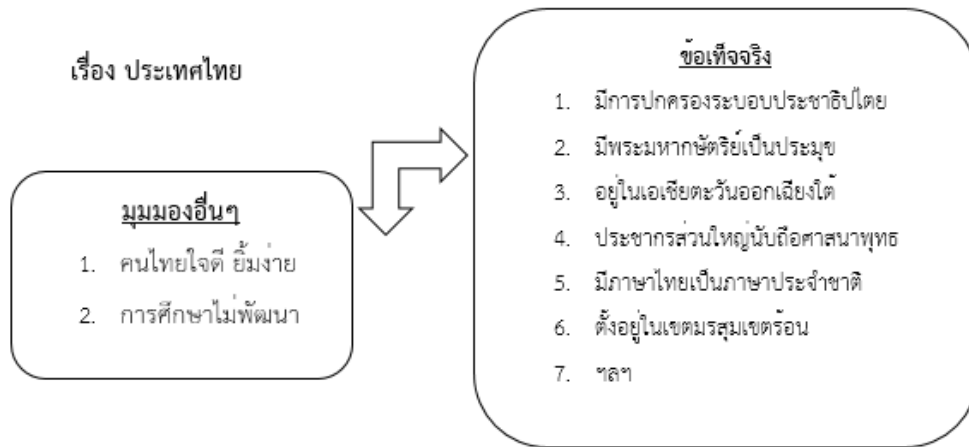
5. ผังกราฟิกที่แสดงการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลหรือหมวดหมู่ของความคิด

5.1 แผนภูมิวง (Pie Chart) เป็นผังที่แสดงการเปรียบเทียบข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่หรือจำแนกข้อมูลออกเป็นกลุ่มๆ หรือเซตย่อย

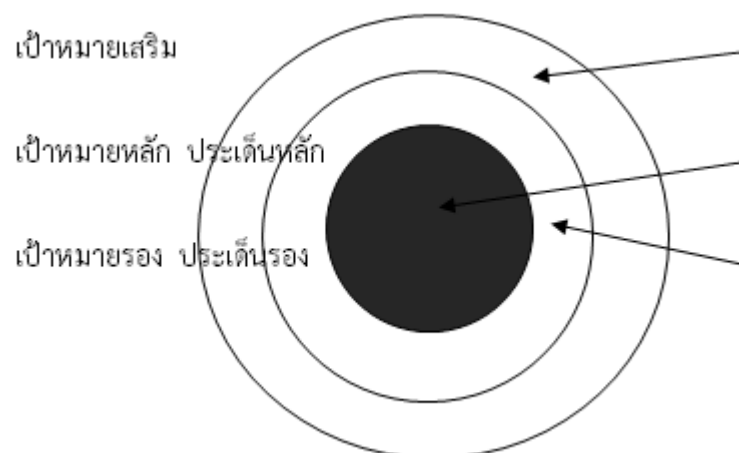
แผนภาพที่ 12 ตัวอย่างแผนภูมิวง (Pie Chart)

5.2 ผังมองต่างมุม (Thinking at Right Angles) บางครั้งเรียกว่า TaRA เป็นการนำเอาตัวอักษรตัวแรกของคำว่า Thinking at Right Angles มาเขียนเป็นคำใหม่ผังนี้มีลักษณะเป็นเส้น 2 เส้น ที่ชนกันเป็นรูปมุมฉาก ตรงปลายเส้นทั้ง 2 มีลูกศรเพื่อแสดงความคิดที่แตกต่างกันออกไป ปลายลูกศรด้านหนึ่งจะหมายถึงข้อมูลที่เป็นจริง ซึ่งเป็นข้อมูลจากเนื้อหาสาระที่เป็นที่ยอมรับหรือรับรู้กันทั่วไป แต่ปลายลูกศรอีกเส้นหนึ่งจะหมายถึงข้อมูลที่นักเรียนจะต้องคิดให้แตกต่างออกไปไม่ให้เหมือนเดิม หรือคิดในอีกมุมมองหนึ่ง หรืออาจแยกเป็นข้อเท็จจริงกับความรู้สึกที่แตกต่างไปจากข้อเท็จจริงที่มี ผังมองต่างมุมนี้จะฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หรือคิดได้หลายแง่มุมมองที่แตกต่างไปจากเดิมๆ

แผนภาพที่ 13 ตัวอย่างผังมองต่างมุม (Thinking at Right Angles)

5.3 แผนภูมิเป้าหมาย (Target) เป็นผังที่จำแนกความคิดหรือจำแนกข้อมูลออกเป็นส่วนๆ โดยจำแนกเป็นเป้าหมายหลัก เป้าหมายรอง หรือกำหนดสิ่งที่เป็นคุณค่าแท้และคุณค่าเทียมของสิ่งต่างๆ สิ่งที่เป็นประโยชน์หลักกับประโยชน์รอง หรือสิ่งที่ดีทีสุดกับสิ่งที่รองลงมา เป็นแผนภูมิที่จะทำให้นักเรียนสามารถกำหนดประเด็นสำคัญและจัดลำดับความสำคัญความจำเป็นของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆได้ ตรงศูนย์กลางของวงกลมคือเป้าหมายหลักวงกลมรอบที่สองคือ เป้าหมายรองลงไป และวงกลมนอกสุดเป็นเป้าหมายที่สำคัญน้อยกว่า หรือเป็นเพียงเป้าหมายเสริม

แผนภาพที่ 14 ตัวอย่างแผนภูมิเป้าหมาย (Target)

ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

สุปรียา ต้นสกุล (2540: 40) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ” ผลของการใช้รูปแบบการสอนแบบการจัดข้อมูลด้วยแผนภาพ(Graphic Organizers) ที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและความสามารถทางการแก้ปัญหาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและความสามารถทางการแก้ปัญหาสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ

7 ขั้นตอนดังนี้

- 1) การทบทวนความรู้เดิม
- 2) การชี้แจงวัตถุประสงค์ ลักษณะของบทเรียน ความรู้ที่คาดหวังให้เกิดแก่ผู้เรียน
- 3) การกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงความรู้เดิม เพื่อเตรียมสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งที่เรียนและการจัดเนื้อหาสาระด้วยแผนภาพ
- 4) การนำเสนอตัวอย่างการจัดเนื้อหาสาระด้วยแผนภาพ ที่เหมาะกับลักษณะของเนื้อหาความรู้ที่คาดหวัง
- 5) ผู้เรียนรายบุคคลทำความเข้าใจเนื้อหาและฝึกใช้แผนภาพ
- 6) การนำเสนอปัญหาให้ผู้เรียนใช้แผนภาพเป็นกรอบในการแก้ปัญหา
- 7) การทำความเข้าใจให้กระจ่างชัด

(Jones. B.T. ; Pirece J, 1989) ได้เสนอขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้สอนเสนอตัวอย่างการจัดข้อมูลด้วยผังกราฟิกที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์
2. ผู้สอนแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก
3. ผู้สอนชี้แจงเหตุผลของการใช้ผังกราฟิกนั้นและอธิบายวิธีการใช้
4. ผู้เรียนฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิกในการทำความเข้าใจเนื้อหาเป็นรายบุคคล
5. ผู้เรียนเข้ากลุ่มและนำเสนอผังกราฟิกของตนแลกเปลี่ยนกัน

(Clark,1991: 526-524) ได้เสนอขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกไว้ ด้วยขั้นตอนการเรียนการสอนที่สำคัญ ๆ ดังนี้

ก. ขึ้นก่อนสอน

- 1) ผู้สอนพิจารณาลักษณะของเนื้อหาที่จะสอนสาระนั้นและวัตถุประสงค์ของการสอนเนื้อหาสาระ

นั้น

2) ผู้สอนพิจารณาและคิดหาผังกราฟิกหรือวิธีหรือระบบในการจัดระเบียบเนื้อหาสาระ
นั้น ๆ

3) ผู้สอนเลือกผังกราฟิก หรือวิธีการจัดระเบียบเนื้อหาที่เหมาะสมที่สุด

4) ผู้สอนคาดคะเนปัญหาที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนในการใช้ผังกราฟิกนั้น

ข. ชั้นสอน

1) ผู้สอนเสนอผังกราฟิกที่เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาสาระแก่ผู้เรียน

2) ผู้เรียนทำความเข้าใจเนื้อหาสาระและนำเนื้อหาสาระใส่ลงในผังกราฟิกตามความ

เข้าใจของตน

3) ผู้สอนซักถาม แก้ไขความเข้าใจผิดของผู้เรียน หรือขยายความเพิ่มเติม

4) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเพิ่มเติม โดยนำเสนอปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาแล้วให้

ผู้เรียนใช้ผังกราฟิกเป็นกรอบในการคิดแก้ปัญหา

5) ผู้สอนให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน

(Joyce B. & Weil M. & Showers, 1992) นำรูปแบบการเรียนการสอนของคล้ากมา

ปรับใช้โดยเพิ่มเติมขั้นตอนเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้สอนชี้แจงจุดมุ่งหมายของบทเรียน

2) ผู้สอนนำเสนอผังกราฟิกที่เหมาะสมกับเนื้อหา

3) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมเพื่อเตรียมสร้างความสัมพันธ์กับความรู้ใหม่

4) ผู้สอนเสนอเนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

5) ผู้สอนเชื่อมโยงเนื้อหาสาระกับผังกราฟิก และให้ผู้เรียนนำเนื้อหาสาระใส่ลงในผัง

กราฟิกตามความเข้าใจของตน

6) ผู้สอนให้ความรู้เชิงกระบวนการโดยชี้แจงเหตุผลในการใช้ผังกราฟิกและวิธีใช้ผัง

กราฟิก

7) ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายผลการใช้ผังกราฟิกกับเนื้อหา

8) ผู้สอนซักถาม ปรับความเข้าใจและขยายความจนผู้เรียนเกิดความเข้าใจกระจ่างชัด

ผู้วิจัยได้สนใจที่จะนำผังกราฟิกมาใช้ในขั้นตอนการจัดกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ

มโนทัศน์สำคัญและสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่สำคัญเพื่อนำสู่การปฏิบัติ ได้ดีขึ้น เพราะการเรียนรู้โดย

ใช้ผังกราฟิก Graphic Organizers ซึ่งพัฒนามาจากการเรียนรู้ อย่างมีความหมายของ (Jones. B.T. ;

Pirece J, 1989) ซึ่งกล่าวโดยสรุปว่า การพัฒนาทักษะการอ่าน อาศัยเทคนิคต่างๆ ในการพัฒนาการ

คิดอีก อาทิ เทคนิคการตั้งคำถาม การใช้ผังกราฟิก แผนผังกราฟิกช่วยให้ประหยัดเวลาในการเรียนรู้

เกี่ยวกับการจัดกลุ่มเนื้อหา การสร้างสมมติความคิด การเรียนรู้ผังกราฟิกใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับอายุ

แผนผังกราฟิกมีประโยชน์ในการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนจำข้อมูลได้และเป็นความจำที่ถาวร นอกจากนี้

ยังพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังกราฟิกมีความคงทนในการเรียนรู้ และการเรียนโดยใช้ผังกราฟิก ทำให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ เทคนิคการใช้ผังกราฟิกเป็นเทคนิคการพัฒนาทักษะการคิดที่นิยมใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด ซึ่งได้มีการคิดค้นรูปแบบผังกราฟิกอย่างหลากหลาย การใช้ผังกราฟิกมีจุดประสงค์เพื่อนำข้อมูลที่มีอยู่มากมายมาจัดให้เป็นระบบระเบียบในรูปแบบที่สามารถอธิบายได้ง่าย และจดจำได้นาน ซึ่งเป็นการประมวลความรู้ทั้งหมดที่เป็นนามธรรมให้กลายเป็นรูปธรรม

การที่ผู้เรียนได้เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ เข้าสู่โครงสร้างทางปัญญา จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถคงความรู้และจัดลำดับความคิด เพื่อเชื่อมโยงความคิด เพื่อเชื่อมโยงความรู้ทำให้เกิดความเข้าใจ เป็นการเรียนรู้ที่มีเป้าหมาย ในปัจจุบันผังกราฟิก ได้พัฒนาขึ้นหลายรูปแบบ อาทิเช่น ผังความคิด Mind (Map) ผังมโนทัศน์ Concept Map) เวนน์ไดอะแกรม (Venn - Diagram) ผังก้างปลา Fish (Bone) ผังใยแมงมุม Spider (Map) เป็นต้น และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ผังกราฟิกมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ (ตลฤดี รัตนประสารท, 2547), (น้ำผึ้ง มีนิล, 2545), บุญญา เทียงดี (2548:49.) และ(จุฬาลักษณ์ ภูมิปัญญา, 2550) พบในทำนองเดียวกันว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก สามารถใช้ในการรวบรวมข้อมูล หรือความรู้ที่ได้อย่างเป็นระบบ ทำให้สรุปเรื่องที่เรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และสามารถทำให้ผู้เรียน เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ได้

จากการศึกษาขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักการศึกษาผู้วิจัยจึงได้นำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของ (Jones. B.T. ; Pirece J, 1989) มาใช้ในงานวิจัยนี้ โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกซึ่งมีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ผู้สอนเสนอตัวอย่างการจัดข้อมูลด้วยผังกราฟิกที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ 2. ผู้สอนแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก 3. ผู้สอนชี้แจงเหตุผลของการใช้ผังกราฟิกนั้นและอธิบายวิธีการใช้ 4. ผู้เรียนฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิกในการทำความเข้าใจเนื้อหาเป็นรายบุคคลและ 5. ผู้เรียนเข้ากลุ่มและนำเสนอผังกราฟิกของตนเอง แลกเปลี่ยนกันซึ่งการนำผังกราฟิกไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ของผังกราฟิกกับข้อมูลแต่ละชนิดว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่

แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

ความหมายของความสามารถในการอ่าน

มีนักวิชาการหลายคนได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

(วรณีย์ โสมประยูร, 2542) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

(สมศักดิ์ สินธุระเวช, 2545) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การแปลความตามตัวอักษรออกมาเป็นความคิดและนำความคิดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นหัวใจของการอ่านอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ

(ประเทิน มหาจันทร์, 2550) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือกระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้ การเข้าใจตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่อ่านขึ้นขึ้นอยู่กับความหมายที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจ

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2551:5) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการแห่งความคิดในการรับสาร ในขณะที่อ่านสมองของผู้อ่านจะคิดตามหรือตีความข้อความที่อ่านไปด้วย

(สมพร มั่นตะสูตร, 2554) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่าเป็นการรับรู้ความหมายจากถ้อยคำที่ตีพิมพ์หรือหนังสือ โดยผู้อ่านรับรู้ว่าคุณเขียนได้ส่งอะไรมายังผู้อ่านทั้งในด้านความคิด ความรู้ ความหมาย ความสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ว่าผู้เขียนตั้งใจจะแสดงความคิดอย่างไร

สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง การสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน การรับรู้และเข้าใจความหมายจากการแปลความตามตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ ออกมาเป็นความคิดและความรู้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นกระบวนการในการพัฒนาการเรียนรู้ พัฒนานิสัยรักการอ่าน และแสวงหาความรู้ให้แก่ผู้อ่านเพราะเป็นเครื่องแสดงได้ว่าผู้อ่านนั้นเข้าใจและรับรู้สาระเนื้อหาในเรื่องที่อ่านและยังเป็นประโยชน์ในการแสวงหาความรู้และพัฒนาผู้อ่านให้ได้รับรู้มากยิ่งขึ้นและเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ดังที่นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความ ไว้ดังนี้

(บันลือ พุกกะวัน, 2532) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง เป็นการอ่านเพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มี

ความสำคัญตรงไหน และหมายความว่าอย่างไร จะเห็นได้ว่าการอ่านจับใจความ ส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ค้นหาสาระสำคัญหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน

(สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2539) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า กระบวนการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความสำคัญของเรื่องตลอดจนแนวคิดของเรื่อง

(ศิริพร ลิ้มตระกูล, 2541) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า คือการจับประเด็นให้ได้ว่า ผู้เขียนต้องการเสนอข้อคิดเห็นอะไร การหาประเด็นสำคัญขึ้นอยู่กับลักษณะและความยาวของย่อหน้าและเรื่องด้วย ตามปกติย่อหน้าแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญที่สุดอยู่หนึ่งใจความ บางครั้งใจความสำคัญจะอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่ง ส่วนประโยคอื่นๆ จะเป็นเพียงรายละเอียดประกอบหรือย่อหน้าเป็นพรรณนาโวหาร ผู้อ่านจะต้องสรุปใจความสำคัญเอง

(แมนมาศ ขวลิขิต, 2544) และ(จินดา ทองชุ่มท้อ, 2549) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการอ่านจับใจความว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการแสวงหาความรู้ ช่วยให้ได้รับความบันเทิงและให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ จรรโลงโลก การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องเรียนรู้และฝึกฝนให้เกิดเป็นนิสัย

(ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์, 2542) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านแล้วสรุปใจความสำคัญ หรือข้อความที่สำคัญด้วยการจดจำไว้ในสมอง หรือด้วยวิธีการขีดเส้นใต้หนังสือ้นใจความสำคัญที่ผู้อ่านได้รับ อาจมีลักษณะตามแต่ต้องการเช่น เป็นสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง เป็นความรู้หรือข้อมูลที่ผู้อ่านสนใจ เป็นความคิดหรือทัศนะของผู้เขียน หรือจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง

(สายสุณี สกกุลแก้ว, 2554) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่าเป็นความสามารถของผู้อ่านที่จับใจความของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง สิ่งที่ตนอ่านได้อย่างมีเหตุผล

(ศศิธร อินตุน, 2555) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเรียนเรื่องอะไร ในระดับไหนก็ตามเพราะถ้านักเรียนไม่สามารถจับใจความได้จะทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร กระบวนการทำความเข้าใจ ความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยคและข้อความสำคัญของเรื่องตลอดจนแนวคิดสำคัญของเรื่องแล้วจับประเด็นได้ว่าผู้เขียนต้องการเสนอข้อคิดเห็นอะไร สาระสำคัญของเนื้อเรื่องเป็นความคิดหรือทัศนะของผู้เขียนหรือจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องเรียนรู้และฝึกฝนให้เกิดเป็นนิสัย

ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

ปัจจุบันการอ่านจับใจความจำเป็นต่อชีวิตประจำวันมากขึ้น เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่สำคัญที่สุดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ดังที่ มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

(ประทีป วาทิกทินกร, 2542) กล่าวถึง ความสำคัญในการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความ มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการอ่านทั่วไป การอ่านที่ถูกริธีจะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนและเกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ทำให้ได้รับความคิดและความบันเทิง

(กรมวิชาการ, 2545)กล่าวถึง ความสำคัญในการอ่านจับใจความว่า การเน้นการอ่านออกเสียงและอ่านจับใจความเพราะต้องการให้รู้เรื่องอ่านจับใจความได้ เป็นการจูงใจให้อยากอ่านหนังสือ

(ธิดา โมสิกรัตน์, 2554) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานที่ทำให้ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์หรือวิเคราะห์งานเขียนเป็นส่วนๆได้อย่างถ่องแท้ รวมทั้งยังทำให้ผู้อ่านสนใจศึกษาเรื่องนั้นเป็นพิเศษ ถ้าผู้อ่านมีความสนใจเรื่องทำนองนั้นมาก่อน

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความสรุปได้ว่า ทักษะการอ่านจับใจความทำให้คนเรามีความฉลาดรอบรู้โดยการใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ทั้งในชีวิตประจำวันและในการเรียน การอ่านจับใจความที่ถูกริธีจะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนและเกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ยังทำให้ผู้อ่านมีความรู้ ความสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

ลักษณะของการอ่านจับใจความ

นักวิชาการได้แบ่งลักษณะการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

(ผะอับ โปะชะกฤษณะ, 2546) กล่าวว่า การอ่านจับใจความผู้อ่านต้องอ่านเรื่องให้ตลอด และพยายามหาประโยคใจความสำคัญให้ได้จากนั้นตั้งคำถามเพื่อถามตนเองว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องและขยายความในคำตอบเพื่อต้องการรายละเอียด

ผกาศรี เย็นบุตร (2557:16) กล่าวว่า การอ่านจับใจความให้เข้าใจง่ายและรวดเร็วว่าต้องอาศัยแนวทางพื้นฐานสำคัญหลายประการดังนี้

1.สำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆเพราะส่วนประกอบของหนังสือ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือต่างก็มีส่วนทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหนังสือได้อย่างกว้างขวาง

2.ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการอ่านให้เหมาะสมและอ่านจับใจความหรือหาคำตอบได้เร็วขึ้น

3.มีความสามารถทางภาษานับเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่านจับใจความโดยเฉพาะทักษะในการแปลความหมายของคำ ประโยคและข้อความต่างๆในเรื่องให้เข้าใจได้ถูกต้อง รวดเร็ว

4.มีประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านจะทำให้เข้าใจและจับใจความของเรื่องที่จะอ่านได้เร็วขึ้น

5.ควรเข้าใจลักษณะของหนังสือ หนังสือแต่ละประเภทมีรูปแบบการแต่งและเป้าหมายของเรื่องที่แตกต่างกัน ถ้านักเรียนมีความเข้าใจลักษณะของเรื่องหรือหนังสือที่อ่านชัดเจนว่ามีรูปแบบกลวิธีการแต่งอย่างไรก็จะมีแนวทางในการอ่านจับใจความได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

(แวมยุรา เหมือนนิล, 2548) กล่าวว่า การอ่านจับใจความแบ่งออกได้ 2 ลักษณะคือ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญและส่วนที่ขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบ เพื่อให้เรื่องชัดเจนยิ่งขึ้น ในกรณีเรื่องที่มีย่อหน้าเดียว ในย่อหน้านั้นจะมีใจความสำคัญอย่างหนึ่ง นอกจากนั้นเป็นส่วนขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบ ซึ่งอาจมีหลายประเด็น

สรุปได้ว่า ลักษณะการอ่านจับใจความแบ่งออกได้ 2 ลักษณะได้แก่ การอ่านเพื่อจับใจความรวมเป็นการอ่านคร่าวๆเพื่อตรวจสอบเนื้อหาหรือเนื้อเรื่องนั้นว่า สมควรอ่านอย่างละเอียดหรือไม่และการอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านอย่างละเอียด ต้องอ่านอย่างพินิจพิจารณาเพื่อจะได้ใจความสำคัญของงานเขียนนั้นๆ

องค์ประกอบของการอ่านจับใจความ

(นาฏ นิธิพุทธากุล, 2550) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านของแต่ละบุคคลจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้

1.ชนิดของความเข้าใจในการอ่าน บุคคลจะเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้แตกต่างกันไปตามประสบการณ์เดิมและความคิดที่เป็นวัตถุประสงค์ของการอ่าน ซึ่งวัตถุประสงค์ในการอ่านได้แก่ อ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ อ่านเพื่อศึกษารายละเอียดที่สำคัญ อ่านเพื่อศึกษาคำแนะนำต่างๆ อ่านเพื่อคาดการณ์ว่าเรื่องจะจบอย่างไร อ่านเพื่อศึกษาคุณภาพของสิ่งที่อ่าน อ่านเพื่อรวบรวมเรื่องหรือย่อเรื่องอ่านเพื่อเปรียบเทียบกับเรื่องราวยื่น และอ่านเพื่อจดจำหรือเข้าใจเนื้อเรื่อง สำหรับนำไปใช้ต่อไป

2. พิสัยของความเข้าใจในการอ่าน เด็กจะอ่านได้ดีและถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับพิสัยของหมู่คำที่เด็กเข้าใจได้ ความสามารถทางสติปัญญา ชนิดของประสบการณ์ และความยากง่ายของข้อความที่อ่าน

3. ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของเด็ก

4. ระดับความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างเช่น สติปัญญา ความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจคำศัพท์ และวิธีการพิเศษเฉพาะตัวของผู้อ่านรวมถึงประสบการณ์เดิม

5. ความเร็วของความเข้าใจในการอ่านต้องอาศัยความเข้าใจเกี่ยวกับคำศัพท์ ความสามารถในการนึกถึงภาพสิ่งที่อ่าน ความยากง่ายของข้อความ เป็นต้น

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2552 :32-38)กล่าวถึงความพร้อมในการรับสารด้วยการอ่านมี องค์ประกอบเบื้องต้นสรุปได้ดังนี้

1.ความพร้อมในการอ่านของผู้อ่านเอง เช่น ความพร้อมทางร่างกาย ความพร้อมของ อวัยวะในการออกเสียง ความพร้อมทางสังคม ความพร้อมทางอารมณ์ความพร้อมทางภาษา ความ พร้อมทางบ้านหรือครอบครัว ความพร้อมทางสภาพแวดล้อม ทั้งบ้านและโรงเรียนความพร้อมในด้าน เวลา

2.มีประสบการณ์

3.ความสนใจหรือความสามารถพิเศษ

4.พื้นความรู้

5.แรงจูงใจ

6.หนังสือที่อ่าน

(อัมพร สุขเกษม, 2553) กล่าวว่าองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของความเข้าใจในการ อ่านมี 9 ประการ ดังนี้

1.ความรู้ในเรื่องศัพท์

2.ความมีเหตุผลในการอ่าน ความสามารถในการหาความหมายและรวบรวมความหมาย ของใจความหลายๆใจความเข้าด้วยกัน

3.ความสามารถในการค้นหาข้อความที่ผู้เขียนแสดงสาระสำคัญของเรื่องอย่างชัดเจนเพื่อ ประโยชน์ต่อการรวบรวมความคิดของเนื้อเรื่องได้

4.ความสามารถในการแสดงความมุ่งหมายความสนใจหรือความคิดของผู้เขียน

5.ความสามารถที่จะหาความหมายของคำที่ไม่คุ้นเคยจากข้อความ หรือสามารถตัดสินใจ ได้ว่าในความหมายหลายอย่างของคำนั้น ความหมายใดจะเหมาะสมกับคำในข้อความนั้น

6.ความสามารถในการรวบรวมเนื้อความย่อยๆที่ปรากฏในเรื่องที่อ่านได้

7.ความสามารถติดตามวิธีดำเนินเรื่องที่อ่านและสามารถคาดคะเนเรื่องราวที่เกิดขึ้นก่อน และหลังเรื่องที่อ่านได้

8.ความรู้เรื่องวิธีการเขียนต่างๆ

9.ความสามารถของการหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

หลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความ

มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงหลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความไว้ ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545) กล่าวถึงหลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความไว้ว่าเป็นการอ่านในใจโดยมุ่งเน้นแต่เนื้อเรื่อง ไม่พะวงกับการออกเสียง โดยครูแนะนำให้ตั้งคำถามตัวเองจากเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ที่ไหน อย่างไร และในการสอนของครูควรแนะแนวทางให้ก่อนเพื่อที่จะช่วยให้การอ่านจับใจความสำคัญได้ผลดี เช่น

- 1) อธิบายคำบางคำที่มีความหมายพิเศษ หรือคำที่ควรทราบก่อน เพื่อไม่ให้มีปัญหาในการเข้าใจความหมายในขณะที่อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
- 2) ให้นักเรียนรู้จักจุดมุ่งหมายของการอ่าน หรืออาจมีการตั้งคำถามเพื่อค้นหาคำตอบ จะช่วยให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญได้ดีขึ้น
- 3) มีการสนทนาเกี่ยวกับเค้าโครงเรื่อง ที่จะอ่านก่อนหรือสนทนาเกี่ยวกับภาพหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่จะให้อ่าน
- 4) กำหนดเนื้อหาและเวลาที่ให้อ่านได้อย่างเหมาะสมกับ ระดับ วัย และ ความสามารถ
- 5) ควรมีกิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่าน เช่น ให้อ่านคำถาม หรือให้เขียนสรุปเรื่องราวเพื่อทดสอบความเข้าใจ หรืออาจให้อ่านออกเสียงซ้ำในเนื้อหานั้นอีกก็ได้

บันลือ พลฤกษ์วัน (2545: 145) กล่าวถึงหลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความไว้ว่าเป็นการอ่านเรื่องเพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร สำคัญตรงไหน และมีความหมายอย่างไร สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นการอ่านในใจมากกว่าการอ่านออกเสียง เพราะนักเรียนอ่านหนังสือได้ดีแล้ว จึงเน้นการอ่าน จับใจความสำคัญซึ่งมีขั้นตอนในการฝึกดังนี้

- 1) อ่านเรื่องราวผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องนั้นว่าด้วยเรื่องอะไรบ้าง จุดใดบ้างตอนใดเป็นตอนสำคัญของเรื่อง
- 2) อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจให้ถูกต้อง
- 3) ตอบคำถามสั้นๆ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ หรือบันทึกย่อเพื่อทดสอบความเข้าใจตนเอง
- 4) เรียบเรียงใจความสำคัญด้วยตนเอง
- 5) ขึ้นเสนอแนะการฝึก
- 6) สอนคำที่ควรศึกษา หรือคำที่มีความหมายพิเศษให้ก่อน เพื่อไม่ให้มีปัญหาเกี่ยวกับการตีความ จับใจความ
- 7) ตั้งคำถาม เพื่อค้นหาคำตอบ เพื่อให้นักเรียนรู้จักประสงค์ก่อนอ่าน
- 8) สรุปลงโครงสร้างเรื่องให้ฟังก่อนอ่าน
- 9) สนทนาเกี่ยวกับภาพ หรือประสบการณ์ที่มีส่วนที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน

10) กำหนดเวลาในการอ่านให้เหมาะสมกับจำนวนคำที่อ่าน และลดเวลาให้น้อยลงทีละน้อย

11) ควรแนะนำให้ผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญหรือใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า จะอยู่ตอนต้นของย่อหน้า หรือตอนท้ายของย่อหน้า และสรุปจะอยู่ตอนท้ายของเรื่อง แต่ถ้าเป็นบทสนทนาหรือบทร้อยกรอง จะต้องอ่านจับใจความทุกบรรทัด

12) ควรนำเรื่องง่าย ๆ สั้น ๆ ให้ฝึกก่อน แล้วเพิ่มความยาวขึ้นตามลำดับ

13) ให้ปฏิบัติกิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่าน เช่น ตอบคำถาม สรุปเรื่องเพื่อทดสอบความเข้าใจ

14) หลังการอ่านในใจแล้ว อาจให้อ่านออกเสียงอีก โดยเฉพาะเนื้อเรื่องที่เป็นบทร้อยกรอง (แวมยฺรธา เหมือนนิล, 2548) กล่าวถึงหลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความไว้ว่า พฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความสำคัญได้หรือไม่ ควรมีทักษะต่อไปนี้

- 1) การจัดลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
- 2) การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้ เช่น ข้อเท็จจริง
- 3) รายละเอียด ชื่อ สถานที่ เหตุการณ์ วันที่ และอื่นๆ
- 4) การปฏิบัติตามคำสั่งและข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
- 5) การรู้จักแยกข้อเท็จจริง ความคิดเห็นหรือจินตนาการได้
- 6) การรวบรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลเก่าที่มีอยู่แล้ว
- 7) การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้
- 8) การให้ตัวอย่างประกอบได้
- 9) การจำแนกใจความสำคัญ และส่วนใจความสำคัญได้
- 10) การกล่าวสรุปได้

สรุปได้ว่า การสอนทักษะการอ่านจับใจความ ครูต้องพยายามสร้างความสนใจให้นักเรียนเห็นคุณค่า และความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ โดยฝึกให้นักเรียนอ่านเพื่อความเข้าใจเรื่องราวที่กำหนดให้ การบอกรายละเอียด การจัดลำดับเหตุการณ์ การบอกถึงเหตุผล โดยครูต้องตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเป็นตอน ๆ ตามเรื่องนั้น ๆ

ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

การสอนอ่านจับใจความนั้น ครูผู้สอนควรคำนึงถึงองค์ประกอบหลายๆด้านเพื่อให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพดังที่มีนักวิชาการและนักการศึกษากล่าวถึงขั้นตอนอ่านจับใจความไว้ดังนี้

(นภดล จันทร์เพ็ญ, 2542) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความ ดังนี้

1.อ่านผ่านๆโดยตลอดเพื่อให้รู้ว่าเรื่องนั้นกล่าวถึงเรื่องอะไรบ้าง จุดใดที่เห็นว่าเป็นจุดสำคัญของเรื่อง

2.อ่านโดยละเอียดโดยอ่านตลอดอีกครั้ง ทำความเข้าใจให้ชัดเจนและเห็นความสัมพันธ์ความคิดต่าง ๆ ในเรื่อง โดยอาจมีการขีดเส้นใต้ข้อความที่เห็นว่าสำคัญ

3.อ่านซ้ำเฉพาะตอนที่ไม่เข้าใจและตรวจสอบความเข้าใจในบางแห่งให้แน่นอน

4.ทดสอบความเข้าใจด้วยการตอบคำถามสั้นๆเกี่ยวกับประเด็นของเรื่องและใจความสำคัญ

5.เรียบเรียงใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเองที่เห็นว่าจะทำให้เข้าใจเรื่องได้ชัดเจนถูกต้องที่สุดโดยอาจให้รายละเอียดที่จำเป็นของใจความสำคัญเพิ่มเติมเพื่อให้ได้เนื้อความที่สมบูรณ์

(ประทีป วาทิกทินกร, 2542)กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1.ให้อ่านเรื่องหรือฟังเรื่องราวให้ตลอดทั้งเรื่อง

2.ตั้งคำถามหรือถามตัวเองสั้นๆว่าเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม บางเรื่องอาจมีคำตอบไม่ครบก็ได้ แต่นักเรียนต้องตอบที่มีอยู่ให้ครบถ้วนเพื่อจะได้จับใจความสำคัญได้

3.ขยายความในคำตอบออกไปอีกเมื่อต้องการรายละเอียดที่จำเป็นของใจความสำคัญ

(กรมวิชาการ, 2545) เสนอแนะขั้นตอนการอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ไว้ดังนี้

1.ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน เช่นอ่านเพื่อหาความรู้ เพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียนเพราะจะเป็นแนวทางให้กำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสมและจับใจความสำคัญหรือคำตอบได้อย่างรวดเร็ว

2.สำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือและภาคผนวกเพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

3.ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าเป็นประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความได้ง่าย

4.ใช้ความสามารถทางภาษาในการแปลความหมายของคำ ประโยคและข้อความต่างๆอย่างถูกต้องรวดเร็ว

5.ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบจะทำให้เข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

(จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ, 2547) กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญไว้ดังนี้

1.อ่านเรื่องที่จับใจความทั้งหมด ผู้อ่านต้องอ่านเรื่องที่จะจับใจความนั้นให้จบอย่างคร่าวๆถ้าเป็นเรื่องยาวมีหลายย่อหน้าก็ต้องอ่านทั้งเรื่องเพื่อให้เข้าใจว่าเรื่องที่มีเนื้อหาโดยรวมเกี่ยวกับอะไร ซึ่งเป็นการค้นหาความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่าน

2.หาใจความของเรื่องที่อ่านผู้อ่านต้องอ่านข้อความทั้งหมดอีกครั้งเพื่อจะได้เข้าใจเรื่องโดยปกติย่อหน้าประกอบด้วยใจความ 2 ส่วน คือใจความสำคัญและใจความรอง

2.1 ใจความสำคัญ คือความคิดสำคัญที่สุดที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบ ให้ตั้งคำถามว่าย่อหน้านักกล่าวถึงใคร หรืออะไร กล่าวถึงบุคคลนั้นหรือสิ่งนั้นว่าอย่างไร

2.2 ใจความรอง คือ เนื้อความอื่นๆที่สนับสนุนใจความสำคัญ รายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้นอาจเป็นตัวอย่าง เหตุผลและสถานการณ์ต่างๆ

จากขั้นตอนการอ่านจับใจความข้างต้นสรุปได้ว่า ครูผู้สอนควรแนะนำวิธีการอ่านจับใจความที่ถูกต้องด้วยการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน อ่านอย่างคร่าวๆหรืออ่านอย่างรวดเร็วตั้งคำถามเพื่อถามตนเองว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และเมื่อไร และนำมาเรียบเรียงเป็นสำนวนภาษาของตนเอง การฝึกอ่านจับใจความหลายๆกิจกรรมจะทำให้การสอนอ่านจับใจความบรรลุสู่เป้าหมายที่ต้องการ

การวัดความเข้าใจและการประเมินผลการอ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545 :56) ได้เสนอการประเมินการอ่านจับใจความโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเนื้อเรื่องที่อ่านจับใจความไว้ 2 วิธี คือ

1.การใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ร้อยละ 70 ขึ้นไปการยึดเกณฑ์นี้นักการศึกษามีความเห็นว่าผู้อ่านได้พลาดเนื้อหาบางตอนไปร้อยละ 30 แล้วหากยึดเกณฑ์ประเมินที่ต่ำกว่านี้จะทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

2.การใช้แบบประเมินค่าโดยใช้ระดับตัวอักษรแล้วตีค่าออกมาเป็นคะแนน เช่น เมื่อผู้อ่านประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้วรวมคะแนนทั้งหมดในแต่ละช่อง สมมติให้แบบประเมินค่าทั้งหมดมี 20 ข้อ มีระดับตัวเลือก 4 ระดับคือมาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด มีค่าคะแนนเป็น 4 3 2 1 ตามลำดับ ถ้าเครื่องหมายในช่องมาก ทุกช่องจะได้คะแนนเต็ม 80 คะแนน ระดับคะแนนที่ได้มีขอบเขตดังนี้

คะแนน 72 – 80 เท่ากับ	4	หมายถึง	ดี
คะแนน 52 – 71 เท่ากับ	3	หมายถึง	ค่อนข้างดี
คะแนน 32 – 51 เท่ากับ	2	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 0 – 31 เท่ากับ	1	หมายถึง	ปรับปรุง

ผู้อ่านที่ประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้ว หากรวมคะแนนแล้วอยู่ในระดับ 4 และ 3 แสดงว่ามีความสามารถในการอ่านจับใจความที่น่าพอใจ แต่ถ้าผลที่ได้อยู่ในระดับ 2 หรือ 1 ผู้อ่านควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น

(กรมวิชาการ.กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ได้เสนอแนวทางการทดสอบทางภาษาด้านทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ดังนี้

1.การอ่านจับใจความเป็นการทดสอบการรับรู้ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ วารสาร ประกาศ โฆษณา จดหมาย ฯลฯกิจกรรมในแต่ละแบบทดสอบทักษะการอ่าน จำแนกได้ดังนี้

1.1 กิจกรรมที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เข้าสอบได้อ่านข้อความที่มีความยาวตามความเหมาะสมที่เป็นงานเขียนประเภทต่างๆ เช่น บทความจากหนังสือพิมพ์ วารสาร รายละเอียดสนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่แย้งกันเพื่อให้ข้อมูลตรงกันข้ามตลอดทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดด้วยกัน

1.2 ความสามารถอ่านจับใจความสำคัญสามารถระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่องและใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

1.3 ความสามารถวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา สามารถใช้ความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจสิ่งที่อ่านและความรู้เกี่ยวกับรูปแบบลีลาภาษาที่ใช้ในบทอ่านที่เป็นตัวกระตุ้น วิเคราะห์ ประเมินและสรุปได้ว่าสารที่อ่านนั้นเป็นสารประเภท ลีลาภาษาที่ใช้เป็นทางการ เจตนาทัศนคติของผู้เขียนที่แฝงอยู่สามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุผลที่เกิดขึ้นต่อความมั่นคง น่าเชื่อถือของสมมติฐานที่ผู้เขียนตั้งไว้ ความเป็นไปได้ของข้อสรุปตลอดจนสามารถประเมินประสิทธิภาพของการอ่านนั้นได้ว่า มีความชัดเจนเข้าสู่ประเด็นอย่างไม่อ้อมค้อมและใช้ภาษาได้อย่างกระชับความสามารถในระดับสูงซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับต้นๆเป็นพื้นฐาน การกำหนดระดับความสามารถข้างต้นเป็นลำดับขั้นตอนที่ขึ้นต่อกันและการกำหนดความสามารถตามเกณฑ์อาจใช้มาตราส่วนประเมินค่าเป็นระดับ ดังนี้

1	หมายถึง	ไม่มีความสามารถ
2	หมายถึง	มีความสามารถน้อย
3	หมายถึง	มีความสามารถพอประมาณ
4	หมายถึง	มีความสามารถมาก
5	หมายถึง	มีความสามารถยอดเยี่ยม

(เอี่ยมพร โชคสุชาติ, 2556) ได้เสนอการวัดความเข้าใจและการประเมินผลการอ่านไว้ว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความเข้าใจในการอ่านจับใจความสำคัญแบ่งเป็น 2 ชนิดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย คือ

1. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) ข้อสอบนี้จะนำไปทดสอบนักเรียนเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ แบบทดสอบจะประกอบด้วย ข้อความเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่าน แล้วเลือกคำตอบ เรียงจากเรื่องง่ายไปหายาก จำกัดเวลา นักเรียนจะได้รับคะแนนตามความสามารถของความเข้าใจในการอ่านแบบทดสอบ คะแนนจะออกในรูปคะแนนดิบ (Raw Score) เปอร์เซนต์ไทล์ (Percentile) หรือระดับ (Grade Equivalent)

2. แบบทดสอบชนิดอิงเกณฑ์ (Criterion Reference Test) ข้อสอบนี้มีข้อสอบเป็นตอนๆ หรือเป็นเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ แต่ไม่มีเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ หรือกับนักเรียนกลุ่มอื่นๆ คะแนนของนักเรียนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน เกณฑ์ที่ถือว่านักเรียนมีความสำเร็จจากการเรียนอ่านนั้นอยู่ระหว่างร้อยละ 80 และ 90

สรุปได้ว่า การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่กล่าวมาสรุปได้ว่าสามารถวัดความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนได้หลายวิธี เช่น วัดผลและประเมินผลโดยการทดสอบการวัดผลอย่างเป็นทางการอย่างไม่เป็นทางการและการใช้เครื่องมือวัดผลที่เป็นแบบทดสอบรวมทั้งการใช้แบบประเมินค่าและการที่ครูจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการประเมินครั้งนั้นๆ

แนวคิดเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

ภูมิปัญญาเป็นพื้นความรู้ของประชาชนในสังคมที่รับรู้และเข้าใจร่วมกันว่าภูมิปัญญานั้นเรียกต่าง ๆ กัน เช่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเชื่อมั่น และความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของเราเอง ในการพัฒนาคนหรือการให้การศึกษาแก่คน (ประเวศ วะสี, 2536)

ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตน รวมทั้งเป็นการปกป้องคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นและ

ของชาติ อันจะนำไปสู่การสร้างความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า ยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และ ภาควิชาภูมิใจในอัตลักษณ์ของชาติไทย. (สมาคมสภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย)

ความหมายของความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

คำว่า “ความภาคภูมิใจ” ตามความหมายของพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความรู้สึกว่ามีเกียรติยศ เช่น เขาภาคภูมิใจในความสำเร็จ

ขณะที่คำว่า " ท้องถิ่น " ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ให้ความหมายไว้ว่า ท้องที่ใดท้องที่หนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งเน้นถึงลักษณะทางสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และทางธรรมชาติ ที่มีความเป็นขอบเขตเฉพาะพื้นที่นั้นๆ เป็นสำคัญ และยังมีความหมายที่กำหนดขอบเขตของพื้นที่ระดับย่อยตามเขตการปกครอง หรือเป็นหน่วยงานระดับรองไปจากหน่วยงานใหญ่ ได้แก่ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด เป็นต้น คำว่า ท้องถิ่น จึงขึ้นอยู่กับกำกวมจำกัดขอบเขตทางพื้นที่ดังกล่าวแล้ว และเมื่อนำไปใช้ประกอบกับคำใด จะให้ความหมายเฉพาะเจาะจงในเรื่องนั้น เช่น ประเพณีท้องถิ่น พิธีประจำท้องถิ่น เป็นต้น

(รัตนะ บัวสนธิ์, 2535) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. ครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของปราชญ์ท้องถิ่น โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาหลักสูตรแล้ว
2. ปราชญ์ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเองปราชญ์ท้องถิ่น คือบุคคลในชุมชนท้องถิ่นหนึ่งๆที่ เป็นผู้รู้ ผู้นำทางความคิดและการปฏิบัติในด้านต่างๆที่เกี่ยวกับภูมิปัญญา ซึ่ง จะได้รับการเรียนชานว่า “ปราชญ์ท้องถิ่น”หรือ “ปราชญ์ชาวบ้าน”

เนาวรัตน์ เจตคุ (2555: 8) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น คือ

1. ครูเป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง รู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคมเข้าใจสภาพปัญหาในชุมชน
2. การรู้จักนำภูมิปัญญามาใช้ในท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินชีวิต การรักษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่นชาวไทยทรงดำและสามารถปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้เข้ากับวิทยาการสมัยใหม่ได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า “ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น” หมายความว่า ความรู้สึกที่ของคนที่อาศัยมีเกียรติยศ

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

ข้อมูลท้องถิ่นเพชรบุรี

จังหวัดเพชรบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันตก ด้านของการพยากรณ์อากาศจัดอยู่ภาคใต้ตอนบน มีภูมิประเทศทั้งที่เป็นที่สูงติดเทือกเขาและที่ราบชายฝั่งทะเล มักเรียกชื่อสั้นๆว่า “เมืองเพชร”

จังหวัดเพชรบุรีมีชื่อเสียงในฐานะแหล่งผลิตน้ำตาล เนื่องจากมีต้นตาลหนาแน่น เป็นเมืองเก่าแก่ มีประวัติศาสตร์ยาวนาน เพชรบุรีเป็นเมืองที่เคยรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยโบราณและเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญของไทยในกลุ่มหัวเมืองฝ่ายตะวันตก ปัจจุบันมีวัดเก่าแก่และบ้านเรือนทรงไทยจำนวนมาก และยังเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น หาดชะอำ หาดปึกเตียน หาดเจ้าสำราญ แหลมเหลว และเขื่อนแก่งกระจาน

เพชรบุรีเป็นเมืองที่เคยรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยโบราณและเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญของไทยในกลุ่มหัวเมืองฝ่ายตะวันตก มีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ มีหลักฐานชื่อเรียกปรากฏในหนังสือชาวต่างประเทศ เช่น ชาวฮอลันดาเรียกว่า “พิพริย์” ชาวฝรั่งเศสเรียกว่า “พิพฟีลี” และ “พิพริ” จึงสันนิษฐานกันว่าชื่อ “เมืองพริบพริ” ซึ่งเป็นชื่อเดิมของเมืองเพชรบุรี ซึ่งสอดคล้องกับชื่อวัดพริบพาลี ที่เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่งของจังหวัด และที่วัดแห่งนี้ยังเป็นสถานที่ตั้งเสาชิงช้าอีกด้วย (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี)

เพชรบุรี (ศรีชัยวัชรบุรี) เป็นเมืองเก่าแก่มาแต่โบราณ เคยเป็นอาณาจักรเล็ก ๆ อาณาจักรหนึ่ง บางสมัยมีเจ้าผู้ครองนครหรือกษัตริย์ปกครองเป็นอิสระ บางสมัยอาจจะตกเป็นเมืองขึ้นของอาณาจักรที่เข้มแข็งกว่า เจ้าผู้ครองนครได้ส่งเครื่องบรรณาการไปยังเมืองจีนเป็นประจำ เพชรบุรีมีปรากฏเป็นหลักฐานมาตั้งแต่สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 เช่น พระปรางค์ 5 ยอด ณ วัดมหาธาตุวรวิหาร และปราสาทหินศิลาแลง ณ วัดกำแพงแลง เป็นต้น โดยที่มาของชื่อเมืองนั้นอาจเรียกตามตำนานที่เล่าสืบกันมาว่าในสมัยโบราณเคยมีแสงระยิบระยับในเวลาค่ำคืนที่เขาแด่น ทำให้ชาวบ้านเข้าใจว่ามีเพชรพลอยบนเขานั้นจึงพากันไปค้นหาแต่ก็ไม่พบ จึงได้ออกค้นหาในเวลากลางคืนแล้วใช้ปูนที่ใช้สำหรับกินหมากป้ายดำทึบไว้เพื่อมาค้นหาในเวลากลางวัน แต่ก็ไม่พบ บ้างก็ว่าเรียกตามชื่อของแม่น้ำเพชรบุรี เมืองเพชรบุรีมีศิลปวัตถุมากมาย เป็นหลักฐานที่แสดงว่าเพชรบุรีเคยเป็นบ้านเมืองที่มีผู้คนอาศัยอยู่เป็นชุมชนถาวรมาตั้งแต่สมัยทวารวดี เช่น ศิลปะปูนปั้น

จังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมาก และมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานก่อให้เกิดสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และพระพุทธศาสนาที่สำคัญมากมาย

พระนครคีรี

พระนครคีรี ตั้งอยู่ตำบลคลองกระแชง อำเภอเมืองเพชรบุรี พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระนครคีรีบนยอดเขาสามยอดติดต่อกันเรียกว่า “เขามหาสมณะ” แต่ชาวบ้านนิยมเรียกว่า “เขาสมน” ต่อมาพระราชทานนามว่า “เขามหาสวรรค์”

การก่อสร้างพระนครคีรี พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สร้างสิ่งสำคัญบนยอดเขาทั้งสาม คือ ยอดกลาง นามว่า “พระธาตุจอมเพชร” ยอดเขาทางด้านตะวันออก “วัดพระแก้ว” ยอดเขาทางด้านทิศตะวันตก “พระราชวังสำหรับที่ประทับ”

พระรามราชนิเวศน์

พระรามราชนิเวศน์หรือพระราชวังบ้านปืน ตั้งอยู่บ้านปืน ตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมืองเพชรบุรี พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างโดยเสด็จวงศานุวงศ์ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2453 และมีพระราชโองการให้เขียนบรรจุศิลาพระราชดำริของพระองค์ โดยสรุปว่า “ เมืองเพชรบุรีเป็นภูมิอันอุดมและบริบูรณ์ ให้เจ้าพระยาสุรพันธ์พิสุทธิ์ เลือกลำเนาที่สร้างที่ประทับแรม โดยเลือกได้ที่ตำบลบ้านปืน เนื่องจากอยู่ริมแม่น้ำไม่ห่างจากที่ชุมชน” อย่างไรก็ตามการก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จสวรรคต พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวให้ดำเนินการก่อสร้างต่อจนสำเร็จ พระราชทานนามว่า “พระรามราชนิเวศน์” ส่วนองค์พระที่นั่งพระราชทานนามว่า “พระที่นั่งศรเพชรปราสาท”

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน หรือ ค่ายพระรามหกพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยายมราช (ปั้น สุขุม) เป็นผู้เลือกสถานที่เพื่อเป็นที่เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานมาประทับแรมและทรงพระสำราญในฤดูร้อน พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ประกอบด้วยอาคาร 16 หลัง แบ่งออกเป็น 3 หมู่ใหญ่ มีชื่อคล้องจองกัน คือ พระที่นั่งสมุทรพิมาน พระที่นั่งพิศาลสาคร และพระที่นั่งสโมสรเสวกามาตย์พระราชนิเวศน์มฤคทายวันเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์แห่งหนึ่งของจังหวัดเพชรบุรี ในฐานะเป็นที่ประทับพักผ่อนพระราชอิริยาบถและทรงพระราชมำราญในฤดูร้อนในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่เลี้ยงรับรองราชทูตจากต่างประเทศ รวมทั้งเป็นสถานที่บำเพ็ญพระราชกุศลจึงโปรดเกล้าฯ ให้เป็นเขตอภัยทาน

ศิลปะการแทงหยวก

ศิลปะการแทงหยวก เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาในการเขียนลาย ผูกลายต่างๆ ช่างหยวกเป็นผู้ที่มีพรสวรรค์ สามารถเอาหยวกกล้วย (กาบ) มาเขียนลาย ผูกลายต่างๆแล้วนำมาแทงหยวกเป็นลวดลาย ระบายสี (กาบ) กล้วยเหล่านั้นจนเกิดเป็นผลงานสวยงาม

วิธีการแทงหยวก นิยมใช้กล้วยตานีเท่านั้น เพราะเป็นต้นกล้วยที่สมบูรณ์ด้วยใบ มีความอิมตัวในลำต้นและไม่มีสายใยเวลาตัด แขนง ฟัน และไม่เปราะเสียหายง่าย เมื่อลอกกาบกล้วยออกจากลำต้นแล้วจะอยู่ได้ถึง 24 ชั่วโมง ขณะที่กล้วยชนิดอื่นจะเหี่ยวเฉาภายในเวลา 10 ชั่วโมง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์อุปถัมภ์กรมรดกไทย ทรงตระหนักถึงคุณค่าของงานศิลปะการแทงหยวก ซึ่งเป็นงานฝีมือชั้นเอก จึงมีพระราชดำริให้ฟื้นฟูศิลปะการแทงหยวกให้ดำรงคงอยู่สืบต่อไป

งานปูนปั้น

งานปูนปั้น เป็นงานศิลปะของสกุลช่างเพชรบุรีสาขาหนึ่ง ซึ่งสืบทอดมาจวบจนถึงปัจจุบัน มีทั้งงานปั้นองค์พระพุทธรูป อุโบสถ วิหาร ฐานพระพุทธรูป ฐานเจดีย์ ลายที่ปั้นมักเป็นลายไทยที่มีความวิจิตรพิสดารผสมผสานอยู่กับรูปปั้นพุทธประวัติ

ในอดีตการปั้นปูนจะใช้ปูนซึ่งทำมาจากเปลือกหอยเผาไฟ ที่นำไปตำจนละเอียดผสมกับน้ำอ้อย กระดาษ หนังกหรือเขาสัตว์เผาไฟ แล้วนำไปตำรวมกัน ทำให้ปูนเหนียวสามารถปั้นเป็นรูปต่างๆได้ง่าย และเมื่อแห้งแล้ว จะแข็งตัว ทนแดด ทนฝนได้ดี เรียกว่า “ปูนเพชร”

งานปูนปั้นตามรูปแบบของช่างเพชรบุรี ปัจจุบันนิยมทำกันอีกลักษณะหนึ่ง โดยนำวิธีการลงรักปิดทองและนำกระจกสีแผ่นเล็กๆมากรุประดับ เรียกว่า “งานปิดทองร่องกระจก”

เพลงพวงมาลัย

เพลงพวงมาลัยนิยมสันนิษฐานว่าเกิดขึ้นครั้งแรกที่จังหวัดเพชรบุรี นิยมเล่นในเทศกาลตรุษสงกรานต์ โคนจุก บวชนาค ทอดกฐิน เพลงพวงมาลัยยังใช้เป็นเพลงประกอบการเล่นลูกช่วง การละเล่นแม่ศรี การเล่นเพลงพวงมาลัยของจังหวัดเพชรบุรีมี 2 รูปแบบ ได้แก่ เพลงพวงมาลัยสั้นหรือเพลงพวงมาลัยเร็ว บทร้องเป็นกลอนสั้นๆ วรรคแรกขึ้นต้นด้วย “เออระเหยลอมมา “ และวรรคสุดท้ายจบด้วยคำว่า เอย

เพลงพวงมาลัยยาว หรือเพลงพวงมาลัยช้า เนื้อร้องโต้ตอบกันยาวหลายวรรค วรรคแรกไม่จำเป็นต้องขึ้นต้นด้วย

“เออระเหยลอมมา “ อาจขึ้นด้วย “โอระชาโยนชา” หรือเก็จแก้ว แวดตา” แต่วรรคสุดท้ายจบด้วยคำว่า เอย เหมือนกัน

เพลงเพชรบุรีที่รักประพันธ์โดยไชยา เพชรรัตน์ (อ.วิทธิชัย ชีระมณี) เป็นบทเพลงที่แต่งและขับร้องมอบให้กับจังหวัดเพชรบุรี บ้านเกิดอันเป็นที่รัก

เป็นเพลงที่ประพันธ์ขึ้นเพื่อบรรยายให้เห็นภาพของจังหวัดเพชรบุรี “ถิ่นสวรรค์รุ่งเรือง เมืองเพชรบุรี มีสถานท่องเที่ยวเมามมิ่ง สุขได้มาเยี่ยมเยือน หาดเจ้าเขาวัง หาดชะอำงามล้ำติดเตือน แก่งกระจานสายธารรอบเขื่อน พฤษภาลาดเคลื่อนอุทยานตรึงใจ

น้ำตาลก็หวาน สาวงามสะคราญหน้าหนา งามเพียบพร้อมกิริยาจาจา เสน่หาเหนือหญิงอื่นใด คนเพชรบุรีน้ำใจอารียิ้มย่องผ่องใส เป็นมิตรกับคนทั่วไปรักใคร่ชอบใคร่จริงใจศรัทธา

พระธาตุพริบพลี พระนครคีรีโบราณสถาน เขาตะเครา บันไดอิฐกล่าวขาน พระไสยาสน์โอฬารองค์ปฐมมา บ้านเมืองร่มเย็นเหมือนดั่งเป็นวิมานพลับพลา เพชรบุรีศักดิ์ศรีสง่า ปันบุญคุณค่าวัดวาอาราม

เขาวังคู่บ้าน ขนมหวานเมืองพระ เลิศล้ำศิลปะ แดนธรรมะทะเลงาม เมืองเพชรพริบพลี อัญมณีของอ่าวสยาม แหล่งพักกายพักใจลือนาม สมค้ำกล่าวอ้างเป็นเมืองสวรรค์ “

เห่เรือบก

การเห่เรือบก เป็นการดัดแปลงมาจากการเห่เรือน้ำ ซึ่งเป็นประเพณีดั้งเดิมของชาวเพชรบุรี การเห่บกเริ่มหลังจากการสร้างเขื่อนเพชรปิดกั้นแม่น้ำเพชรบุรี ซึ่งเป็นผลทำให้แม่น้ำเพชรบุรีแห้งขอดลง ตอนกลางแม่น้ำตื้นเขิน ไม่เหมาะแก่การเห่เรือน้ำ ผู้เคยเล่นเรือน้ำจึงดัดแปลงลักษณะของการเล่นเห่เรือน้ำโดยเอาเนื้อร้องและทำนองมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับท่าทางของฝีพายขณะเดินเห่ การเล่นเห่เรือผู้เล่นมีทั้งชายหญิงซึ่งเป็นทั้งฝีพายและลูกคู่ ส่วนเรือที่จำลองจะประดับประดาสวยงามมาก เนื้อความที่ใช้เห่เรือบกจะเริ่มด้วย บทไหว้ครู บทเกริ่น บทเกี่ยวพาราสี บทชมนกชมไม้ มีข้อสังเกตว่า ไม่มีบทว่าโต้ตอบกัน ต้นเสียงจะเห่บทเพลงไปเรื่อยๆ เมื่อเห็นว่าสมควรแก่เวลาที่จะเห่บทอาลาและอวยพรให้ผู้ชม

วัวเทียมเกวียน

วัวเทียมเกวียน เมืองเพชรบุรีได้จัดให้มีการประกวดวัวเทียมเกวียนขึ้นทุกๆปี เพื่ออนุรักษ์การเล่นพื้นบ้านและสืบทอดประเพณี ชาวบ้านนิยมนำวัวมาประกวดเพราะมีความหมายว่าวัวที่มีความสมบูรณ์จะเป็นเครื่องบ่งบอกถึงฐานะความเป็นอยู่ของผู้เป็นเจ้าของ

ลักษณะการประกวดวัวเทียมเกวียนจะประกวดครั้งละ 1 คู่ คือ วัวจำนวน 2 ตัว ต่อเกวียน 1 เล่ม หรืออาจจะประกวดทั้งสองคู่ก็มี ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม การเดินของวัวในระหว่างที่

เดินประกวดจะมีเสาหลักปักไว้เป็นคู่ๆ วัวเทียมเกวียนจะต้องเดินให้ครบ 3 รอบ และห้ามวัวเดินชนเสาหลัก ในระหว่างที่เดินอาจจะมีคนตรีบรรเลงเพื่อความสนุกสนานด้วย

ไทยทรงดำ

ไทยทรงดำ เรียกสามัญว่า “ลาวโซ่ง” อพยพมาจากประเทศลาวในสมัยธนบุรี และสมัยต้นรัตนโกสินทร์ อาศัยอยู่ทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอชะอำ โดยเฉพาะอำเภอเขาย้อย มีจำนวนประชากรไทยทรงดำอยู่ครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งอำเภอ

นางสาวสาลี จำปาเทศ และนางสาวอุไร แสงทวีป นักศึกษาระดับปริญญาตรี เอกวิชานาฏศิลป์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ปีการศึกษา 2526 และคณาจารย์ภาควิชานาฏศิลป์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ประดิษฐ์ท่ารำขึ้นจากวิถีชีวิตของชาวไทยทรงดำ ซึ่งประกอบอาชีพทอผ้า เริ่มจากการย้อมผ้า ตากผ้า เก็บผ้า ลีลาท่ารำ ใช้ท่ารำนาฏศิลป์ไทย แสดงถึงขั้นตอนการทอผ้า การแต่งกาย นุ่งผ้าลาวโซ่ง ใช้ผ้าคาดอก มีเครื่องประดับสวยงาม เครื่องดนตรี ใช้แคน และ ฉิ่งทำนองเพลง ใช้เพลงแคนเดิน และแคนเข็ง

แม่น้ำเพชรบุรี

แม่น้ำเพชรบุรี ต้นน้ำจากเทือกเขาสูงชันทางด้านตะวันตกของจังหวัดเพชรบุรี ไหลผ่านอำเภอแก่งกระจาน อำเภอท่ายาง อำเภอบ้านลาด อำเภอเมือง ลงสู่อ่าวไทย ที่อำเภอบ้านแหลม เป็นแม่น้ำที่มีความสำคัญของจังหวัด น้ำสำหรับพระราชพิธีตามโบราณราชประเพณีจะใช้จากแม่น้ำทั้ง 5 ในประเทศสยามคือ แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง และแม่น้ำเพชรบุรี ในการพระราชพิธีต่างๆ เป็นต้นว่าพิธีการถือน้ำพิพัฒน์สัตยา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราชและพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสก็ได้ใช้น้ำจากแม่น้ำเพชรบุรี โดยประกอบพิธีน้ำอภิเษก ณ วัดมหาธาตุวรวิหาร ทำพิธีพลีกรรมตักน้ำที่เป็นสิริมงคล ณ สถานที่ศักดิ์สิทธิ์วัดท่าไชย ตำบลสมอพลือ อำเภอบ้านลาด

สมเด็จพระเจ้าตากสิน

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (ตากสิน) เดิมชื่อทอง เป็นชาวเพชรบุรี เกิดในสมัยอยุธยา ที่บ้านหนองหว้า ชีวิตของท่านกำพร้าบิดามารดาตั้งแต่อายุประมาณ 9-10 ขวบ จึงอยู่ในความดูแลของพี่สาวมาตั้งแต่ยังเยาว์ต่อมาท่านได้ศึกษาเล่าเรียนกับเจ้าอาวาสวัดใหญ่ ด้วยเป็นผู้มีสติปัญญาหลักแหลม จึงได้บวชเป็นสามเณร หัดเทศน์ธรรมวัตรและมหาชาติ ครั้นสามเณรตากสินได้ศึกษาปริยัติธรรมจนได้เปรียญแล้วจึงอุปสมบทและมีชื่อเสียงในการเทศน์เป็นอย่างมาก ต่อมาได้เลื่อนสมณศักดิ์จนถึงตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราช นิยมขานเป็นที่รู้จักกันในนามว่า “สมเด็จพระเจ้าตากสิน” สมเด็จพระเจ้า

แต่งโมยยังเป็นช่างแกะสลักไม้ฝีมือเอก ซึ่งปรากฏฝีมืออันงดงามไว้ ณ วัดใหญ่สุวรรณาราม และวัดหนองหัว

ปู่เย็น แก้วมณี

นายเย็น แก้วมณี หรือ "ปู่เย็น" เจ้าของสมณานาม "เต่าพระนาง" แห่งลุ่มน้ำเพชรบุรี ปู่เย็นเกิด ที่จังหวัดเพชรบุรี นับถือศาสนาอิสลาม ในสมัยหนุ่มๆ ปู่เย็นมีอาชีพรับจ้างเลี้ยงวัว เมื่อแก่ชราจึงอาศัยอยู่กับลูกสาวบุญธรรมและภรรยา จนกระทั่งเมื่อ ย่าเฒ่าผู้เป็นภรรยาเสียชีวิต ปู่เย็นรู้สึกเสียใจมากร้องไห้นานถึง 3 เดือน หลังจากนั้นจึงตัดสินใจย้ายไปอาศัยอยู่ในเรือที่เชิงสะพานลำไยในแม่น้ำเพชรบุรีดำรงชีวิตด้วยการดักกอนหาปลา ถ้าเหลือกินก็จะขายให้ในราคาถูก แต่ถ้าใครเอาเงินให้ปู่เย็นปู่เย็นจะไม่รับคหิพจน์ของปู่เย็น “ดูแต่หอยซิ...ไม่มีมือมีตีน มันยังหากินเองได้ นับประสาอะไรกับ คนมีมือมีเท้า หากินเองไม่ได้ "ก็อ้ายหอย"

นายประสม สุสุทธิ

นายประสม สุสุทธิ ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์ (แทงหยวก) นายประสม สุสุทธิ เกิดในตระกูลช่างแกะสลักและช่างเขียน นายประสม สุสุทธิ มีผลงานออกแบบลวดลายภาพจิตรกรรมปูนปั้นและลวดลายจำหลักไม้ซุ้มประตูวัด และศาลาการเปรียญหลายแห่ง โดยเฉพาะได้หันมาฟื้นฟูศิลปะการแทงหยวกของจังหวัดเพชรบุรี จนได้รับการยกย่องจากช่างเมืองเพชรว่าเป็น “ช่างชั้นครู” นายประสม สุสุทธิ ได้พยายามอนุรักษ์รูปแบบของศิลปะการแทงหยวกเพื่อสืบทอดช่างฝีมือรุ่นต่อไป โดยการประยุกต์เครื่องมือแกะสลักให้สะดวกยิ่งขึ้น

ทองร่วง เอ็มโษษฐ์

นายทองร่วง เอ็มโษษฐ์ ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์ (ปูนปั้น) นายทองร่วง เอ็มโษษฐ์ บวชเป็นสามเณรที่วัดบางใหญ่ และเดินทางมาเรียนภาษาบาลีที่วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดเพชรบุรี พร้อมทั้งได้ฝึกหัดเรียนเขียนลายไทยกับพระมหาเสวก จันทรแดง เมื่ออายุได้ 18 ปี ลาสิกขาบทจากสามเณร แล้วฝากตัวเป็นศิษย์หัดงานปูนปั้นกับครูพิณ อินฟ้าแสง นายทองร่วง เอ็มโษษฐ์ เป็นคนมีสติปัญญาดี สามารถออกแบบงานศิลปะต่างๆได้เป็นอย่างดี จนสามารถปั้นปูนปั้นได้อย่างงดงาม ผลงานสำคัญ ได้แก่ งานปูนปั้นตามวัด เช่น วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดเขานันไดอิฐ วัดกำแพงแลง วัดชีวีประเสริฐ วัดโคก วัดพลับพลาชัย

ขนมหวานเมืองเพชร

ขนมเมืองเพชร เป็นคำที่ใช้เรียกขนมที่มีชื่อเสียงและเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีหลายชนิด ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ขนมที่เป็นเอกลักษณ์ของเพชรบุรีคือขนมที่ทำมาจากตาลโตนด ขนมที่ทำจากตาลโตนดนี้ได้แก่ มีกล่าวถึงในบทสวดสุบินของเก่า ที่ว่า

ขนมเพชรบุรี	ใหญ่สันดีทั้งหวานมัน
ผู้ดีเมืองเพชรนั้น	เขายกย่องเป็นของดี
โตนดเต้าและจาวตาล	เป็นเครื่องหวานเพชรบุรี
กินกับน้ำตาลยี	ของมากมีมาช่วยกิน

ขนมที่ทำจากตาลโตนดที่สำคัญของเพชรบุรี ได้แก่ จาวตาลเชื่อมเป็นการนำจาวตาลระยะที่ 3 ซึ่งเนื้อของจาวตาลแข็งชุกคล้ายจาวมะพร้าว แต่แน่นกว่า นำมาเชื่อมกับน้ำตาล นำไปเป็นส่วนประกอบของขนมอื่นได้อีก เช่น กินกับข้าวเหนียวมูน เป็นต้นโตนดทอด นำจาวตาลเชื่อมมาชุบแป้งทอด เป็นขนมดั้งเดิมชนิดหนึ่ง ขนมตาล ทำจากลูกตาลที่แก่และสุกงอม นำเนื้อลูกตาลมายีแล้วนำไปผสมกับแป้ง น้ำตาลโตนดและกะทิ คนให้เข้ากัน นำไปนึ่ง สุกแล้วโรยด้วยมะพร้าวขูดโรยงา

ขนมโค

ขนมโค เป็นขนมที่นิยมรับประทาน มีจำหน่ายเฉพาะที่จังหวัดเพชรบุรีเท่านั้น มีลักษณะคล้ายขนมต้มใส่ไส้อยู่ในน้ำกะทิ

เคล็ดลับการปรุง ให้เน้นความเหนียวชวนเคี้ยวของแป้งที่นวดจนกระทั่งได้ที่รวมทั้งกลิ่นหอมของไส้ขนมที่ทำจากมะพร้าวที่กผสมน้ำตาลโตนด แล้วผัดจนเหนียวส่วนน้ำกะทิต้องปรุงให้มีรสกลมกล่อมทั้งหวานมันเค็ม จึงจะได้ขนมโคตำรับเมืองเพชรที่แสนอร่อย

ขนมหม้อแกง

ขนมหม้อแกง หรือ ขนมกุมภมาศ เป็นขนมพื้นบ้านของเมืองเพชรบุรี ขนมหม้อแกงเป็นขนมที่มีรสหวานมันกลมกล่อมชวนกินจึงมีผู้เรียกว่า “ขนมเค้กไทย” ส่วนประกอบของขนมหม้อแกงประกอบด้วย ไข่ขาว น้ำตาลโตนด กะทิ ผสมกับแป้งที่สุกแล้วยีให้ละเอียด แต่จะใช้ถั่วเขียวหรือเมล็ดบัวแทนก็ได้

ขนมหม้อแกงในปัจจุบัน มีความแตกต่างจากขนมหม้อแกงของเดิมอยู่บ้าง เช่น ของเดิมมีหอมเจียวโรยหน้า เนื้อขนมไม่เป็นชั้นๆ เคล็ดลับความอร่อยของขนมหม้อแกงอยู่ที่คุณภาพของส่วนผสมที่จะต้องสดใหม่เสมอ

โตนดทอด

โตนดทอด หรือจาวโตนดทอด เป็นขนมพื้นบ้านของจังหวัดเพชรบุรีซึ่งจังหวัดอื่นอาจมีขนมที่คล้ายกับจาวโตนดทอดก็ได้ แต่ไส้ขนมจะทำด้วยเผือกหรือมันเทศแทน ส่วนแป้งที่ห่อหุ้มจะเป็นแป้งข้าวเหนียว

วิธีทำโตนดทอด จะใช้จาวโตนดที่แถมมาเชื่อมน้ำตาลโตนด เรียกว่า จาวตาลเชื่อม หรือโตนดเชื่อม จากนั้นนำจาวตาลเชื่อมห่อแป้งข้าวเหนียวที่นวดกับหัวกะทิแล้วผสมน้ำตาลกับเกลือเล็กน้อย นวดแป้งจนกระทั่งเหนียวได้ที่จึงนำไปห่อจาวตาลเชื่อม แล้วลวกทอดจนกระทั่งเนื้อแป้งสุกเหลืองกรอบทั่วกัน

เขาวังคู่บ้าน ขนมหวานเมืองพระ เลิศล้ำศิลปะ แดนธรรมะ ทะเลงาม ประโยคนี้คงจะกล่าวถึงรายละเอียดโดยสรุปของจังหวัดเพชรบุรีได้เป็นอย่างดี “เขาวังคู่บ้าน” ไม่ต้องอธิบายมากหลายคนก็สามารถนึกภาพออก เพราะไม่ว่าใครก็ตามที่เดินทางผ่านเพชรบุรีจะต้องเห็น “พระนครคีรี” หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า “เขาวัง” ตั้งตระหง่านอยู่บนยอดเขาสูง นอกจากเขาวังแล้ว เมืองเพชรยังมี “พระรามราชนิเวศน์” หรือ “พระราชวังบ้านปืน” กับ “พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน” เป็นอีก 2 วังงามประจำจังหวัด ทำให้เพชรบุรีมีอีกหนึ่งฉายาว่าเป็น “เมืองงามสามวัง” ส่วน “ขนมหวาน” นั้นเป็นสิ่งสร้างชื่อเสียงให้กับเพชรบุรี ทำให้คนทั่วไปรู้จัก ขนมหม้อแกงเมืองเพชร ตลอดจนขนมหวานหลากหลายชนิด ส่วนเคล็ดลับของความอร่อยนั้นมาจาก “น้ำตาลโตนด” หรือน้ำตาลซึ่งเป็นผลผลิตจากต้นตาลซึ่งปลูกกันเยอะที่เพชรบุรี ซึ่งวิธีการผลิตน้ำตาลก็เป็นอีกวิถีชีวิตที่น่าชม มีนักท่องเที่ยวไม่น้อยแวะมาชมและมาชิมน้ำตาลโตนดแท้ๆ จนติดใจ “เมืองพระ เลิศล้ำศิลปะ แดนธรรมะ” 3 ท่อนนี้เป็นสิ่งที่น่าสนใจของเพชรบุรี วัดในจังหวัดเพชรบุรีนั้นมีอยู่เยอะ ไม่แพ้เมืองประวัติศาสตร์ใด จำนวนวัดที่เยอะจึงสะท้อนสภาพสังคมในอดีตได้เป็นอย่างดี สุดท้ายคือ “ทะเลงาม” หาดชะอำของเพชรบุรีนั้นสามารถเล่นน้ำได้ตลอดทั้งปี นอกจากนี้ยังมีชายหาดปึกเตียน และหาดเจ้าสำราญ ซึ่งก็มีความสวยงามไม่แพ้กัน (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนางานวิจัยให้เสร็จสมบูรณ์และมีคุณภาพ ซึ่งงานวิจัยที่เลือกศึกษาในครั้งนี้จะเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ

การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก การใช้ข้อมูลท้องถิ่นและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ซึ่งงานวิจัยที่ได้ศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

จินดา ทองซุ่มห่อ (2549: 85) ศึกษาเรื่องผลการใช้เทคนิคแผนที่ความคิดตามแนวคิดของ Tony Buzan เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทรงวิทยศึกษากลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทรงวิทยศึกษาศรีเชียงใหม่ที่ใช้คือ แผนที่จัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านจับใจความสูงขึ้นเป็นลำดับและนักเรียนมีคะแนนทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำเนียร เล็กสุมา (2552 : 117-119) ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความจากนิทานส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดทัพยายท้าว จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ และประเมินความสามารถในการใช้แผนที่ความคิดแบบขั้นใดและแบบประเมินความสามารถในการสร้างแผนที่ความคิดตามแนวคิดของ Tony Buzan แบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความจากนิทานส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการสร้างแผนที่ความคิดของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้านและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่านักเรียนเห็นด้วยมากในด้านบรรยากาศการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 1

ศรีธิดา เทียมหมอก (2557) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.05/81.33 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิดหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

Minchin, John I.,D.Sc. (2004) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการฝึกการให้บริการใช้กราฟิกช่วยสอนพบว่างานวิจัยนี้สามารถนำไปสู่การพัฒนา รูปแบบการใช้อบรมได้กับพนักงานเข้าทำงานใหม่ ๆ และส่งเสริมการเรียนการสอน

Hughes, Faya Noreen , ED.D. (2005) ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จากกราฟิกกับการสอนแบบดั้งเดิมในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเกรด 6 รัฐอิลลินอย พบว่าการใช้กราฟิกช่วยในการเรียนการสอนสามารถช่วยกระตุ้นความรู้เดิมที่มีอยู่และความรู้ใหม่ที่รับเข้ามาให้ดีขึ้น

สรุปได้ว่าการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ สาระท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด(Mind – Mapping Technique) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในเรื่องการอ่านจับใจความไปเป็นเครื่องมือในการศึกษาเรียนรู้ในรายวิชาอื่น อีกทั้งการนำสาระท้องถิ่นมาสอนในเรื่องการอ่านจับใจความนั้น เป็นการช่วยปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียนมีความรักและหวงแหนในท้องถิ่นของตนเองมีความภาคภูมิใจในชุมชนท้องถิ่นของตน

งานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านจับใจความ

(อาภรณ์พรรณ พงษ์สวัสดิ์, 2550) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-PLUS พบว่าคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความสามารถอ่านจับใจความนิทานอยู่ในระดับสูงเป็นลำดับที่ 1 และมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองอยู่ในระดับปานกลาง

(ชรินทร์ จันทน์วันเพ็ญ, 2551) ได้ศึกษาผลของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

(สุดารัตน์ ศักดิ์คำดวง, 2552) ได้ทำการศึกษา ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการเขียนแผนภูมิ Mind mapping ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจตุรมิตรวิทยาการ ผลวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการเขียนแผนภูมิ Mind Mapping ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จำนวน 34 คนคิดเป็นร้อยละ 75.56 ของนักเรียนทั้งหมด และความคิดเห็นของนักเรียนต่อการสอนอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการเขียนแผนภูมิ Mind Mapping ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

(อดิสร ขาวสะอาด, 2555) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ และคุณลักษณะจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวลดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษกที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ผลวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวลดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD หลังจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(อาภรณ์พรรณ พงษ์สวัสดิ์, 2550) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-PLUS พบว่าคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความสามารถอ่านจับใจความนิทานอยู่ในระดับสูงเป็นลำดับที่ 1 และมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองอยู่ในระดับปานกลาง

(เอี่ยมพร โชคสุชาติ, 2556) ได้ทำการศึกษาความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนอายุ 9-12 ปีที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนอ่านโดยใช้วิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิด ผลวิจัยพบว่า ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนอายุ 9-12 ปีที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หลังการสอนโดยใช้วิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิด อยู่ในระดับดี และความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนอายุ 9-12 ปีที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หลังการสอนโดยใช้วิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิด อยู่ในระดับสูงขึ้น

งานวิจัยเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

(รังษิมา สุริยารังสรรค์, 2555) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรีผลวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี เท่ากับ 83.26/82.50 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด

(ทวิช ลักษณะสง่า, 2557) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลวิจัยพบว่า นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น โดยนักเรียนเห็นว่าในท้องถิ่นมีแหล่งเรียนรู้ให้ศึกษาและมีคนในท้องถิ่นเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน นักเรียนมีความเห็นว่าท้องถิ่นของนักเรียนน่าอยู่ คนในท้องถิ่นมีอัธยาศัยดี มีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อนักเรียน และนักเรียนต้องการพัฒนาท้องถิ่นของนักเรียนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

(นราธิป เอกสินธุ์, 2557) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ดีอค(MIA) ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ดีอค(MIA)หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ พบว่าในกระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้นวิธีการสอนและสื่อวัตกรรมการต่างๆมีความสำคัญในการนำมาพัฒนาการเรียนการสอน การสอนให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเพราะฉะนั้นการที่ผู้เรียนจะอ่านจับใจความได้นั้น ครูจำเป็นต้องศึกษา ค้นคว้า หาวิธีการสอน วัตกรรมการเรียน ที่หลากหลายและสนองต่อความต้องการของผู้เรียนให้ได้มากที่สุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่ผู้เรียน การใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรูปแบบการจัดการจัดการเรียนการสอน ที่มีองค์ประกอบน่าสนใจ ได้แก่ การจัดการกิจกรรมต่างๆ เพื่อเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การบูรณาการโครงการองค์ความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ชุมชนทางวิชาการจัดการกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม การให้ผู้เรียนใช้ผังกราฟิกนำเสนอผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์ของครูทำให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน พัฒนาความเชื่อมั่นของนักเรียน พัฒนาความคิดของนักเรียน ยกย่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่งเสริมบรรยากาศในการเรียน ส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีวิสัยทัศน์หรือมุมมองกว้างขึ้นและเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Design) ใช้แบบแผนการวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre Experimental Designs or Non designs) แบบ The One – Shot Case Study (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555: 143) โดยใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชมรมเรารักเพชรบุรี จำนวน 25 คน โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

ระเบียบวิธีการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้จะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับวิธีการวิจัยประกอบด้วย แบบแผนการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ การดำเนินการทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดแผนการวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre Experimental Designs or Non designs) แบบ The One – Shot Case Study (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555: 143)

ทดลอง	สอบ
X	T ₂

X แทน การทดลองใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี

T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลองใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อให้งานวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี ตำบลช่องสะแก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรีที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 มี 3 ห้องเรียน จำนวน 85 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี ตำบลช่องสะแก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรีที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่ได้แบบอาสาสมัคร (Voluntary Selection) โดยนักเรียนที่สนใจสมัครเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชมรมเรารักเพชรบุรี จำนวน 25 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ในงานวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วยตัวแปร 2 ประเภท คือ

ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความ
2. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรารักเพชรบุรี
3. ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี

ระยะเวลาในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลองในชั่วโมงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชมรมเรารักเพชรบุรี ใช้ระยะเวลาในการทดลองสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เป็นเวลา 20 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 20 สัปดาห์

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชมรมเรารักเพชรบุรี ทั้ง 7 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่หน่วยที่ 1 ส่วนประกอบของผังกราฟิก หน่วยที่ 2 เมืองงามสามวัง หน่วยที่ 3 ถิ่นช่างเมืองศิลป์ หน่วยที่ 4 เพลงถิ่นพื้นบ้าน หน่วยที่ 5 สืบสานประเพณี หน่วยที่ 6 คนดีเมืองเพชร และหน่วยที่ 7 รสเด็ดขนมหวาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการวิจัยดังนี้ คือ

1.แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 แผน
แผนการจัดการเรียนรู้แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง มีขั้นตอนการสอนดังนี้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก

ขั้นที่ 3 ขั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก

ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก

ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยน

ตารางที่ 4 พฤติกรรมของนักเรียนและบทบาทของครูตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ขั้นตอน การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคผัง กราฟิก	พฤติกรรม / บทบาท	
	พฤติกรรมนักเรียน	บทบาทครู
ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอตัวอย่างผัง กราฟิก	นักเรียนสังเกตตัวอย่างผังกราฟิกที่ครู นำเสนอให้อ่าน / ฟัง / ดู แล้วตอบ คำถาม ชักถาม แสดงความคิดเห็น	ครูผู้สอนแสดงตัวอย่างผังกราฟิกที่ ถูกต้องและเหมาะสมให้ผู้เรียนได้ ศึกษา
ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงวิธีการสร้าง ผังกราฟิก	นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปราย ตัวอย่างการสร้างผังกราฟิก ด้วยการ ตอบคำถาม และร่วมกันแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกผังกราฟิกที่ เหมาะสม	ครูผู้สอนควรแสดงตัวอย่างการ สร้างผังกราฟิกให้ผู้เรียนทราบถึง หลักการเลือกผังกราฟิกให้ เหมาะสม
ขั้นที่ 3 ขั้นชี้แจงการใช้ผัง กราฟิก	นักเรียนวิเคราะห์เรื่องในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และควรวิเคราะห์การเลือกใช้ ผังกราฟิกนั้น ๆ	ครูผู้สอนให้ความรู้แก่ผู้เรียน เกี่ยวกับกระบวนการสร้างผัง กราฟิกโดยมีการอภิปรายเหตุผล ในการเลือกใช้ผังกราฟิกนั้น ๆ
ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกการสร้างและ ใช้ผังกราฟิก	นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาใช้ ในการวิเคราะห์การเขียนผังกราฟิกของ ตนเอง นักเรียนสร้างผลงานการเขียนผัง กราฟิกวิเคราะห์โดยการทำใบงาน	ครูแนะนำและดูแลให้ผู้เรียนได้ลง มือวางแผนและเขียนผังกราฟิก ของตนเอง อาจให้ร่วมทำเป็นกลุ่ม หรือทั้งชั้น และมีการอภิปรายและ เปลี่ยนการเขียนผังกราฟิกระหว่าง ผู้เรียนและครูผู้สอนประเมินการ เขียนผังกราฟิก
ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอและ แลกเปลี่ยน	นักเรียนประยุกต์ความรู้จากการฝึกการ เขียนผังกราฟิกและสามารถจับใจความ เรื่องที่อ่านลงในผังกราฟิกได้ นักเรียนนำเสนอผลงานการเขียนผัง กราฟิกของตนเอง และฟังการนำเสนอ	ครูปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้ ฝึกหัดการเขียนผังกราฟิกด้วย ตนเองและครูผู้สอนประเมินการ ทำงานในเชิงสร้างสรรค์

	ผลงานของเพื่อน ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลงานของเพื่อน เพื่อช่วยกันปรับปรุงแก้ไขผลงานการเขียนผังกราฟิกของสมาชิกในกลุ่มให้ดีขึ้น	
--	---	--

มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ส่วนประกอบของผังกราฟิก
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความเมืองงามสามวัง
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านจับใจความถิ่นช่างเมืองศิลป์
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านจับใจความเพลงถิ่นพื้นบ้าน
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านจับใจความสืบสานประเพณี
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การอ่านจับใจความคนดีเมืองเพชร
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 การอ่านจับใจความรสเด็ดขนมหวาน
- 2.แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
- 3.แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี”
- 4.แบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

- 1.การสร้างแผนการจัดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
- การสร้างแผนการจัดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มี 7 แผน มีขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.1 ศึกษารายละเอียดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 : กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี : กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเทคนิคผังกราฟิก

1.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับการอ่านจับใจความเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับหลักสูตร

1.3 กำหนดเนื้อหาและสาระการเรียนรู้ เพื่อสร้างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้วิจัยได้เสนอตารางวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ดังตาราง

ตารางที่ 5 วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้การอ่านจับใจความกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แผนการจัดการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
แผนที่ 1	นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของผังกวีกรรพิกประเภทต่างๆและสามารถเขียนผังกวีกรรพิกให้สอดคล้องกับเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง	ประเภทของผังกวีกรรพิก	1
แผนที่ 2	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนผังกวีกรรพิกเรื่องเมืองงามสามวังได้	เมืองงามสามวัง	3
แผนที่ 3	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความเรื่อง ถิ่นช่างเมืองศิลป์ได้	ถิ่นช่างเมืองศิลป์	2
แผนที่ 4	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนผังกวีกรรพิกเรื่องเพลงถิ่นพื้นบ้านได้	เพลงถิ่นพื้นบ้าน	2
แผนที่ 5	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนผังกวีกรรพิกเรื่องสี่สานประเพณีได้	สี่สานประเพณี	4
แผนที่ 6	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนผังกวีกรรพิกเรื่องคนดีเมืองเพชรได้	คนดีเมืองเพชร	4
แผนที่ 7	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนผังกวีกรรพิกเรื่องรสเด็ดขนมหวานได้	รสเด็ดขนมหวาน	3
	สอบวัดความสามารถในการจับใจความ		1
	รวม		20

1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเนื้อหา ภาษาและกิจกรรมการเรียนรู้

1.5 นำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านละ 1 คน ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านจับใจความ และ 5) ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ Likert (Likert Five Rating Scales) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบวิเคราะห์เอกสาร โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555)

ระดับคะแนน 5	หมายถึงมีความเหมาะสมมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	หมายถึงมีความเหมาะสมมาก
ระดับคะแนน 3	หมายถึงมีความเหมาะสมปานกลาง
ระดับคะแนน 2	หมายถึงมีความเหมาะสมน้อย
ระดับคะแนน 1	หมายถึงมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ในการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ฉบับร่าง) จะพิจารณาจากเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความสอดคล้องต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 แสดงว่าใช้ได้คือ มีความเหมาะสม หากมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวก็ให้ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555)

ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าค่าเฉลี่ยระหว่าง (\bar{x})= 4.31 และ (S.D.)= 1.19ซึ่งแสดงว่าแผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เหมาะสมมาก

1.6 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ฉบับร่าง) ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขในภาพรวม ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

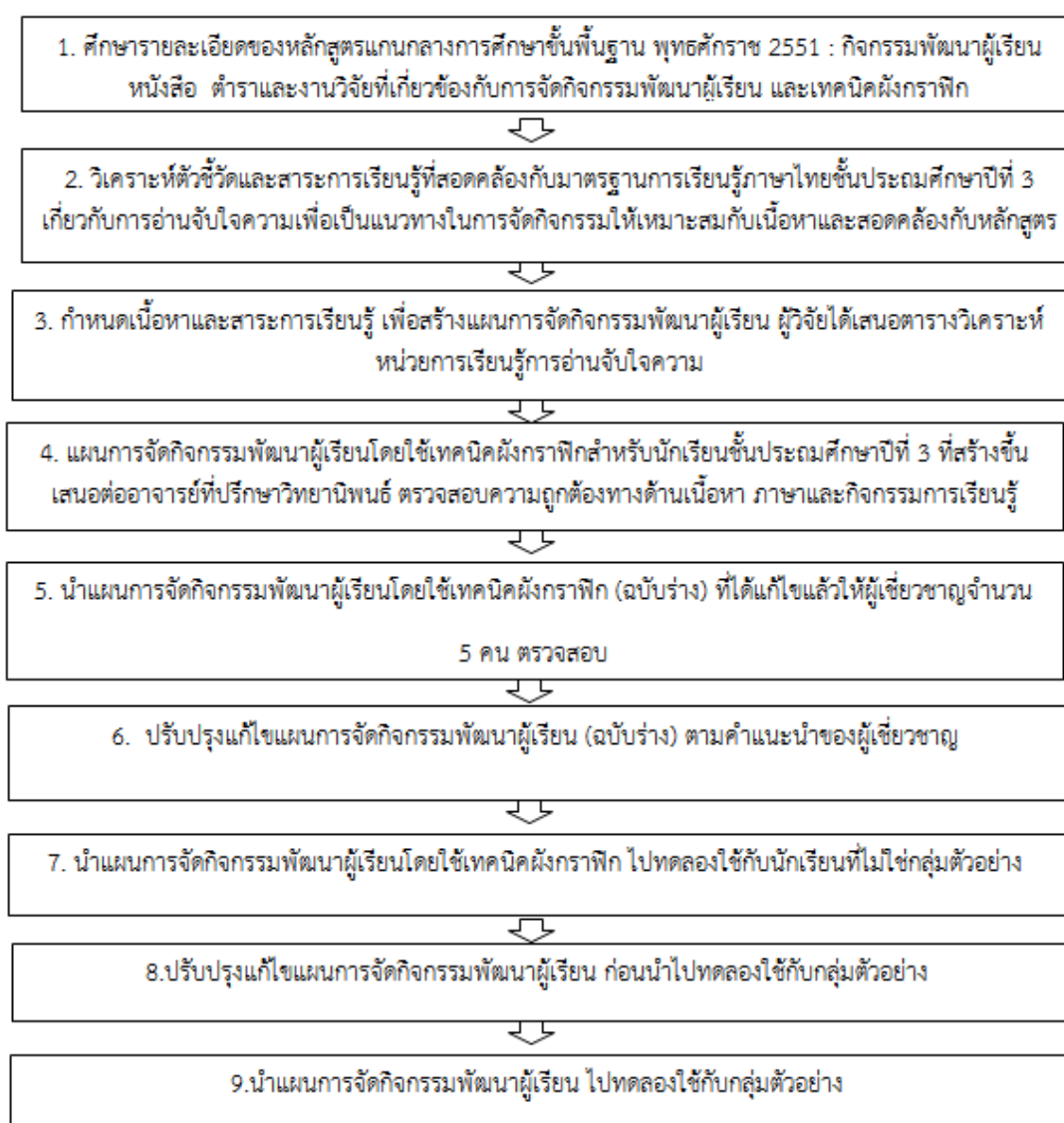
หัวข้อ ลำดับ	สิ่งที่ควรปรับปรุง/แก้ไข	ผลการปรับปรุง/แก้ไข
1	ควรปรับแผนการสอนให้สอดคล้องกับขั้นตอนการสอน	ปรับปรุงแผนการสอนให้สอดคล้องกับขั้นตอนการสอน
2	เพิ่มเติมสาระสำคัญ	เพิ่มสาระสำคัญให้ผู้เรียนเกิดความรักและภูมิใจในท้องถิ่น
3	ปรับรายละเอียดเกณฑ์การตรวจผังกราฟิก	ปรับรายละเอียดระดับคุณภาพการตรวจผังกราฟิก
4	การแบ่งชั่วโมงเรียนไม่ชัดเจน	แบ่งชั่วโมงเรียนให้ชัดเจน

1.7 นำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ฉบับร่าง) มาหาคุณภาพ โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

1.8 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

1.9 นำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

สรุปขั้นตอนการสร้างแผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใช้เทคนิคผังกราฟิก มีขั้นตอนดำเนินการดังแสดงในแผนภาพที่ 15

แผนภาพที่ 15 ขั้นตอนการการพัฒนาแผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปวิธีการวิจัยในขั้นตอนการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เทคนิค ผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สรุปวิธีการวิจัยในขั้นตอนการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	วิธีการ	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ/สถิติ
1. เพื่อพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย 1) สาระสำคัญ 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สมรรถนะของผู้เรียน 4) สาระการเรียนรู้ 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อและแหล่งการเรียนรู้	- เอกสารบันทึกผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ	วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. เพื่อประเมินคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ฉบับร่าง)	ประเมินคุณภาพแผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ฉบับร่าง) ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ	- อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยา นิพนธ์ - ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน	แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ฉบับร่าง) / วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เพื่อปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	นำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมาหาคุณภาพ โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ เพชรบุรีจำนวน 25 คน	แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาหนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านจับใจความ
2. วิเคราะห์พฤติกรรมที่ต้องการวัดเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านจับใจความ
3. สร้างตารางวิเคราะห์และแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ ในการดำเนินการสร้างแบบทดสอบผู้วิจัยได้ออกแบบวิเคราะห์แบบทดสอบให้สอดคล้องตามพฤติกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Bloom's Taxonomy (1956) ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ตารางวิเคราะห์และแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ

ข้อ	จุดประสงค์	ระดับพฤติกรรม						รวม
		ความจำ	ความ	ประยุกต์	วิเคราะห์	ประเมิน	สร้างสรรค์	
1	อ่านจับใจความเรื่องเมืองงามสามวัง	-	2	-	1	-	-	3
2	อ่านจับใจความเรื่องถิ่นช่างเมืองศิลป์	-	1	-	1	-	-	2
3	อ่านจับใจความเรื่องเพลงถิ่นพื้นบ้าน	-	2	-	1	-	-	3
4	อ่านจับใจความเรื่องสืบสานประเพณี	-	2	-	2	-	-	4
5	อ่านจับใจความเรื่องคนดีเมืองเพชร	1	2	1	1	-	-	5
6	อ่านจับใจความเรื่องรสเด็ดขนมหวาน	-	2	-	1	-	-	3
	รวม	1	11	1	7	-	-	20

4. นำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ แล้วจึงให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านละ 1 คน ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านจับใจความ 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจังหวัดเพชรบุรี และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่างเนื้อหากับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

5. บันทึกผลการพิจารณาลงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน แล้วหาผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเป็นรายชื่อโดยใช้เกณฑ์การกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ มีรายละเอียดดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามในแบบวัด มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามในแบบวัด มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามในแบบวัด ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ
IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามในแบบวัดกับจุดประสงค์
 $\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
นำค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .50 แสดงว่าข้อคำถามในแบบวัด มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ถ้าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า .50 แสดงว่า ข้อคำถามในแบบวัด ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

6.คัดเลือกแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความโดยพิจารณาคัดเลือกแบบทดสอบข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ .50 และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเท่ากับ 1.00

ซึ่งผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์ (Index Item Objective Congruence : IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ พบว่า มีทั้งหมด 26 ข้อ จาก 40 ข้อ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .50 และมีการปรับแก้ไขใหม่ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จนได้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความครบทั้ง 20 ข้อ (ดังภาคผนวก ก หน้า)

7. นำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 25 คน จากนั้นนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาความยากง่าย (Difficulty) และอำนาจจำแนก (Discrimination) จากสูตรดังนี้

ความยากง่าย (Difficulty)

$$p = \frac{R}{N}$$

R แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก

N แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

เกณฑ์กำหนดค่าความยากง่ายคือ 0.20 – 0.80 ถ้าค่าความยากง่าย <0.20 ถือว่าคำถามนั้นยากเกินไป และถ้าค่าความยากง่าย >0.80 ถือว่าคำถามนั้นง่ายเกินไป นั่นคือ ค่า p น้อย ยาก ค่า p มาก ง่าย (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555)

อำนาจจำแนก (Discrimination)

$$D, r_u = \frac{R_u - R_L}{N/2}$$

D, r แทน ค่าอำนาจจำแนก

R_u แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง

R_L แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน

N แทน นักเรียนทั้งหมดในกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน

เกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจจำแนกควรมีค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555)

ซึ่งผลการวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาความยากง่าย (Difficulty) และอำนาจจำแนก (Discrimination) พบว่า มีทั้งหมด 26 ข้อ จาก 40 ข้อ ที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) 0.20 ขึ้นไปและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) คือ การตรวจสอบการวัดค่าความเชื่อมั่นที่สม่ำเสมอและคงที่ โดยใช้วิธีการของ คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) จากสูตร KR – 20 โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ .70 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89(ดังภาคผนวก ก หน้า103)

8) คัดเลือกแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 20 ข้อ โดยพิจารณาแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r)เท่ากับ 0.20 ขึ้นไปโดยเมื่อ

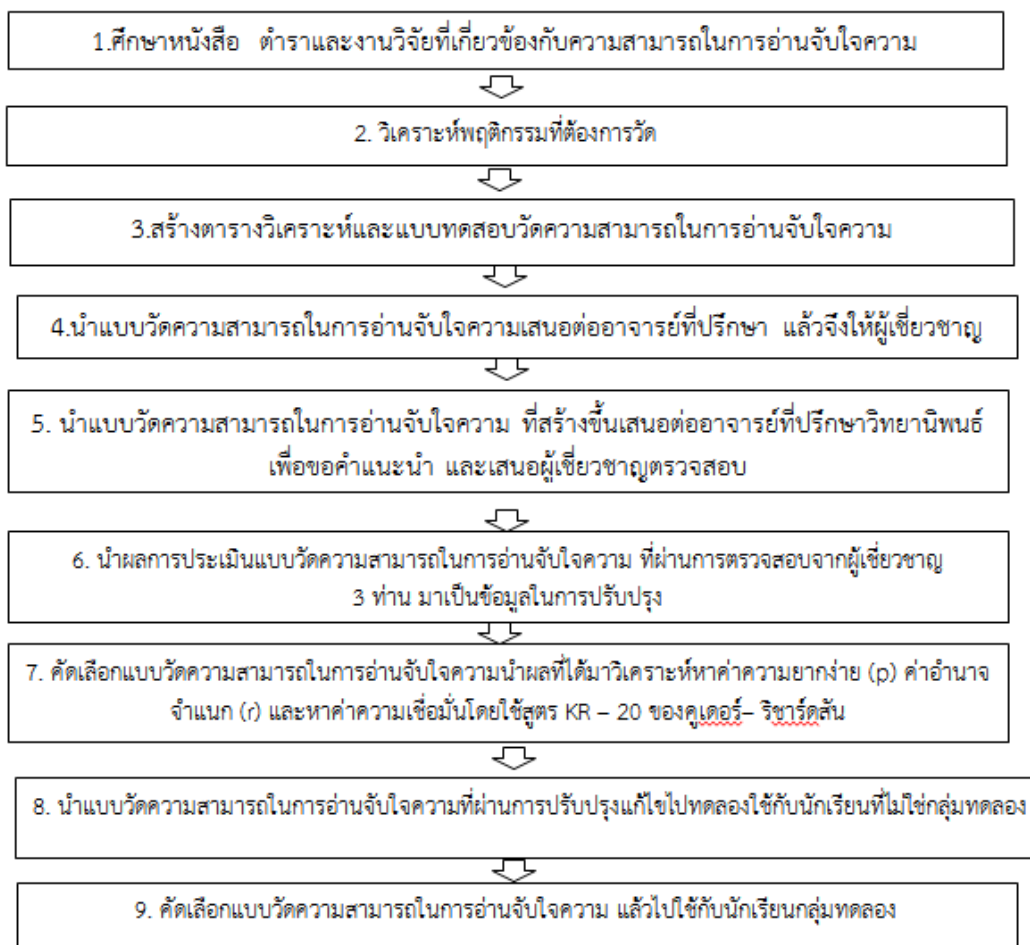
พิจารณาเป็นรายจุดประสงค์ของแบบวัดความสามารถในการจับใจความด้านความรู้พบว่า จุดประสงค์ข้อที่ 1 อยู่ระหว่างข้อ 1 –6 เลือกใช้ข้อ 14 และ 6 รวม 3 ข้อ จุดประสงค์ข้อที่ 2 อยู่ระหว่างข้อ 7–12 ข้อ เลือกใช้ข้อ 789 10 รวม 4 ข้อ จุดประสงค์ข้อที่ 3 อยู่ระหว่างข้อ 13 – 16 เลือกใช้ข้อ 1415 และ 16 รวม 3 ข้อ จุดประสงค์ข้อที่ 4 อยู่ระหว่างข้อ 17 - 24 เลือกใช้ข้อ 1719 20 21 22 และ 23 รวม 4 ข้อ จุดประสงค์ข้อที่ 5 อยู่ระหว่างข้อ 25 - 33 เลือกใช้ข้อ 272829 31 32 และ 33 รวม 6 ข้อ และจุดประสงค์ข้อที่ 6 อยู่ระหว่างข้อ 37- 40 เลือกใช้ข้อ 3738 และ 40 รวม 3 ข้อ แล้วไปนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับนักเรียน กลุ่มทดลอง

ตารางที่ 9 การปรับปรุงแก้ไข แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

หัวข้อ ลำดับ	สิ่งที่ควรปรับปรุง/แก้ไข	ผลการปรับปรุง/แก้ไข
1	ตรวจสอบคำผิดที่พิมพ์ผิด	ตรวจสอบและแก้ไขคำที่พิมพ์ผิด
2	ปรับคำถามและคำตอบของข้อสอบ	ปรับคำถามและคำตอบของข้อสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหา

สรุปขั้นตอนการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ มีขั้นตอนดำเนินการ ดังแสดงในแผนภาพที่ 17

แผนภาพที่ 16 ขั้นตอนการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

ตารางที่ 10 สรุปวิธีการวิจัยในขั้นตอนการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	วิธีการ	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ/สถิติ
1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังทดลองใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	วัดและประเมิน หลังเรียนโดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ เพชรบุรี ที่สนใจสมัครเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชมรมเรารักเพชรบุรี จำนวน 25 คน	แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ /ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบค่า One Sample T-test และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี” มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. วางแผน กำหนดกรอบและขอบข่ายที่จะสอบถาม คือความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรารักเพชรบุรี

2. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี “ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อ และด้านประโยชน์ จำนวน 20 ข้อจากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ นำมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี” เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านละ 1 คน ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านจับใจความ 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจังหวัดเพชรบุรี และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และจัดลำดับความสำคัญของประเด็นการสอบถาม เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Item Objective Congruence : IOC) มีค่าเท่ากับ1.00ความถูกต้องของการใช้ภาษาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

ตารางที่ 11 การปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี”

หัวข้อ ลำดับ	สิ่งที่ควรปรับปรุง/แก้ไข	ผลการปรับปรุง/แก้ไข
1	มีโอกาสดูได้แลกเปลี่ยนความคิดร่วมกับเพื่อนๆ	ได้แลกเปลี่ยนความคิดร่วมกับเพื่อนๆ
2	ปรับสื่อการสอนสีสันสวยงาม	ใบความรู้สวยงาม
3	ปรับภาษาให้เหมาะสมกับเด็กป.3	ปรับภาษาให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
4	ปรับเนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	ปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

4. บันทึกผลการพิจารณาลงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน แล้วหาผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเป็นรายข้อโดยใช้เกณฑ์การกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้มีรายละเอียดดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าส่วนประกอบของข้อคำถามในแบบสอบถาม มีความสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าส่วนประกอบของข้อคำถามในแบบสอบถาม มีความสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม

- 1 เมื่อแน่ใจว่าส่วนประกอบของข้อคำถามในแบบสอบถาม ไม่มีมีความสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม

จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างส่วนประกอบของข้อคำถามในแบบสอบถามกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .50 แสดงว่า ส่วนประกอบของข้อคำถามในแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม

ถ้าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า .50 แสดงว่า ส่วนประกอบของข้อคำถามในแบบสอบถามไม่มีความสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม

ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี” พบว่า ค่าความสอดคล้องระหว่างส่วนประกอบของข้อคำถามในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีค่าเท่ากับ 1.00 สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี” ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มทดลอง

6. เกณฑ์ประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี” มี 3 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน 3 หมายถึงมีความพึงพอใจระดับมาก

ระดับคะแนน 2 หมายถึงมีความพึงพอใจระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 1 หมายถึงมีความพึงพอใจระดับน้อย

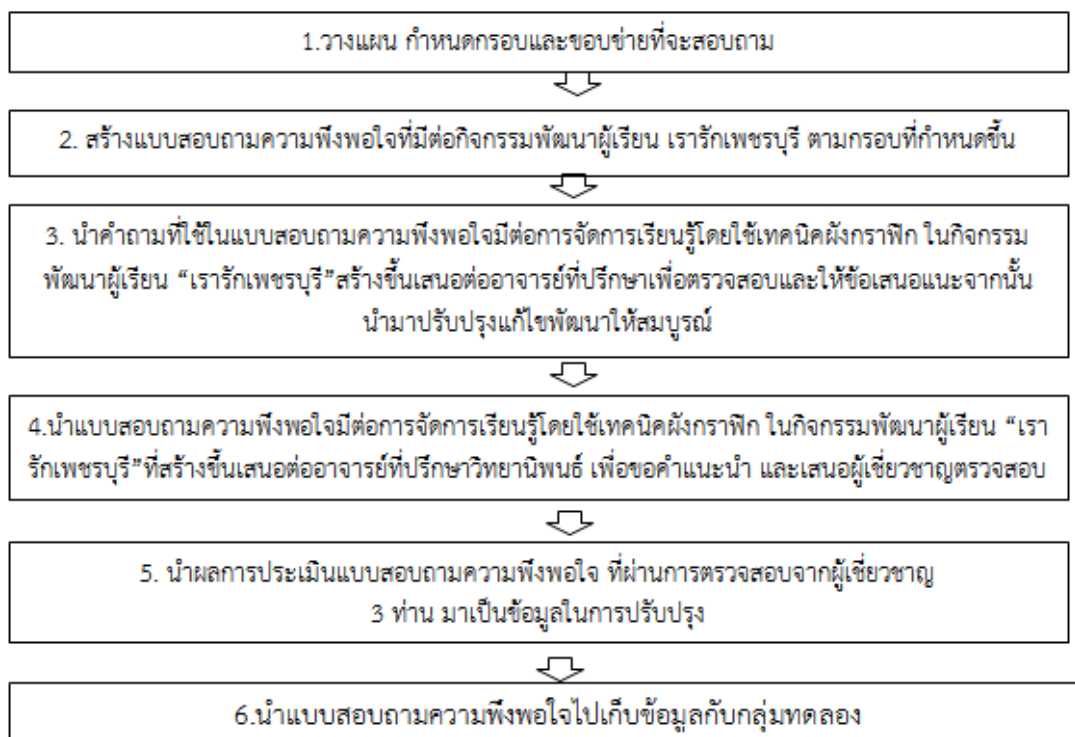
สถิติที่ใช้ คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้เกณฑ์ในการแปลผล (มาเรียม นิลพันธุ์, 2551:190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

สรุปขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี” มีขั้นตอนดำเนินการดังแสดงในแผนภาพที่ 18

แผนภาพที่ 17 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 12 สรุปวิธีการวิจัยในขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	วิธีการ	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ/สถิติ
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี”	แบบสอบถามความพึงพอใจ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชมรมเรารักเพชรบุรี	แบบสอบถามความพึงพอใจ/วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

แบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและความภาคภูมิใจในจังหวัดเพชรบุรี นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือ และขอบเขตเนื้อหา โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตของเนื้อหา จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ นำมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านจับใจความ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจังหวัดเพชรบุรี และ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และจัดลำดับความสำคัญของประเด็นการสอบถาม เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้เกณฑ์การกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ มีรายละเอียดดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความในแบบสัมภาษณ์ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความในแบบสัมภาษณ์ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความในแบบสัมภาษณ์ ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความในแบบสัมภาษณ์กับจุดประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .50 แสดงว่าคำถามในแบบสัมภาษณ์ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ถ้าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า .50 แสดงว่า คำถามในแบบสัมภาษณ์ ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

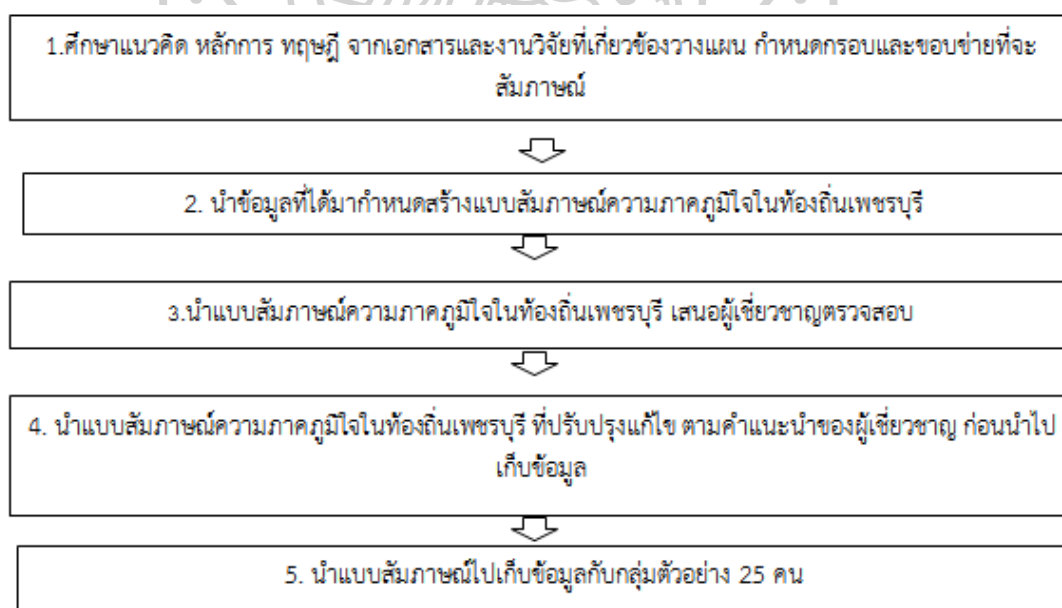
ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความในแบบสัมภาษณ์กับจุดประสงค์ทุกรายการมีค่า 1.00 แสดงว่า ส่วนประกอบของข้อความในแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม ซึ่งแสดงว่าแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

6. นำแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปเก็บข้อมูล ซึ่งจากผลการประเมินค่าความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขในด้านการใช้ภาษา ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อการปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

หัวข้อ ลำดับที่	สิ่งที่ควรปรับปรุง/แก้ไข	ผลการปรับปรุง/แก้ไข
1	ปรับประเด็นคำถามด้านความภาคภูมิใจที่มีต่อท้องถิ่นเพชรบุรี ความภาคภูมิใจของนักเรียนที่ได้อยู่ในจังหวัดเพชรบุรีคืออะไร	ปรับประเด็นคำถามอะไรคือความภาคภูมิใจของนักเรียนที่ได้อยู่ในจังหวัดเพชรบุรี
2	ปรับประเด็นคำถามด้านความภาคภูมิใจที่มีต่อท้องถิ่นเพชรบุรี นักเรียนต้องการให้คนมองเมืองเพชรบุรีอย่างไร	ปรับประเด็นคำถามนักเรียนชอบอะไรในเมือง(จังหวัด)เพชรบุรี

สรุปขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นมีขั้นตอนดำเนินการดังแสดงในแผนภาพที่ 17

แผนภาพที่ 18 ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นเพชรบุรี

ตารางที่ 14 สรุปวิธีการวิจัยในขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นเพชรบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/สถิติ
1. เพื่อศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เรื่องเรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก	สัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นเพชรบุรี	กลุ่มตัวอย่าง 25 คน	แบบสัมภาษณ์ / วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

มีการดำเนินการเก็บรวบรวมตามรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ที่พัฒนาขึ้นจำนวน 20 แผน รวม 20 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 20 สัปดาห์ ซึ่งในแต่ละแผนประกอบด้วย 1) จุดประสงค์ 2) เนื้อหากิจกรรม 3) วิธีวัดและประเมินผล 4) วิธีดำเนินกิจกรรม 5) สื่อและอุปกรณ์

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก

ขั้นที่ 3 ขั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก

ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก

ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยน.

ตารางที่ 15 ขั้นตอนการสอนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ขั้นตอน การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก	พฤติกรรม / บทบาท	
	พฤติกรรมนักเรียน	บทบาทครู
ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก	นักเรียนสังเกตตัวอย่างผังกราฟิกที่ครูนำเสนอให้อ่าน / ฟัง / ดู แล้วตอบคำถาม ซักถาม แสดงความคิดเห็น	ครูผู้สอนแสดงตัวอย่างผังกราฟิกที่ถูกต้องและเหมาะสมให้ผู้เรียนได้ศึกษา
ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก	นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายตัวอย่างการสร้างผังกราฟิก ด้วยการตอบคำถาม และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกผังกราฟิกที่เหมาะสม	ครูผู้สอนควรแสดงตัวอย่างการสร้างผังกราฟิกให้ผู้เรียนทราบถึงหลักการเลือกผังกราฟิกที่เหมาะสม
ขั้นที่ 3 ขั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก	นักเรียนวิเคราะห์เรื่องในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และควรวิเคราะห์การเลือกใช้ผังกราฟิกนั้น ๆ	ครูผู้สอนให้ความรู้แก่ผู้เรียนเกี่ยวกับกระบวนการสร้างผังกราฟิกโดยมีการอภิปรายเหตุผลในการเลือกใช้ผังกราฟิกนั้น ๆ
ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก	นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาใช้ในการวิเคราะห์การเขียนผังกราฟิกของตนเอง นักเรียนสร้างผลงานการเขียนผังกราฟิกวิเคราะห์โดยการทำใบงาน	ครูแนะนำและดูแลให้ผู้เรียนได้ลงมือวางแผนและเขียนผังกราฟิกของตนเอง อาจให้ร่วมทำเป็นกลุ่มหรือทั้งชั้น และมีการอภิปรายและเปลี่ยนการเขียนผังกราฟิกระหว่างผู้เรียนและครูผู้สอน ประเมินการเขียนผังกราฟิก
ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยน	นักเรียนประยุกต์ความรู้จากการฝึกการเขียนผังกราฟิกและสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านลงในผังกราฟิกได้ นักเรียนนำเสนอผลงานการเขียนผังกราฟิกของตนเอง และฟังการนำเสนอผลงานของเพื่อน ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลงานของเพื่อน เพื่อช่วยกันปรับปรุงแก้ไขผลงานการเขียนผังกราฟิกของสมาชิกในกลุ่มให้ดีขึ้น	ครูปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้ฝึกหัดการเขียนผังกราฟิกด้วยตนเองและครูผู้สอน ประเมินการทำงานในเชิงสร้างสรรค์

2. ช่วงหลังการทดลอง เป็นช่วงที่ผู้วิจัยดำเนินการหลังทดลองใช้แผนการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง
- 2) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นไปสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง
- 3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี” ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

มีการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือสำหรับการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1) การตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เพื่อพิจารณาความเหมาะสมโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ Likert (Likert Five Rating Scales) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบวิเคราะห์เอกสาร โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

2) แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) คือ สัดส่วนระหว่างจำนวนผู้ตอบแบบทดสอบถูกในแต่ละข้อต่อจำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด โดยใช้เกณฑ์ความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) คือ การตรวจสอบว่าแบบทดสอบสามารถจำแนกนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนได้ดีเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) คือ การตรวจสอบการวัดค่าความเชื่อมั่นที่สม่ำเสมอและคงที่ โดยใช้วิธีการของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) จากสูตร KR - 20 โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ .70 ขึ้นไป

3) แบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)

4) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี” ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป มีรายละเอียดดังนี้

1) ความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่ได้จากแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มเดียว (One Sample t-test)

2) ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3) ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี” ที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “เรารักเพชรบุรี” วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ค่าเฉลี่ย (\bar{x})		$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$	
เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด.2536 : 103)

$$S.D. = \frac{\sqrt{N \sum x^2 - (\sum x)^2}}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน
	$\sum x$	แทน	ผลรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 3) เพื่อศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรีในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดแผนการวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre Experimental Designs or Non designs) แบบ The One – Shot Case Study ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก และแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน โดยทดสอบหลังการจัดการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ และสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนกลุ่มทดลองด้วยแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นเพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์และข้อความในการวิจัยผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ เรื่องเรารักเพชรบุรี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เรื่องเรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ เรื่องเรารักเพชรบุรี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ เรื่องเรารักเพชรบุรี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกผู้วิจัยนำแผนการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 25 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปี

การศึกษา 2560 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 7 แผน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่องเรารักเพชรบุรีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ รวม 20 คะแนน ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 16 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่องเรารักเพชรบุรีด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ความสามารถในการอ่านจับใจความ	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	คิดเป็นร้อยละ	เกณฑ์ร้อยละ	df	t-test	sig
	25	20	16.52	1.12	82.60	75	24	6.77*	0.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 15 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่องเรารักเพชรบุรีด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกหลังการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างจากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=16.52$, S.D.=1.12) มีคะแนนรวมร้อยละเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 82.60 และพบว่าผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่องเรารักเพชรบุรีด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกของแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่องเรารักเพชรบุรี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 (ดูภาคผนวก ก หน้า) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อ 1

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีรายละเอียดดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 17 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรา รักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายการ	ค่าเฉลี่ย \bar{x}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความพึง พอใจ	ลำดับที่
ด้านเนื้อหาสาระ				3
1. เนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัย ของนักเรียน	2.68	0.68	มาก	2
2. เนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย	2.52	0.59	มาก	3
3. เนื้อหาสนุก น่าติดตาม	2.76	0.44	มาก	1
รวมด้านเนื้อหาสาระ	2.65	0.33	มาก	
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				1
4. กิจกรรมส่งเสริม ความสามารถในการอ่านจับ ใจความ	2.68	0.56	มาก	2
5. กิจกรรมน่าสนใจและ สนุกสนาน	2.72	0.46	มาก	1
6. ได้แลกเปลี่ยนความคิดร่วมกับ เพื่อนๆ	2.68	0.56	มาก	2
รวมด้านการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้	2.69	0.35	มาก	
ด้านสื่อ				2
7. การใช้สื่อการเรียนเหมาะสม และหลากหลาย	2.76	0.44	มาก	2
8. ใบความรู้มีสีสันสวยงาม	2.44	0.58	มาก	3
9. สื่อการเรียนการสอนมีความ ทันสมัย เข้าใจง่าย	2.84	0.37	มาก	1
รวมด้านสื่อ	2.68	0.34	มาก	

ตาราง(ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความพึง พอใจ	ลำดับที่
ด้านประโยชน์				4
10.นักเรียนสามารถอ่านจับ ใจความได้ถูกต้องและเข้าใจได้	2.56	0.65	มาก	2
11.นักเรียนถ่ายทอดให้ผู้อื่น เข้าใจได้	2.64	0.49	มาก	1
12.นักเรียนมีอิสระในการคิด และเขียนสรุปเรื่องลงผังกราฟิก ได้	2.56	0.65	มาก	2
รวมด้านประโยชน์	2.59	0.38	มาก	
รวมความพึงพอใจโดยรวมทุก ด้าน	2.65	0.29	มาก	

จากตารางที่ 16 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรีในภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (\bar{X} = 2.65, S.D.=0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า **ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้** มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (\bar{X} = 2.69, S.D.=0.35) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 รองลงมา คือ **ด้านสื่อ** มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (\bar{X} = 2.68, S.D.=0.34) **ด้านเนื้อหาสาระ** มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (\bar{X} = 2.65, S.D.=0.33) และ **ด้านประโยชน์** มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (\bar{X} = 2.59, S.D.=0.38) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายละเอียด **ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้** นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 กิจกรรมนำเสนอใจ และสนุกสนาน (\bar{X} = 2.72, S.D.=0.46) ลำดับที่ 2 ได้แลกเปลี่ยนความคิดร่วมกับเพื่อนๆ และกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ (\bar{X} = 2.68, S.D.=0.56)

ด้านสื่อ นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย เข้าใจง่าย (\bar{X} = 2.84, S.D.=0.37) ลำดับที่ 2 การใช้สื่อการเรียนเหมาะสมและหลากหลาย (\bar{X} = 2.76, S.D.=0.44) ลำดับที่ 3 ใบความรู้มีสีสันสวยงาม (\bar{X} = 2.44, S.D.=0.58)

ด้านเนื้อหาสาระ นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 เนื้อหาสนุก น่าติดตาม (\bar{X} = 2.76, S.D.=0.44) ลำดับที่ 2 เนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัยของนักเรียน (\bar{X} = 2.68, S.D.=0.68) ลำดับที่ 3 เนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย (\bar{X} = 2.52, S.D.=0.59) ตามลำดับ

ด้านประโยชน์ นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 นักเรียนถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ (\bar{X} = 2.64, S.D.=0.49) ลำดับที่ 2 นักเรียนมีอิสระในการคิดและเขียนสรุปเรื่องลงผังกราฟิกและนักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ถูกต้องและเข้าใจได้ (\bar{X} = 2.56, S.D.=0.65)

ข้อเสนอแนะของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรา รักเพชรบุรี พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ชอบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิกมาใช้ในการพัฒนาการอ่านจับใจความโดยใช้ผังกราฟิกเนื่องจากมีกิจกรรมที่หลากหลายได้เขียนผังกราฟิก วาดภาพระบายสีและเนื้อหาที่เป็นบทอ่านน่าสนใจทำให้ได้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นและช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความโดยความพึงพอใจของนักเรียนชอบปฏิบัติขั้นตอนการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ทำให้ได้เรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานกลุ่ม ควรเพิ่มเวลาการปฏิบัติกิจกรรมนักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และนำเสนอผลงานซึ่งกันและกัน การใช้ผังกราฟิกทำให้นักเรียนสามารถสรุปความรู้และจดจำได้ง่ายกว่าการบันทึกความรู้เป็นร้อยแก้ว

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เรื่องเรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี พบว่า เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความภาคภูมิใจที่มีต่อท้องถิ่นเพชรบุรีนักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นเมืองเพชรบุรีเป็นเมืองที่น่าอยู่ สะอาด มีคุณค่า เป็นเมืองที่น่าท่องเที่ยว และเป็นเมืองที่สวยงาม เมืองเพชรบุรีมีพระมหากษัตริย์ 3 พระองค์ที่มาสสร้างพระราชวังไว้สำหรับเป็นที่ประทับและประชุมข้าราชการอีกทั้งยังเปิดให้ประชาชนได้เคารพกราบไหว้ คนเมืองเพชรเป็นคนดีมีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือ มีประเพณีที่ดีงาม ด้านการทำประโยชน์ให้ท้องถิ่นเพชรบุรี คนเพชรบุรีควรช่วยกันรักษาและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม ไม่ทำบ้านเมืองให้สกปรก ปฏิบัติงานฝีมือและเห็นคุณค่า การสืบสาน

ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นเพชรบุรีควรมีการสืบสานประเพณีไทยทรงดำ ประเพณีวัวเทียมเกวียน การเท่เรือบก แทงหยวก ปูนปั้น ช่วยกันรักษาความสะอาดของแม่น้ำเพชรไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงไปใ้ในแม่น้ำอีกทั้งควรร่วมกันรักษาภูมิปัญญาไทยและปราชญ์ชาวบ้านให้คงอยู่คู่เมืองเพชรบุรีสืบต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เราชรักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดแผนการวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre Experimental Designs or Non designs) แบบ The One – Shot Case Study โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เราชรักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เราชรักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 3) เพื่อศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เราชรักเพชรบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี ตำบลช่องสะแก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 86 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี ตำบลช่องสะแก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งกำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 25 คน ได้มาจากการคัดเลือกแบบอาสาสมัคร (Voluntary Selection) เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เราชรักเพชรบุรี แบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่า t-test แบบ one sample t-test

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เราชรักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่องเรารักเพชรบุรีด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด(ร้อยละ 75)กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีระดับค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนมี 2 ประเด็น ได้แก่ ด้านความภาคภูมิใจที่มีต่อท้องถิ่นเพชรบุรี และด้านการทำประโยชน์ให้ท้องถิ่นเพชรบุรี พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีใจที่ได้เกิดมาเป็นคนเพชรบุรี เพราะมีพระมหากษัตริย์ถึง 3 พระองค์สร้างพระราชวังไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาค้นคว้าและเคารพกราบไหว้ อีกทั้งจังหวัดเพชรบุรียังมีภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมที่น่าอยู่ การคมนาคมไปมาสะดวก สำหรับด้านการทำประโยชน์พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าจะช่วยกันอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม เช่น ประเพณีแห่เรือบัก ไทยทรงดำ อีกทั้งควรร่วมกันสืบสานภูมิปัญญาไทยและปราชญ์ชาวบ้านให้คงอยู่คู่จังหวัดเพชรบุรีสืบไป

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกสูงกว่าการจัดการเรียนรู้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงของเหตุการณ์และแนวคิดของเรื่องที่อ่านโดยมีครูผู้สอนคอยให้คำชี้แนะและกระตุ้นด้วยคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้คำตอบที่เป็นแนวทางเดียวกันจนสามารถสรุปเรื่องที่อ่านโดยการใช้เป็นผังกราฟิกได้ นอกจากนั้นเทคนิคการสร้างผังกราฟิกยังช่วยให้นักเรียนได้ใช้สมองทั้งสองซีก เป็นการฝึกฝนและเรียนรู้เพื่อให้สมองของนักเรียนได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ฝึกคิดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนและเชื่อมโยงในแต่ละขั้นตอน ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกยังเป็นกรอบและ

แนวทางให้นักเรียนฝึกโดยครูคอยดูแลการฝึกของนักเรียนและคอยกระตุ้นด้วยคำถามเพื่อให้นักเรียนได้ค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน ช่วยให้นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกยังเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียนได้คิดและค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดจินดา ทองชุ่มห่อ (2549: 85) ศึกษาเรื่องผลการใช้เทคนิคแผนที่ความคิดตามแนวคิดของ Tony Buzan เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทรงวิทยศึกษากลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทรงวิทยศึกษาศรีเชียงใหม่ที่ใช้คือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านจับใจความสูงขึ้นเป็นลำดับและนักเรียนมีคะแนนทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับแนวคิดของศรีจินดา เทียมหมอก (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.05/81.33 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิดหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิดมีการเลือกเนื้อหาที่หลากหลาย เป็นเรื่องราวในท้องถิ่นของตนเอง อีกทั้งมีภาพประกอบสามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนและมีความเหมาะสมกับวัย ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความได้ และสอดคล้องกับจำเนียร เล็กสุมา (2552 : 117-119) ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความจากนิทานส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดทัพยายท้าว จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ และประเมินความสามารถในการใช้แผนที่ความคิดแบบขั้นไต่และแบบประเมินความสามารถในการสร้างแผนที่ความคิดตามแนวคิดของ Tony Buzan แบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความจากนิทานส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการ

เรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรารักเพชรบุรี นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพของข้อมูลได้ชัดเจน การใช้แผนผังหรือแผนภาพในการถ่ายทอดความคิดทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ง่ายและสามารถแยกแยะความสัมพันธ์ของข้อมูลได้ชัดเจนขึ้น ผู้เรียนจึงมองเห็นประโยชน์ของผังกราฟิกมากขึ้น เมื่อพิจารณาผลการตอบแบบสอบถามเป็นรายด้านพบว่า ผู้เรียนเห็นด้วยกับทุกด้านในระดับมากผู้เรียนมีความเห็นว่าผังกราฟิกสามารถนำไปใช้ในวิชาอื่นๆได้ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาสิ่งที่ยังช่วยในการคิดวิเคราะห์และช่วยจัดระบบความคิดของผู้เรียนให้ชัดเจนขึ้น สอดคล้องกับสุปรียาตันสกุล (2546) ซึ่งกล่าวว่า การใช้ผังกราฟิกช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น ด้านสื่อผู้เรียนมีความเห็นว่าเนื้อหาในสื่อมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน มีความน่าสนใจ นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียนเพิ่มขึ้นและระดับภาษาของสื่อเหมาะสมกับความสามารถทางภาษาของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของจินดา ทองขุ่มห่อ (2549:85) กล่าวว่านักเรียนเห็นด้วยกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิดและแสดงความคิดเห็นว่าการเรียนเป็นลำดับขั้นตอนทำให้เข้าใจเรื่องที่เรียนได้ง่ายทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ได้ทำกิจกรรมหลากหลายและมีสื่อประกอบการเรียนรู้ นักเรียนมีความรู้สึกต่อบรรยากาศในการเรียนรู้ว่ามีความสุขสนุกและมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บรรยากาศในห้องเรียนดีไม่เครียดและนักเรียนยังให้ความรู้สึกเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับว่าทำให้สรุปความเป็นมา และสามารถนำไปใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้ มีความคิดสร้างสรรค์ ได้ใช้จินตนาการเรื่องรูปภาพต่าง ๆ และวาดภาพระบายสีซึ่งช่วยให้มีสมาธิในการทำงานหรือทำกิจกรรมอันก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจำเนียร เล็กสุมา (2552 : 117-119) กล่าวว่า การใช้ผังกราฟิกเป็นเทคนิคพัฒนาการเรียนรู้และทักษะการคิดที่กำลังเป็นที่นิยมใช้ในการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน ซึ่งได้มีการคิดค้นรูปแบบผังกราฟิกอย่างหลากหลาย ครูสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือพัฒนาเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดโดยตรงในการเรียนการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผลจากการวิจัยพบว่า การใช้ผังกราฟิกในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาการคิด เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียน รวมทั้ง มีความสนใจในการเรียนและเจตคติที่ดีต่อการเรียนจากงานวิจัยของศรีธาดา เทียมหมอก (2557 :93) ที่กล่าวว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิดทำให้นักเรียนอ่านจับใจความได้ดีขึ้นรู้ความสามารถในการอ่านจับใจความของตนเองและมีความเข้าใจวิธีการอ่านจับใจความ ด้านบรรยากาศการเรียนแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่นร่วมกับแผนที่ความคิดช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจตั้งใจอ่านมากขึ้นเกิดความมั่นใจในการอ่านจับใจความ เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและระยะเวลาที่มีความเหมาะสม ส่วนด้านเนื้อหา นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาของแบบฝึกมีความน่าสนใจมีรูปภาพประกอบชัดเจนน่าสนใจ และระดับภาษาเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการสร้างแบบฝึกอาศัยหลักจิตวิทยาการเรียนรู้

3. ผลการศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรีของนักเรียนมี 2 ประเด็น ได้แก่ ด้านความภาคภูมิใจที่มีต่อท้องถิ่นเพชรบุรี และด้านการทำประโยชน์ให้ท้องถิ่นเพชรบุรี พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าภูมิใจที่ได้เกิดมาเป็นคนเพชรบุรี เพราะมีพระมหากษัตริย์ถึง 3 พระองค์สร้างพระราชวังไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาค้นคว้าและเคารพกราบไหว้ อีกทั้งจังหวัดเพชรบุรียังมีภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมที่น่าอยู่ การคมนาคมไปมาสะดวก สำหรับด้านการทำประโยชน์พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าช่วยกันอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม เช่น ประเพณีแห่เรือบก ไทยทรงดำ อีกทั้งควรร่วมกันสืบสานภูมิปัญญาไทยและปราชญ์ชาวบ้านให้คงอยู่จังหวัดเพชรบุรีสืบไป สอดคล้องกับ เนาวรัตน์ เจตคุ (2555: 8) ที่กล่าวว่าครูเป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง รู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคมเข้าใจสภาพปัญหาในชุมชนการรู้จักนำภูมิปัญญามาใช้ในท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินชีวิต การรักษาวินัยชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่นชาวไทยทรงดำและสามารถปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้เข้ากับวิทยาการสมัยใหม่ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวิชลักษณ์สง่า (2557) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลวิจัยพบว่า นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น โดยนักเรียนเห็นว่าในท้องถิ่นมีแหล่งเรียนรู้ให้ศึกษาและมีคนในท้องถิ่นเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน นักเรียนมีความเห็นว่าท้องถิ่นของนักเรียนน่าอยู่ คนในท้องถิ่นมีอัธยาศัยดี มีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อ นักเรียน และนักเรียนต้องการพัฒนาท้องถิ่นของนักเรียนให้น่าอยู่ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่คิดว่าน่าจะใช้ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการศึกษาครั้งต่อไป ซึ่งประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. การวิจัยนี้เป็นเทคนิคการใช้ผังกราฟิกมาฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ซึ่งพบว่าด้านเนื้อหาสาระควรปรับเนื้อหาให้ชัดเจน กระชับและเข้าใจง่ายมากขึ้นเพื่อนักเรียนจะสามารถอ่านจับใจความได้ถูกต้องและเข้าใจง่ายขึ้น

2. ผู้สอนควรคิดวางแผนกำหนดความคิดย่อยๆของสาระที่จะสอนจัดทำผังโครงสร้างของความคิดรวบยอดแล้ววิเคราะห์หาความคิดรวบยอดที่กว้างครอบคลุมความคิดย่อยๆ จากนั้นครูนำเสนอผังโมทัศน์ที่กว้างดังกล่าวแก่ผู้เรียนก่อนการสอนเนื้อหาสาระใหม่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำสาระใหม่ไปเชื่อมโยงกับมโนทัศน์กว้างที่ให้ได้ล่วงหน้าทำให้การเรียนรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียน

3. การวิจัยนี้เป็นเทคนิคการใช้ผังกราฟิกมาฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ซึ่งพบว่าด้านเนื้อหาสาระควรปรับเนื้อหาให้ชัดเจนและเข้าใจง่ายมากขึ้นเพื่อนักเรียนจะสามารถอ่านจับใจความได้ถูกต้องและเข้าใจได้

4. จากการวิจัยพบว่าในระยะแรกผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดความมั่นใจในการคิด ดังนั้นผู้สอนควรใช้คำถามกระตุ้นเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการคิดและควรให้การเสริมแรงเป็นระยะๆเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ กล้าคิดและกล้าแสดงออกมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำเทคนิคผังกราฟิกไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนในเนื้อหาอื่นๆที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้น

2. ควรศึกษาผลการใช้เทคนิคผังกราฟิกในการจัดการเรียนการสอนในตัวแปรอื่นๆเช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ ความพึงพอใจ ความสามารถในการแก้ปัญหาโจทย์ ฯลฯ เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกกับวิธีจัดการเรียนรู้อื่นๆในระดับชั้นต่างๆ

4. ควรมีการศึกษาวิจัยการนำเทคนิคผังกราฟิกไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่นๆเช่น ทักษะการฟัง การพูด อ่าน และเขียน(กัณหา คำหอมกุล, 2548)

รายการอ้างอิง

AUSUBEL D P. (1968a). *Educational psychology*.

AUSUBEL D P. (1968b). *Educational psychology: A cognitive view*. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Clark H.L. and I.S. Starr. (1991). *Secondary School Teaching Methods*.

Hughes Faya Noreen ED.D. (2005). *The effects of utilizing graphic organizers with traditional basal reading instruction on sixth – grade reaging comprehension achievement scores*. (Document Summary (July) 73.)

Jones. B.T. ; Pirece J. (1989). *Teaching Students to Construct Graphic Organizers*. New York: McGraw Hill.

Joyce B.& Weil M. & Showers, B. (1992). *Models of teaching*. Boston: Allyn and Bacon.

Minchin John I. D.Sc. (2004). *Meeting needs of information technology student : The Development of an inservice training model using graphic and advance organizers to improve instruction in the information technology classroom*. (Document Summary (November) 1557)

กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.

กรมวิชาการ.กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). สำนักงานวิชาการและมาตรฐาน. หนังสือเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลักภาษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กัณหา คำหอมกุล. (2548). การพัฒนาความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้น

- ประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด: วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จินดา ทองชุ่มห่อ. (2549). ผลการใช้เทคนิคแผนที่ความคิด เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทรงวิทยศึกษาศา: วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2547). การใช้ภาษาไทย. บรรณาธิการ, นครปฐม, หนังสือในโครงการตำราและหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุฬาลักษณ์ ภูมิปัญญา. (2550). การพัฒนาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). เทคนิคการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชรินทร์ จันทร์วันเพ็ญ. (2551). ผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ดลฤดี รัตนประสารท. (2547). ผลของการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ดินและหินในท้องถิ่นชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล. (2548). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2548). คู่มือความคิดสร้างสรรค์ในการจัดทำนวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ชารอักษร.
- ทวิช ลักษณะสง่า. (2557). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทศนา แคมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (Vol. 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญา ผลอนันต์. (2548). ใช้หัวคิด. กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว.
- ธิดา โมสิกรัตน์. (2554). การสอนทักษะการอ่านเอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 1 หน่วยที่ 9-15

- สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นภดล จันท์เพ็ญ. (2542). ร้อยกรองเขียนไม่ยาก. กรุงเทพฯ: นานบุคส์.
- นราธิป เอกสินธุ์. (2557). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้สาระ การเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ดีอค (MIA). ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นาฏ นิธิพุทธากุล. (2550). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ต้นอ้อ.
- น้ำผึ้ง มีนิล. (2545). ผลการใช้เทคนิคผังกราฟิกในการเรียนการสอนวิชาโครงงานวิทยาศาสตร์กับ คุณภาพที่มีต่อระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการทำโครงงาน วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย., วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2532). อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา แนวบูรณาการทางการสอน (Vol. 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2546). มิติใหม่ในการอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุปผา พงษ์ไพบูลย์. (2548). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา (Vol. 4). กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- ประมะ สตะเวทิน. (2534). เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 1-8 (Vol. 10). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประทีป วาทิกทินกร. (2542). ลักษณะและการใช้ภาษาไทย (Vol. 9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย รามคำแหง.
- ประเทิน มหาขันธ. (2550). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพรินติ้ง.
- ประพิณพร เย็นประเสริฐ. (2548). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้สื่อท้องถิ่น นนทบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้.
- ประเวศ วะสี. (2536). บนเส้นทางใหม่การส่งเสริมสุขภาพ อภิวัฒน์ชีวิตแลสังคม. กรุงเทพฯ: หมอ ชาวบ้าน.
- ผกาศรี เย็นบุตร. (2547). การอ่าน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2546). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทยการเขียนการอ่าน-การพูด-การฟัง และราชา

- ศัพท์. กรุงเทพมหานคร: บำรุงสาสน์.
- พรหมชูชัย เจนจิต. (2550). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- พรหมมณี, ศ. (2547). แนวทางส่งเสริมการอ่าน (Vol. 2). กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2557). สอนเขียนแผนบูรณาการบนฐานเด็กเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. (2553). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร: เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร GEN 1021 โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). วิธีวิจัยทางการศึกษา (Vol. 7). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม.
- มิ่งขวัญ ธรรมโรช. (2556). รายงานการดำเนินการและผลการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชา ส 073 ท้องถิ่นของเรา 3. เชียงใหม่: เชียงใหม่ทรัพยากรพิมพ์.
- แม่นมาศ ขวลิต. (2544). การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- รังษิมา สุริยรังสรรค์. (2555). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี. ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน ภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2535). การศึกษาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อการถ่ายทอดภูมิปัญญา ท้องถิ่น: กรณีศึกษาชุมชนแห่งหนึ่งในเขตภาคกลางตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: บริษัท ศิริ วัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ จำกัด.
- ราตรี พัฒนรังสรรค์. (2542). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา และการแนะแนว คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- วรรณิ โสมประยูร. (2542). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วลัย พานิช. (2549). เอกสารเผยแพร่แนวทาง *Storyline Approach* กับการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารุณี พรหมคุณ. (2549). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิรัช ลภีรัตนกุล. (2546). การประชาสัมพันธ์ (Vol. 10). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรณัฐ มาชะศิริานนท์. (2548). กิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2548). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาสน์.

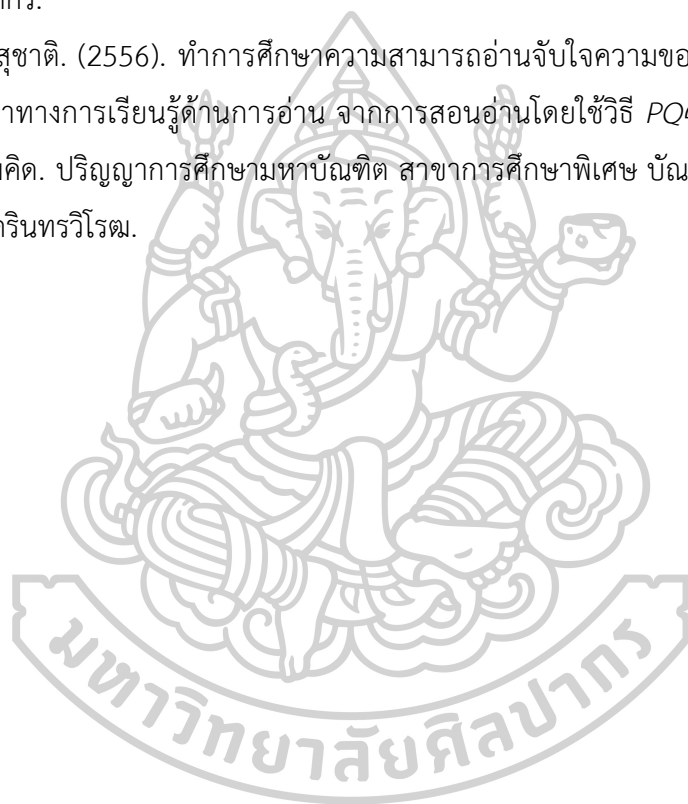
- ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์. (2542). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพฯ: เจริญเอ็ดดูเคชั่น.
- ศศิธร สุริยวงศ์. (2555). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศศิธร อินตุน. (2555). การพัฒนาแบบฝึกการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าสะพาน “บูรณะสินอนุสรณ์” อำเภอบางประกง จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2546). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก สาขาพัฒนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริพร ลิ้มตระกูล. (2541). เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย (Vol. 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริลักษณ์ แก้วสมบุญ. (2543). ผลของการใช้เทคนิคผังกราฟิกในการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ที่มีต่อการนำเสนอข้อความรู้ด้วยผังกราฟิก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2554). การอ่านทั่วไป. เพชรบูรณ์: โอเดียนสโตร์.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย. (2545). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา (Vol. 6). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สายสุนี สกุลแก้ว. (2554). หลักและวิธีการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สาริศา ชุ่มมงคล. (2552). ผลการใช้รูปแบบการสอนแบบโพร์แมทโดยเน้นเทคนิคผังกราฟิกในการสอนวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิริอาภา รัชตะหิรัญ. (2548). ศิลปะการอ่าน: เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 456 141 ภาควิชาหลักสูตรและวิธีการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุดารัตน์ ศักดิ์คำดวง. (2552). ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการเขียนแผนภูมิ *Mind mapping* ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจตุรมิตรวิทยาการ. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2539). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อดิสร ขาวสะอาด. (2555). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ และคุณลักษณะจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวลติศวิทยาการ รัชมิ่งคลาภิเษก ที่จัดการเรียนรู้

แบบร่วมมือด้วยเทคนิค *STAD*. ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อัมพร สุขเกษม. (2553). การอ่านหนังสือ. มหาสารคาม: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.

อาภรณ์พรรณ พงษ์สวัสดิ์. (2550). การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค *KWL-PLUS*. วิทยานิพนธ์ ปรินญาศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและการสอนมหาวิทยาลัย
ศิลปากร.

เอี่ยมพร โชคสุชาติ. (2556). ทำการศึกษาความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนอายุ 9-12 ปีที่มี
ปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนอ่านโดยใช้วิธี *PQ4R* ร่วมกับเทคนิคแผนที่
ความคิด. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริวรรณ วัฒนศิริวรชัย

ปริญญาเอก	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปริญญาโท	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)มหาวิทยาลัยศิลปากร
ตำแหน่ง	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนะสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน

ปริญญาเอก	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการนิเทศ)มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปริญญาโท	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการนิเทศ)มหาวิทยาลัยศิลปากร
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยศิลปากร

3. ดร.ชลธิชา หอมพุ่ม

ปริญญาเอก	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต หลักสูตรและการสอน (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปริญญาโท	อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)มหาวิทยาลัยศิลปากร
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยศิลปากร

4. ดร.สรัญญา จันทร์ชูสกุล

ปริญญาเอก	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปริญญาโท	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยการศึกษา)จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประถมศึกษา
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยศิลปากร

5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัญญา ทองนิล

ปริญญาเอก	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)มหาวิทยาลัยศิลปากร
ตำแหน่ง	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำเนา บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ 1013

โทร.034-218788 ต่อ 11-12
วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ชลธิชา หอมฟุ้ง

ด้วย นางมยุรี หอมขจร รหัสประจำตัว 56253318 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต
สาขาวิชา หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนา
ความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 "

มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบ
การทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ตรวจคุณภาพ
เครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพทิพย์ศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำเนา บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ ๑๕๑

โทร.034-218788 ต่อ 11-12
วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน

ด้วย นางมยุรี หอมขจร รหัสประจำตัว 56253318 นักศึกษาระดับปริญญาโทมาบัณฑิต
สาขาวิชา หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนา
ความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟ
ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 "

มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย เพื่อประ
การทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ตรวจ
ภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/425

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

13 กุมภาพันธ์ 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา ทองนิล

ด้วย นางมยุรี หอมขจร รหัสประจำตัว 56253318 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชา หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนา
ความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 "

มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย เพื่อประก
การทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ตรวจคุ
ภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไทวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.034-218788 ต่อ 11-12

สำเนา

บันทึกข้อความ

สำนักงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.034-218788 ต่อ 11-12

ที่พัช 0320.107(นฐ)/ ๑๕๕

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

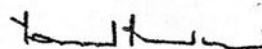
เรียน อาจารย์ ดร.สรัญญา จันทร์ชูสกุล

ด้วย นางมยุรี หอมขจร รหัสประจำตัว 56253318 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชา หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 "

มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยชส ไพวิทย์ศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำเนา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ ๑๒๔

โทร.034-218788 ต่อ 11-12
วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย

ด้วย นางมยุรี หอมขจร รหัสประจำตัว 56253318 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิ ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 "

มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 6806 <นศ> / 8880

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์

อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

25 ธันวาคม 2560

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี

ด้วย นางมยุรี หอมขจร รหัสประจำตัว 56253318 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชา หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาความ
สามารถในการอ่านจับใจความและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ในกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียน เรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 " มีความประสงค์ จะขอตกลงเครื่องมือวิจัยกับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนของท่าน ช่วงเดือนธันวาคม 2560 เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษา
ดังกล่าวได้ทดลองเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.034-218790

ภาคผนวก ข การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก

- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

-ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

-ความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r)

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องเรารักเพชรบุรี

- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง เรารัก
เพชรบุรี

- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ตารางที่ 18 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 1 เรื่อง ส่วนประกอบของผังกราฟิก

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนีความสอดคล้อง	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
สาระสำคัญ								
1. สาระสำคัญในแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนถูกต้อง มีความชัดเจน ครบถ้วนเนื้อหาสาระ	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสมมาก
จุดประสงค์								
2. จุดประสงค์มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสมมาก
สาระการเรียนรู้								
3. การเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสมมาก
4. กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับเวลา	5	4	5	4	5	23	5	เหมาะสมมากที่สุด
5. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสมมาก
กิจกรรมการเรียนรู้								
6. ชั้นที่ 1 ชั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ใช้ประสบการณ์เดิม	4	4	4	3	5	20	4	เหมาะสมมาก
7. ชั้นที่ 2 ชั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่โดยศึกษาจากแหล่งความรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ	4	4	4	3	5	20	4	เหมาะสมมาก
8. ชั้นที่ 3 ชั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก นักเรียนใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มสร้างองค์ความรู้	5	5	5	3	5	23	5	เหมาะสมมากที่สุด
9. ชั้นที่ 4 ชั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญทั้งความรู้เดิมและ	5	5	5	3	5	23	5	เหมาะสมมากที่สุด

ความรู้ใหม่โดยจัดระเบียบความรู้ให้ง่ายแก่การจดจำ									
10. <u>ขั้นที่ 5</u> ชี้นำเสนอและแลกเปลี่ยน นักเรียนลงมือปฏิบัติสร้างผลงานของตนขึ้นแล้วนำเสนอ ผลงานของตนโดยวิธีต่างๆ	5	5	5	3	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด	
สื่อและแหล่งการเรียนรู้									
11. ใช้สื่อเข้าใจง่าย และน่าสนใจ	5	5	4	3	5	22	4	เหมาะสม	
การวัดและประเมินผล									
12. ระบุวิธีวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	5	3	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด	

ตารางที่ 19 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 2 เรื่องเมืองงามสาม
วัง

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนีความ สอดคล้อง	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
สาระสำคัญ								
1. สาระสำคัญในแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ถูกต้อง มีความชัดเจน ครบคลุมเนื้อหาสาระ	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสม มาก
จุดประสงค์								
2. จุดประสงค์มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและ กิจกรรม	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสม มาก
สาระการเรียนรู้								
3. การเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสม มาก
4. กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับเวลา	5	4	5	3	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด
5. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	2	5	21	4	เหมาะสม

									มาก
กิจกรรมการเรียนรู้									
6. <u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ใช้ประสบการณ์เดิม	4	4	4	3	5	20	4	เหมาะสม มาก	
7. <u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่โดยศึกษาจากแหล่ง ความรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ	4	4	3	3	5	19	4	เหมาะสม มาก	
8. <u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก นักเรียนใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มสร้าง องค์ความรู้	4	5	4	2	5	20	4	เหมาะสม มาก	
9. <u>ขั้นที่ 4</u> ขั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญทั้งความรู้เดิมและ ความรู้ใหม่โดยจัดระเบียบความรู้ให้ง่ายแก่การจดจำ	5	5	4	3	5	22	4	เหมาะสม มาก	
10. <u>ขั้นที่ 5</u> ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยน นักเรียนลงมือปฏิบัติสร้างผลงานของตนขึ้นแล้ว นำเสนอผลงานของตนโดยวิธีต่างๆ	5	5	4	3	5	22	4	เหมาะสม มาก	
สื่อและแหล่งการเรียนรู้									
11. ใช้สื่อเข้าใจง่าย และน่าสนใจ	5	5	3	4	5	22	4	เหมาะสม มาก	
การวัดและประเมินผล									
12. ระบุวิธีวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	3	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด	

ตารางที่ 20 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 3 เรื่องถิ่นช่างเมืองศิลป์

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนี ความ สอดคล้อง	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
สาระสำคัญ								
1.สาระสำคัญในแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนถูกต้อง มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	5	4	3	3	5	20	4	เหมาะสม มาก
จุดประสงค์								
2.จุดประสงค์มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม	5	4	4	3	5	21	4	เหมาะสม มาก
สาระการเรียนรู้								
3.การเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	3	5	21	4	เหมาะสม มาก
4.กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับเวลา	5	4	4	4	5	22	4	เหมาะสม มาก
5.สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	4	3	5	21	4	เหมาะสม มาก
กิจกรรมการเรียนรู้								
6.ขั้นที่ 1 <u>ขั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก</u> มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ใช้ประสบการณ์เดิม	4	4	5	3	5	21	4	เหมาะสม มาก
7.ขั้นที่ 2 <u>ขั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก</u> นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่โดยศึกษาจากแหล่งความรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ	4	5	5	3	5	21	4	เหมาะสม มาก
8.ขั้นที่ 3 <u>ขั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก</u> นักเรียนใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มสร้างองค์ความรู้	4	5	5	3	5	22	4	เหมาะสม มาก
9.ขั้นที่ 4 <u>ขั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก</u> นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญทั้งความรู้เดิมและความรู้	5	5	5	3	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด

ใหม่โดยจัดระเบียบความรู้ให้ง่ายแก่การจดจำ									
10. <u>ขั้นที่ 5</u> ชี้นำเสนอและแลกเปลี่ยน นักเรียนลงมือปฏิบัติสร้างผลงานของตนขึ้นแล้วนำเสนอผลงาน ของตนโดยวิธีต่างๆ	5	5	5	3	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด	
สื่อและแหล่งการเรียนรู้									
11. ใช้สื่อเข้าใจง่าย และน่าสนใจ	5	5	5	4	5	24	5	เหมาะสม มากที่สุด	
การวัดและประเมินผล									
12. ระบุวิธีวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	5	3	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด	

ตารางที่ 21 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 4 เพลงถิ่นพื้นบ้าน

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนี ความ สอดคล้อง	สรุปผล	
	1	2	3	4	5				
สาระสำคัญ									
1. สาระสำคัญในแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนถูกต้อง มี ความชัดเจน ครบคลุมเนื้อหาสาระ	5	4	4	3	5	21	4	เหมาะสม มาก	
จุดประสงค์									
2. จุดประสงค์มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม	5	4	4	3	5	21	4	เหมาะสม มาก	
สาระการเรียนรู้									
3. การเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	3	5	21	4	เหมาะสม มาก	
4. กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับเวลา	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสม มาก	
5. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสม มาก	

กิจกรรมการเรียนรู้									
6. <u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ใช้ประสบการณ์เดิม	1	4	5	3	5	18	4	เหมาะสม มาก	
7. <u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่โดยศึกษาจากแหล่งความรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ	1	4	5	3	5	18	4	เหมาะสม มาก	
8. <u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก นักเรียนใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มสร้างองค์ความรู้	4	5	5	3	5	22	4	เหมาะสม มาก	
9. <u>ขั้นที่ 4</u> ขั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญทั้งความรู้เดิมและความรู้ ใหม่โดยจัดระเบียบความรู้ให้ง่ายแก่การจดจำ	4	5	5	4	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด	
10. <u>ขั้นที่ 5</u> ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยน นักเรียนลงมือปฏิบัติสร้างผลงานของตนขึ้นแล้วนำเสนอผลงาน ของตนโดยวิธีต่างๆ	5	5	5	4	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด	
สื่อและแหล่งการเรียนรู้									
11. ใช้สื่อเข้าใจง่าย และน่าสนใจ	5	5	5	4	5	24	5	เหมาะสม มากที่สุด	
การวัดและประเมินผล									
12. ระบุวิธีวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	5	3	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด	

ตารางที่ 22 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 5 สืบสานประเพณี

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนี ความ สอดคล้อง	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
สาระสำคัญ								
1.สาระสำคัญในแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนถูกต้อง มีความชัดเจน ครบถ้วนครอบคลุมเนื้อหาสาระ	5	4	4	3	5	21	4	เหมาะสม มาก
จุดประสงค์								
2.จุดประสงค์มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม	5	4	4	3	5	21	4	เหมาะสม มาก
สาระการเรียนรู้								
3.การเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	3	5	21	4	เหมาะสม มาก
4.กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับเวลา	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสม มาก
5.สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสม มาก
กิจกรรมการเรียนรู้								
6.ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ใช้ประสบการณ์เดิม	1	4	5	3	5	18	4	เหมาะสม มาก
7.ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่โดยศึกษาจากแหล่งความรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ	1	4	5	3	5	18	4	เหมาะสม มาก
8.ขั้นที่ 3 ขั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก นักเรียนใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มสร้างองค์ความรู้	4	5	5	3	5	22	5	เหมาะสม มากที่สุด
9.ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่โดยจัดระเบียบความรู้ให้ง่ายแก่การจดจำ	4	5	5	4	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด

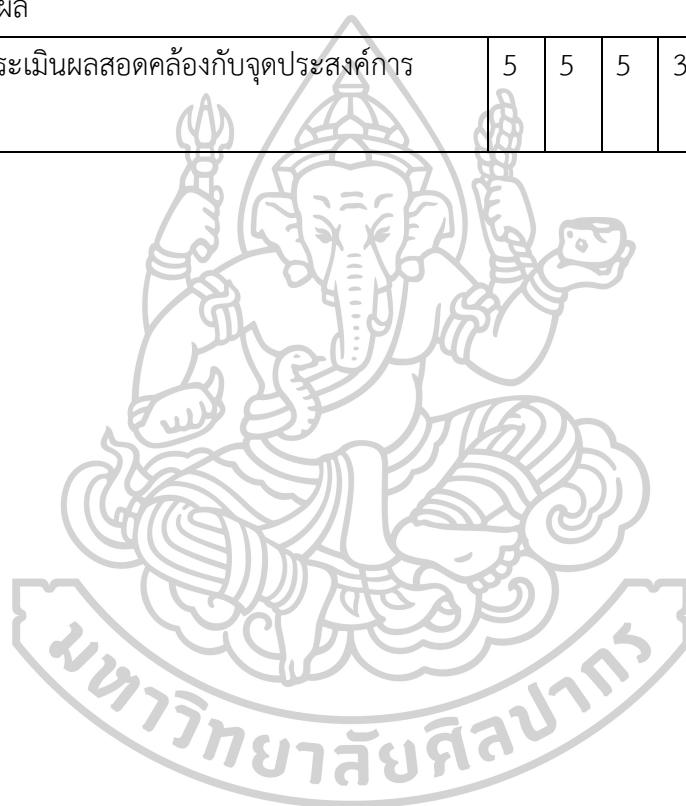
10. ชั้นที่ 5 ชั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยน นักเรียนลงมือปฏิบัติสร้างผลงานของตนขึ้นแล้วนำเสนอผลงาน ของตนโดยวิธีต่างๆ	5	5	5	4	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด
สื่อและแหล่งการเรียนรู้								
11. ใช้สื่อเข้าใจง่าย และน่าสนใจ	5	5	5	4	5	24	5	เหมาะสม มากที่สุด
การวัดและประเมินผล								
12. ระบุวิธีวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	5	3	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด

ตารางที่ 23 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 6 เรื่องคนดีเมืองเพชร

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนีความสอดคล้อง	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
สาระสำคัญ								
1.สาระสำคัญในแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนถูกต้อง มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	5	4	4	3	5	22	4	เหมาะสมมาก
จุดประสงค์								
2.จุดประสงค์มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสมมากที่สุด
สาระการเรียนรู้								
3.การเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสมมากที่สุด
4.กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับเวลา	5	4	5	1	5	20	4	เหมาะสมมาก
5.สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสมมาก
กิจกรรมการเรียนรู้								
6.ขั้นที่ 1 <u>ขั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก</u> มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ใช้ประสบการณ์เดิม	1	4	5	3	5	18	4	เหมาะสมมาก
7.ขั้นที่ 2 <u>ขั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก</u> นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่โดยศึกษาจากแหล่งความรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ	1	4	5	3	5	18	4	เหมาะสมมาก
8.ขั้นที่ 3 <u>ขั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก</u> นักเรียนใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มสร้างองค์ความรู้	1	5	5	3	5	19	4	เหมาะสมมากที่สุด
9.ขั้นที่ 4 <u>ขั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก</u> นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญทั้งความรู้เดิมและความรู้	5	5	5	4	5	24	4	เหมาะสมมากที่สุด

ใหม่โดยจัดระเบียบความรู้ให้ง่ายแก่การจดจำ									
10. <u>ขั้นที่ 5</u> <u>ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยน</u> นักเรียนลงมือปฏิบัติสร้างผลงานของตนขึ้นแล้วนำเสนอผลงาน ของตนโดยวิธีต่างๆ	5	5	5	4	5	24	5	เหมาะสม มากที่สุด	
สื่อและแหล่งการเรียนรู้									
11. ใช้สื่อเข้าใจง่าย และน่าสนใจ	5	5	5	4	5	24	5	เหมาะสม มากที่สุด	
การวัดและประเมินผล									
12. ระบุวิธีวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	5	3	5	23	5	เหมาะสม มากที่สุด	

ตารางที่ 24 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก หน่วยที่ 7 รสเด็ดขนมหวาน

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนี ความ สอดคล้อง	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
สาระสำคัญ								
1. สาระสำคัญในแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนถูกต้อง มีความชัดเจน ครบคลุมเนื้อหาสาระ	5	4	4	3	5	22	4	เหมาะสม มาก
จุดประสงค์								
2. จุดประสงค์มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสม มากที่สุด
สาระการเรียนรู้								
3. การเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสม มากที่สุด
4. กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับเวลา	5	4	5	1	5	20	4	เหมาะสม มาก
5. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	3	5	22	4	เหมาะสม มาก
กิจกรรมการเรียนรู้								
6. ชั้นที่ 1 ชั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ใช้ประสบการณ์เดิม	1	4	5	3	5	18	4	เหมาะสม มาก
7. ชั้นที่ 2 ชั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่โดยศึกษาจากแหล่งความรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ	1	4	5	3	5	18	4	เหมาะสม มาก

8. ชั้นที่ 3 ชั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก นักเรียนใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มสร้างองค์ความรู้	1	5	5	3	5	19	4	เหมาะสมมากที่สุด
9. ชั้นที่ 4 ชั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่โดยจัดระเบียบความรู้ให้ง่ายแก่การจดจำ	5	5	5	4	5	24	4	เหมาะสมมากที่สุด
10. ชั้นที่ 5 ชั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยน นักเรียนลงมือปฏิบัติสร้างผลงานของตนขึ้นแล้วนำเสนอผลงานของตนโดยวิธีต่างๆ	5	5	5	4	5	24	5	เหมาะสมมากที่สุด
สื่อและแหล่งการเรียนรู้								
11. ใช้สื่อเข้าใจง่าย และน่าสนใจ	5	5	5	4	5	24	5	เหมาะสมมากที่สุด
การวัดและประเมินผล								
12. ระบุวิธีวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	3	5	23	5	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 25 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
สาระสำคัญ			
1. สาระสำคัญในแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนถูกต้อง มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	4.00	1.06	เหมาะสมมาก
จุดประสงค์			
2. จุดประสงค์มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.00	0.71	เหมาะสมมาก
สาระการเรียนรู้			
3. การเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.00	0.35	เหมาะสมมาก
4. กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับเวลา	4.29	0.46	เหมาะสมมาก

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
5.สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	4.00	0.35	เหมาะสมมาก
กิจกรรมการเรียนรู้			
6.ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ใช้ประสบการณ์เดิม	4.00	0.71	เหมาะสมมาก
7.ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิกนักเรียนได้ค้นคว้าหา ความรู้ใหม่โดยศึกษาจากแหล่งความรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ	4.00	1.06	เหมาะสมมาก
8.ขั้นที่ 3 ขั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก นักเรียนใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มสร้างองค์ความรู้	4.29	1.39	เหมาะสมมาก
9.ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่ โดยจัดระเบียบความรู้ให้ง่ายแก่การจดจำ	4.57	1.64	เหมาะสมมากที่สุด
10.ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยน นักเรียนลงมือปฏิบัติสร้างผลงานของตนขึ้นแล้วนำเสนอผลงาน ของตนโดยวิธีต่างๆ	4.86	1.85	เหมาะสมมากที่สุด
สื่อและแหล่งการเรียนรู้			
11.ใช้สื่อเข้าใจง่าย และน่าสนใจ	4.71	1.85	เหมาะสมมากที่สุด
การวัดและประเมินผล			
12.ระบุวิธีวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	2.47	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 26 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จุดประสงค์การเรียนรู้	รายการ พฤติกรรม	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
			1	2	3	
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนผังกราฟิกได้	ความจำ	13	+1	+1	+1	1.00
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนผังกราฟิกได้	เข้าใจ	1	+1	+1	+1	1.00
		2	+1	+1	+1	1.00
		4	+1	+1	+1	1.00
		6	+1	+1	+1	1.00
		7	+1	+1	+1	1.00
		9	+1	+1	+1	1.00
		10	+1	+1	+1	1.00
		14	+1	+1	+1	1.00
		15	+1	+1	+1	1.00
		18	+1	+1	+1	1.00
		19	+1	+1	+1	1.00
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนผังกราฟิกได้	วิเคราะห์	3	+1	+1	+1	1.00
		5	+1	+1	+1	1.00
		8	+1	+1	+1	1.00
		11	+1	+1	+1	1.00
		12	+1	+1	+1	1.00
		17	+1	+1	+1	1.00
		20	+1	+1	+1	1.00
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนผังกราฟิกได้	ประยุกต์	16	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 27 แสดงความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดความสามารถ
ในการอ่านจับใจความองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	(p)	(r)
1	0.50	0.80
2	0.50	0.80
3	0.65	0.50
4	0.50	0.40
5	0.45	0.50
6	0.55	0.70
7	0.70	0.40
8	0.55	0.50
9	0.70	0.20
10	0.55	0.30
11	0.45	0.30
12	0.55	0.50
13	0.35	0.30
14	0.40	0.60
15	0.25	0.30
16	0.55	0.30
17	0.50	0.40
18	0.50	0.80
19	0.65	0.70
20	0.40	0.20

ค่าความเชื่อมั่น = 0.89

ตารางที่ 28 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องเรารักเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	1	2	3	
ด้านเนื้อหาสาระ				
1.เนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
2.เนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
3.เนื้อหาสนุก น่าติดตาม	+1	+1	+1	1.00
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.กิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ	+1	+1	+1	1.00
5.กิจกรรมน่าสนใจและสนุกสนาน	+1	+1	+1	1.00
6.ได้แลกเปลี่ยนความคิดร่วมกับเพื่อนๆ	+1	+1	+1	1.00
ด้านสื่อ				
7.การใช้สื่อการเรียนเหมาะสมและหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00
8.ใบความรู้มีสีสันสวยงาม	+1	+1	+1	1.00
9.สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
ด้านประโยชน์				
10.นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ถูกต้องและเข้าใจได้	+1	+1	0	0.67
11.นักเรียนถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้	+1	+1	+1	1.00
12.นักเรียนมีอิสระในการคิดและเขียนสรุปเรื่องลงผังกราฟิกได้	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 29 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง เราชักเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	1	2	3	
ด้านความภาคภูมิใจที่มีต่อท้องถิ่นเพชรบุรี				
1.นักเรียนชอบอะไรในเมืองเพชรบุรี	+1	+1	+1	1.00
2.อะไรคือความภาคภูมิใจของนักเรียนที่ได้อยู่ในจังหวัดเพชรบุรี	+1	+1	+1	1.00
ด้านการทำประโยชน์ให้ท้องถิ่นเพชรบุรี				
1.นักเรียนจะทำประโยชน์ให้กับท้องถิ่นของเราได้อย่างไร	+1	+1	+1	1.00
2.นักเรียนสามารถสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นเพชรบุรีอะไรได้บ้างยกตัวอย่างและอธิบาย	+1	+1	+1	1.00

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1.แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก
- 2.แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
- 3.แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องเรารักเพชรบุรี
- 4.แบบสัมภาษณ์ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่องเรารักเพชรบุรี

คำนำ

เรารักเพชรบุรี

ทักษะภาษาไทย เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาได้แก่ การฟัง การดู การพูด การอ่านและเขียน เพราะเป็นการใช้ภาษาสื่อความในชีวิตประจำวันของคนไทยทุกคน

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง “เรารักเพชรบุรี” เพื่อพัฒนาความสามารถในการจับใจความโดยใช้ผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนทั้งสิ้น 7 แผน ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมรวม 20 ชั่วโมง โดยให้นักเรียนฝึกทักษะตามตารางสอนปกติในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ที่กำหนดให้จำนวน 7 เรื่อง มีเนื้อหาสั้นๆเหมาะสมกับระดับชั้นเรียน และมีภาพประกอบน่าสนใจ นักเรียนฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม และสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ตลอดจนมีคุณลักษณะตามค่านิยมพื้นฐานที่กำหนดไว้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ที่ให้คำปรึกษา แนะนำตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประกอบแผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความโดยใช้ผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้

มยุรี หอมขจร

คำชี้แจงสำหรับครู

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้ผังกราฟิก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ครูควรปฏิบัติดังนี้

1. ให้นักเรียนดูตัวอย่างการเขียนผังกราฟิกรูปแบบต่างๆ
2. ครูอธิบายและยกตัวอย่างประกอบกรเขียนให้นักเรียนเข้าใจ
3. นักเรียนอ่านจับใจความจากใบความรู้ และช่วยกันสรุปเรื่อง
4. นักเรียนเขียนตอบคำถามจากเรื่องทีอ่านลงผังกราฟิก
5. นักเรียนระดมความคิดประเมินผลงานของเพื่อน
6. ครูและนักเรียนคัดเลือกผลงานที่มีความคิดสร้างสรรค์จัดป้ายนิเทศให้ทุกคนดูเป็นตัวอย่าง
7. ครูควรให้กำลังใจ ให้การเสริมแรงตามความเหมาะสม
8. เมื่อนักเรียนฝึกทักษะครบทุกเรื่องแล้ว
ครูนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
มาให้เด็กตอบเพื่อประเมินผลเป็นรายบุคคล
9. ครูตรวจผลงานและตรวจแบบทดสอบหลังการจัดกิจกรรม
และประเมินผลได้

ตามแนวการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 3

ชมรม เราชักเพชรบุรี

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา

2560

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ประเภทของผังกราฟิก

เวลา 1

คาบ

แผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหน่วยที่ 1 เรื่อง ประเภทของผังกราฟิก

สอนวัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ. 2560 เวลา 14.30-

15.20 น.

ครูผู้สอน นางมยุรี ทอมขจร

1. สารสำคัญ

ผังกราฟิก (Graphic Organizers) คือ แบบของการสื่อสารเพื่อให้นำเสนอข้อมูลที่ ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ มีความเข้าใจง่าย กระชับ กะทัดรัด ชัดเจน ผังกราฟิก ได้มาจากการนำข้อมูลดิบ หรือความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาทำการจัดกระทำข้อมูล ในการจัดกระทำข้อมูลต้องใช้ทักษะการคิด เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ จากนั้นจึงมีการเลือกแบบผังกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำ แล้วตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการ ประโยชน์ของการให้ผู้เรียนใช้ผังกราฟิกนำเสนอ คือ เป็นการพัฒนาการคิดในระดับสูงทำให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียน ช่วยให้ ผู้เรียนสามารถจำได้เป็นความจำแบบถาวร ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

- นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของผังกราฟิกประเภทต่างๆ และสามารถเขียนผังกราฟิกให้สอดคล้องกับเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะ / กระบวนการ

- การอธิบาย
- การเชื่อมโยง
- การสืบค้นข้อมูลและการอภิปราย

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม 12 ประการ

- มีวินัย ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน

3. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

3.1 ความสามารถในการสื่อสาร

- ทักษะการอ่าน
- ทักษะการเขียน
- ทักษะการฟังการดูและการพูด

3.2 ความสามารถในการคิด

- การคิดอย่างสร้างสรรค์
- การคิดเป็นอย่างเป็นระบบ

3.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม(สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้)
- กระบวนการปฏิบัติ

4. สาระการเรียนรู้

ความสามารถในการจำแนกประเภทของผังกราฟิกประเภทต่างๆและสามารถเขียนผังกราฟิกให้สอดคล้องกับเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- นักเรียนแบ่งกลุ่มละเท่าๆกันจำนวน 3 กลุ่มเขียนชื่อสมาชิกในรูปแบบของแผนผังกราฟิกลงในกระดาษแผ่นใหญ่ โดยครูเปิดเพลง 3 เพลงเป็นสัญญาณเมื่อจบเพลงให้แต่ละกลุ่มออกมาแนะนำสมาชิกในกลุ่มของตน

ขั้นสอน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก

- ครูสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับแผนผังกราฟิก เช่น ใครรู้จักแผนผังกราฟิกบ้าง แผนผังกราฟิกที่นักเรียนรู้จักมีชื่อหรือไม่ และลักษณะของแผนผังเป็นอย่างไร จากนั้นครูจึงอธิบายลักษณะการเลือกใช้แผนผังกราฟิกชนิดต่างๆ ได้แก่ แผนผังมโนทัศน์ แผนผังความคิด

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก

-นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่องประเภทของผังกราฟิกอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 3 ขั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก

-ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่และใบงานที่ 1 เรื่อง เลือกใช้ให้ถูก จากนั้นให้ทุกคนอ่านใบงานพร้อมกัน แล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกข้อความที่ตนพอใจ กลุ่มละ 1 ข้อความ

ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก

- นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อเลือกแผนผังกราฟิกให้เหมาะสมกับข้อความที่เลือก ครูคอยให้คำแนะนำ
- ครูใช้คำถามนำเพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเริ่มเขียนชื่อเรื่องและเขียนโครงร่างล้อมรอบข้อความ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนใจความสนับสนุนและเขียนโครงร่างรูปแบบต่างๆล้อมรอบข้อความนั้น พร้อมทั้งโยงเส้นจากใจความสำคัญมายังใจความสนับสนุน ครูคอยให้ความช่วยเหลือหรือแนะนำเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรืออาจใช้คำถามเพิ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยน

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของตนเองให้เพื่อนๆทราบและร่วมกันอภิปรายหรือเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้แผนผังกราฟิกสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นสรุป

นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องด้วยการตอบคำถาม ดังนี้

- แผนผังกราฟิกแบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง
- แต่ละประเภทมีลักษณะอย่างไร

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ประเภทของผังกราฟิก
2. ใบงานที่ 1 เรื่อง เลือกใช้ให้ถูก
3. Power point ตัวอย่างการเขียนผังกราฟิก

7. วิธีวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การวัด
นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของผังกราฟิกประเภทต่างๆและสามารถเขียนผังกราฟิกให้สอดคล้องกับเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง	ตรวจใบงานผังกราฟิก	แบบบันทึกการตรวจผังกราฟิก	นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป

เกณฑ์การตรวจผังกราฟิกพิจารณาจากการเขียนผังกราฟิกจากการอ่านจับใจความ
เรื่องประเภทของผังกราฟิก

ระดับคุณภาพ รายการ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1.กำหนดเรื่องที่ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่อง	กำหนดเรื่องที่ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องได้ครบถ้วนชัดเจนด้วยตนเอง	กำหนดเรื่องที่ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องไม่ครบขาด 1 องค์ประกอบ	กำหนดเรื่องที่ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องไม่ครบขาด 2 องค์ประกอบ	กำหนดเรื่องที่ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องไม่ครบถ้วนขาด 3 องค์ประกอบขึ้นไป
2.การเชื่อมโยงและจัดองค์ประกอบในการนำเสนอความรู้	จัดเนื้อหาเป็นระบบเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่สำคัญได้ละเอียดครบถ้วนชัดเจน	จัดเนื้อหาเป็นระบบเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่สำคัญไม่ถูกต้อง 1-2 แห่ง	จัดเนื้อหาเป็นระบบเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่สำคัญไม่ถูกต้อง 3 แห่ง	จัดเนื้อหาเป็นระบบเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่สำคัญไม่ถูกต้อง 4 แห่งขึ้นไป
3.ความครอบคลุมและความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาครอบคลุมทุกองค์ประกอบ มีรายละเอียดมากและครบถ้วน	เนื้อหาครอบคลุมทุกองค์ประกอบมีรายละเอียดน้อย 1-2 องค์ประกอบ	เนื้อหาไม่ครอบคลุม มีรายละเอียด ไม่ถูกต้อง 3	เนื้อหาไม่ครอบคลุม มีรายละเอียด ไม่ถูกต้องมากกว่า 4 องค์ประกอบ

	ชัดเจน		องค์ประกอบ	
4.การสรุปความ ของเนื้อหา	สรุปใจความได้ครบ ทุกองค์ประกอบ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ด้วยตนเอง	สรุปใจความได้ครบ ทุกองค์ประกอบมี รายละเอียดแต่ละ องค์ประกอบไม่ สมบูรณ์	สรุปใจความไม่ครบ ขาดความสมบูรณ์ 1องค์ประกอบ	สรุปใจความของ เนื้อหาและ องค์ประกอบไม่ ถูกต้อง
5.ความคิด สร้างสรรค์ในการ สร้างและตกแต่งผัง กราฟิก	เป็นระเบียบ เรียบร้อย ตกแต่ง ประณีต มีการ ดัดแปลงแต่งเติมให้ สวยงามมาก น่าสนใจ เป็น ตัวอย่างได้	เป็นระเบียบ เรียบร้อย มีการ ตกแต่งเพิ่มเติม สวยงาม ปานกลาง เป็นตัวอย่างได้	ไม่ค่อยเป็นระเบียบ เรียบร้อยมีการ ตกแต่งผังให้ สวยงาม พอใช้เป็น ตัวอย่างไม่ได้	ไม่เป็นระเบียบขาด ความประณีต สกปรกไม่น่าสนใจ เป็นตัวอย่างไม่ได้

เกณฑ์การวัด

17 - 20

คะแนน

ระดับ

ดีมาก

13 - 16

คะแนน

ระดับ

ดี

9 - 12

คะแนน

ระดับ

พอใช้

5 - 8

คะแนน

ระดับ

ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนที่ได้รับผลตั้งแต่ระดับ ดี ถือว่าผ่าน

ใบงานที่ 1 เรื่อง เลือกใช้ให้ถูก

จุดประสงค์

เพื่ออ่านจับใจความและเขียนลงผังกราฟิกได้

วิธีการใช้

1. เขียนหัวข้อที่วงกลมตรงกลาง
2. เขียนหัวข้อรองที่วงกลมต่างๆ ชั้นที่สอง
3. เขียนหัวข้อย่อยที่วงกลมต่างๆ ชั้นที่สาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนผังกราฟิกแบบผังมโนทัศน์ (Concept Map) หรือแบบผังจินตทัศน์ (Mind Map)

เสร็จแล้วตกแต่งให้สวยงาม

**เกณฑ์การตรวจผังกราฟิกพิจารณาจากการเขียนผังกราฟิกจากการอ่านจับใจความ
เรื่องประเภทของผังกราฟิก**

ระดับคุณภาพ รายการ	ดีมาก 4 คะแนน	ดี 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ปรับปรุง 1 คะแนน
1.กำหนดเรื่องที่ ศึกษาและวิเคราะห์ องค์ประกอบของ เรื่อง	กำหนดเรื่องที่ ศึกษาและวิเคราะห์ องค์ประกอบของ เรื่องได้ครบถ้วน ชัดเจนด้วยตนเอง	กำหนดเรื่องที่ ศึกษาและวิเคราะห์ องค์ประกอบของ เรื่องไม่ครบขาด 1 องค์ประกอบ	กำหนดเรื่องที่ ศึกษาและวิเคราะห์ องค์ประกอบของ เรื่องไม่ครบขาด 2 องค์ประกอบ	กำหนดเรื่องที่ศึกษา และวิเคราะห์ องค์ประกอบของ เรื่องไม่ครบถ้วนขาด 3 องค์ประกอบขึ้นไป
2.การเชื่อมโยงและ จัดองค์ประกอบใน การนำเสนอความรู้	จัดเนื้อหาเป็นระบบ เชื่อมโยงองค์ ความรู้ที่สำคัญได้ ละเอียดครบถ้วน ชัดเจน	จัดเนื้อหาเป็นระบบ เชื่อมโยงองค์ ความรู้ที่สำคัญไม่ ถูกต้อง 1-2 แห่ง	จัดเนื้อหาเป็นระบบ เชื่อมโยงองค์ ความรู้ที่สำคัญไม่ ถูกต้อง 3 แห่ง	จัดเนื้อหาเป็นระบบ เชื่อมโยงองค์ความรู้ ที่สำคัญไม่ถูกต้อง 4 แห่งขึ้นไป
3.ความครอบคลุม และความถูกต้อง ของเนื้อหา	เนื้อหาครอบคลุม ทุกองค์ประกอบ มี รายละเอียดมาก และครบถ้วน ชัดเจน	เนื้อหาครอบคลุม ทุกองค์ประกอบมี รายละเอียดน้อย 1- 2 องค์ประกอบ	เนื้อหาไม่ ครอบคลุม มี รายละเอียด ไม่ ถูกต้อง 3 องค์ประกอบ	เนื้อหาไม่ครอบคลุม มีรายละเอียด ไม่ ถูกต้องมากกว่า 4 องค์ประกอบ
4.การสรุปความ ของเนื้อหา	สรุปใจความได้ครบ ทุกองค์ประกอบ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ด้วยตนเอง	สรุปใจความได้ครบ ทุกองค์ประกอบมี รายละเอียดแต่ละ องค์ประกอบไม่ สมบูรณ์	สรุปใจความไม่ครบ ขาดความสมบูรณ์ 1องค์ประกอบ	สรุปใจความของ เนื้อหาและ องค์ประกอบไม่ ถูกต้อง

5.ความคิด สร้างสรรค์ในการ สร้างและตกแต่งผัง กราฟิก	เป็นระเบียบ เรียบร้อย ตกแต่ง ประณีต มีการ ดัดแปลงแต่งเติมให้ สวยงามมาก น่าสนใจ เป็น ตัวอย่างได้	เป็นระเบียบ เรียบร้อย มีการ ตกแต่งเพิ่มเติม สวยงาม ปานกลาง เป็นตัวอย่างได้	ไม่ค่อยเป็นระเบียบ เรียบร้อยมีการ ตกแต่งผังให้ สวยงาม พอใช้เป็น ตัวอย่างไม่ได้	ไม่เป็นระเบียบขาด ความประณีต สกปรกไม่น่าสนใจ เป็นตัวอย่างไม่ได้
---	---	--	--	--

เกณฑ์การวัด	17 - 20	คะแนน	ระดับ	ดีมาก
	13 - 16	คะแนน	ระดับ	ดี
	9 - 12	คะแนน	ระดับ	พอใช้
	5 - 8	คะแนน	ระดับ	ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน นักเรียนที่ได้รับผลตั้งแต่ระดับ ดี ถือว่าผ่าน

23																				
24																				
25																				

ใบงานที่ 1 เรื่อง เลือกใช้ให้ถูก

จุดประสงค์

เพื่ออ่านจับใจความและเขียนลงผังกราฟิกได้

วิธีการใช้

4. เขียนหัวข้อที่วงกลมตรงกลาง
5. เขียนหัวข้อรองที่วงกลมต่างๆ ชั้นที่สอง
6. เขียนหัวข้อย่อยที่วงกลมต่างๆ ชั้นที่สาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนผังกราฟิกแบบผังมโนทัศน์ (Concept Map) หรือแบบผังจินตทัศน์ (Mind Map)

เสร็จแล้วตกแต่งให้สวยงาม

จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ตามแนวการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 3

ชมรม เรารักเพชรบุรี

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา

2560

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ประเภทของผังกราฟิก

เวลา 1

คาบ

แผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหน่วยที่ 1 เรื่องประเภทของผังกราฟิก

สอนวัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ. 2560 เวลา 14.30-

15.20 น.

ครูผู้สอน นางมยุรี หอมขจร

1. สาระสำคัญ

ผังกราฟิก (Graphic Organizers) คือ แบบของการสื่อสารเพื่อให้นำเสนอข้อมูลที่
ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ มีความเข้าใจง่าย กระชับ กะทัดรัด ชัดเจน ผังกราฟิก
ได้มากจากการนำข้อมูลดิบ หรือความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาทำการจัดกระทำข้อมูล ในการจัด
กระทำข้อมูลต้องใช้ทักษะการคิด เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัด
ประเภท การเรียงลำดับ จากนั้นจึงมีการเลือกแบบผังกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำ
แล้วตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการ ประโยชน์ของการให้ผู้เรียนใช้ผัง
กราฟิกนำเสนอ คือ เป็นการพัฒนาการคิดในระดับสูงทำให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียน ช่วยให้
ผู้เรียนสามารถจำได้เป็นความจำแบบถาวร ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

- นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของผังกราฟิกประเภทต่างๆและสามารถเขียนผังกราฟิกให้สอดคล้องกับเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะ / กระบวนการ

- การอธิบาย
- การเชื่อมโยง
- การสืบค้นข้อมูลและการอภิปราย

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม 12 ประการ

- มีวินัย ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน

3. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

3.1 ความสามารถในการสื่อสาร

- ทักษะการอ่าน
- ทักษะการเขียน
- ทักษะการฟังการดูและการพูด

3.2 ความสามารถในการคิด

- การคิดอย่างสร้างสรรค์
- การคิดเป็นอย่างเป็นระบบ

3.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม(สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้)
- กระบวนการปฏิบัติ

4. สาระการเรียนรู้

ความสามารถในการจำแนกประเภทของผังกราฟิกประเภทต่างๆและสามารถเขียนผังกราฟิกให้สอดคล้องกับเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- นักเรียนแบ่งกลุ่มละเท่าๆกันจำนวน 3 กลุ่มเขียนชื่อสมาชิกในรูปแบบของแผนผังกราฟิกลงในกระดาษแผ่นใหญ่ โดยครูเปิดเพลง 3 เพลงเป็นสัญญาณเมื่อจบเพลงให้แต่ละกลุ่มออกมาแนะนำสมาชิกในกลุ่มของตน

ชั้นสอน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ

ชั้นที่ 1 ชั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก

- ครูสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับแผนผังกราฟิก เช่น ใครรู้จักแผนผังกราฟิกบ้าง แผนผังกราฟิกที่นักเรียนรู้จักมีชื่อหรือไม่ และลักษณะของแผนผังเป็นอย่างไร จากนั้นครูจึงอธิบายลักษณะการเลือกใช้แผนผังกราฟิกชนิดต่างๆ ได้แก่ แผนผังมโนทัศน์ แผนผังความคิด

ชั้นที่ 2 ชั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก

- นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่องประเภทของผังกราฟิกอีกครั้งหนึ่ง

ชั้นที่ 3 ชั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก

- ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่และใบงานที่ 1 เรื่อง เลือกใช้ให้ถูก จากนั้นให้ทุกคนอ่านใบงานพร้อมกัน แล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกข้อความที่ตนพอใจ กลุ่มละ 1 ข้อความ

ชั้นที่ 4 ชั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก

- นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อเลือกแผนผังกราฟิกให้เหมาะสมกับข้อความที่เลือก ครูคอยให้คำแนะนำ
- ครูใช้คำถามนำเพื่อให้แต่ละกลุ่มเริ่มเขียนชื่อเรื่องและเขียนโครงร่างล้อมรอบข้อความ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนใจความสนับสนุนและเขียนโครงร่างรูปแบบต่างๆล้อมรอบข้อความนั้น พร้อมทั้งโยงเส้นจากใจความสำคัญมายังใจความสนับสนุน ครูคอยให้ความช่วยเหลือหรือแนะนำเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรืออาจใช้คำถามเพิ่ม

ชั้นที่ 5 ชั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยน

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของตนเองให้เพื่อนๆทราบและร่วมกันอภิปรายหรือเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้แผนผังกราฟิกสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นสรุป

นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องด้วยการตอบคำถาม ดังนี้

- แผนผังกราฟิกแบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง
- แต่ละประเภทมีลักษณะอย่างไร

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ประเภทของผังกราฟิก
2. ใบงานที่ 1 เรื่อง เลือกใช้ให้ถูก
3. Power point ตัวอย่างการเขียนผังกราฟิก

7. วิธีวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การวัด
นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของผังกราฟิกประเภทต่างๆและสามารถเขียนผังกราฟิกให้สอดคล้องกับเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง	ตรวจใบงานผังกราฟิก	แบบบันทึกการตรวจผังกราฟิก	นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป

เกณฑ์การตรวจผังกราฟิกพิจารณาจากการเขียนผังกราฟิกจากการอ่านจับใจความ
เรื่องประเภทของผังกราฟิก

ระดับคุณภาพ รายการ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1.กำหนดเรื่องที่ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่อง	กำหนดเรื่องที่ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องได้ครบถ้วนชัดเจนด้วยตนเอง	กำหนดเรื่องที่ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องไม่ครบขาด 1 องค์ประกอบ	กำหนดเรื่องที่ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องไม่ครบขาด 2 องค์ประกอบ	กำหนดเรื่องที่ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องไม่ครบถ้วนขาด 3 องค์ประกอบขึ้นไป
2.การเชื่อมโยงและจัดองค์ประกอบใน	จัดเนื้อหาเป็นระบบเชื่อมโยงองค์	จัดเนื้อหาเป็นระบบเชื่อมโยงองค์	จัดเนื้อหาเป็นระบบเชื่อมโยงองค์	จัดเนื้อหาเป็นระบบเชื่อมโยงองค์ความรู้

การนำเสนอความรู้	ความรู้ที่สำคัญได้ละเอียดครบถ้วนชัดเจน	ความรู้ที่สำคัญไม่ถูกต้อง 1-2 แห่ง	ความรู้ที่สำคัญไม่ถูกต้อง 3 แห่ง	ที่สำคัญไม่ถูกต้อง 4 แห่งขึ้นไป
3.ความครอบคลุมและความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาครอบคลุมทุกองค์ประกอบ มีรายละเอียดมากและครบถ้วนชัดเจน	เนื้อหาครอบคลุมทุกองค์ประกอบมีรายละเอียดน้อย 1-2 องค์ประกอบ	เนื้อหาไม่ครอบคลุม มีรายละเอียด ไม่ถูกต้อง 3 องค์ประกอบ	เนื้อหาไม่ครอบคลุม มีรายละเอียด ไม่ถูกต้องมากกว่า 4 องค์ประกอบ
4.การสรุปความของเนื้อหา	สรุปใจความได้ครบทุกองค์ประกอบ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ด้วยตนเอง	สรุปใจความได้ครบทุกองค์ประกอบมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบไม่สมบูรณ์	สรุปใจความไม่ครบขาดความสมบูรณ์ 1องค์ประกอบ	สรุปใจความของเนื้อหาและองค์ประกอบไม่ถูกต้อง
5.ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างและตกแต่งผังกราฟิก	เป็นระเบียบ เรียบร้อย ตกแต่งประณีต มีการดัดแปลงแต่งเติมให้สวยงามมาก น่าสนใจ เป็นตัวอย่างได้	เป็นระเบียบ เรียบร้อย มีการตกแต่งเพิ่มเติมสวยงาม ปานกลาง เป็นตัวอย่างได้	ไม่ค่อยเป็นระเบียบ เรียบร้อยมีการตกแต่งผังให้สวยงาม พอใช้เป็นตัวอย่างไม่ได้	ไม่เป็นระเบียบขาดความประณีต สกปรกไม่น่าสนใจ เป็นตัวอย่างไม่ได้

เกณฑ์การวัด	17 - 20	คะแนน	ระดับ	ดีมาก
	13 - 16	คะแนน	ระดับ	ดี
	9 - 12	คะแนน	ระดับ	พอใช้
	5 - 8	คะแนน	ระดับ	ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสิน นักเรียนที่ได้รับผลตั้งแต่ระดับ ดี ถือว่าผ่าน

18																				
19																				
20																				
21																				
22																				
23																				
24																				
25																				

ใบงานที่ 1 เรื่อง เลือกใช้ให้ถูก

จุดประสงค์

เพื่ออ่านจับใจความและเขียนลงผังกราฟิกได้

วิธีการใช้

3. เขียนหัวข้อที่วงกลมตรงกลาง
4. เขียนหัวข้อรองที่วงกลมต่างๆ ชั้นที่สอง
5. เขียนหัวข้อย่อยที่วงกลมต่างๆ ชั้นที่สาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนผังกราฟิกแบบผังมโนทัศน์ (Concept Map) หรือแบบผังจินตทัศน์ (Mind Map)

เสร็จแล้วตกแต่งให้สวยงาม

เมืองงามสามวัง

ใบความรู้ ที่ ๒ เรื่อง “พระนครคีรี”

พระนครคีรี ตั้งอยู่ตำบลคลองกระแชง อำเภอเมืองเพชรบุรี พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระนครคีรีบนยอดเขาสามยอดติดต่อกันเรียกว่า “เขามหาสมณะ” แต่ชาวบ้านนิยมเรียกว่า “เขาสมน” ต่อมาพระราชทานนามว่า “เขามหาสวรรค์”

การก่อสร้างพระนครคีรี พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าให้สร้างสิ่งสำคัญบนยอดเขาทั้งสาม คือ ยอดกลาง นามว่า “พระธาตุจอมเพชร” ยอดขวาทางด้านตะวันตก “วัดพระแก้ว” ยอดเขาทางด้านทิศ

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง “พระรามราชนิเวศน์

พระรามราชนิเวศน์หรือพระราชวังบ้านปืน ตั้งอยู่บ้านปืน ตำบลบ้านหม้อ อำเภอมืองเพชรบุรี พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้สร้างโดยเสด็จวงศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2453 และมีพระราชโองการให้เขียนบรรจุศิลาพระราชดำริของพระองค์ โดยสรุปว่า “ เมืองเพชรบุรีเป็นภูมิในอันงดงามและบริบูรณ์ ให้เจ้าพระยาสุรพันธ์พิสุทธิ์เลือกหาสถานที่สร้างที่ประทับแรม โดยเลือกได้ที่ตำบลบ้านปืน เนื่องจากอยู่ริมแม่น้ำไม่ห่างจากที่ชุมชน” อย่างไรก็ตามการก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จสวรรคต พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวให้ดำเนินการก่อสร้างต่อจนสำเร็จ พระราชทานนามว่า “พระรามราชนิเวศน์” ส่วนองค์พระที่นั่งพระราชทานนามว่า “พระที่นั่งศรเพชรปราสาท”

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง “พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน”

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน หรือ ค่ายพระรามหก พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยายมราช (ปั้น สุขุม) เป็นผู้เลือกสถานที่เพื่อเป็นที่เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานมาประทับแรมและทรงพระราชสำราญในฤดูร้อน พระราชนิเวศน์มฤคทายวันประกอบด้วยอาคาร 16 หลัง แบ่งออกเป็น 3 หมู่ใหญ่ มีชื่อคล้องจองกัน คือ พระที่นั่งสมุทรพิมาน พระที่นั่งพิศาลสาคร และพระที่นั่งสโมสรเสวกามาตย์

พระราชนิเวศน์มฤคทายวันเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์แห่งหนึ่งของจังหวัดเพชรบุรี ในฐานะเป็นที่ประทับพักผ่อนพระราชอิริยาบถและทรงพระราชสำราญในฤดูร้อนในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่เลี้ยงรับรองราชทูตจากต่างประเทศ รวมทั้งเป็นสถานที่บำเพ็ญพระราชกุศล จิงโปรดเกล้าฯ ให้เป็นเขตอภัยทาน

แผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตามแนวการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมผังกราฟิก

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ชั้นประถมศึกษาปี

ที่ 3

ชมรม เราชักเพชรบุรี

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

2560

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง คนตีเมืองเพชร

เวลา 4

คาบ

แผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหน่วยที่ 6 เรื่องคนตีเมืองเพชร

สอนวัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ. 2560 เวลา 14.20-

15.30 น.

ครูผู้สอน นางมยุรี หอมขจร

1.สาระสำคัญ

คนตี เมืองเพชรบุคคลที่ดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น การมีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ประหยัด มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นอย่างสันติสุข และเป็นที่ยอมรับยกย่อง ชื่นชม สามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตได้ อาทิ สมเด็จเจ้าแดงโมปู่เย็น แก้วมณี ประสม สุสุทธิ และนายทองร่วง เอ็มโอบุ๊ การเรียนเรื่องคนตีเมืองเพชรจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

- นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนผังกราฟิกเรื่องคนตีเมืองเพชรได้

ด้านทักษะ / กระบวนการ

- การอธิบาย
- การเชื่อมโยง
- การสืบค้นข้อมูลและการอภิปราย

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม 12 ประการ

- มีวินัย ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน

3. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

3.1 ความสามารถในการสื่อสาร

- ทักษะการอ่าน
- ทักษะการเขียน
- ทักษะการฟังการดูและการพูด

3.2 ความสามารถในการคิด

- การคิดอย่างสร้างสรรค์
- การคิดเป็นอย่างเป็นระบบ

3.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม(สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้)
- กระบวนการปฏิบัติ

4. สาระการเรียนรู้

ความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่องคนตีเมืองเพชร

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาว่ารู้จักบุคคลสำคัญของไทยในชุมชนของผู้เรียนหรือไม่และรู้จักในด้านใด โดยให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย

ขั้นสอน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ

ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอตัวอย่างผังกราฟิก

ครูนำภาพบุคคลสำคัญของประเทศไทยมาให้นักเรียนดูโดยใช้สื่อ power point แล้วให้นักเรียนส่งตัวแทนมาแข่งขันการตอบชื่อบุคคลสำคัญจากภาพ

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก

- ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมเพื่อเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่โดยให้นักเรียนบอกชื่อบุคคลสำคัญในจังหวัดเพชรบุรีที่นักเรียนรู้จักประมาณ 5 คน

ขั้นที่ 3 ขั้นชี้แจงการใช้ผังกราฟิก

ครูให้ความรู้เรื่องบุคคลสำคัญในท้องถิ่น และร่วมกันอภิปรายว่าบุคคลสำคัญในท้องถิ่นมีความสำคัญกับท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรีอย่างไร โดยใช้ภาพพลิกประกอบการอธิบาย

ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิก

นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติมจากใบความรู้ที่ 13 เรื่องสมเด็จพระสังฆราช (แดงโม) ใบความรู้ที่ 14 เรื่อง ประสม สุสุทธิ ใบความรู้ที่ 15 เรื่อง ทองร่วง เอ็มโอษฐ์ ใบความรู้ที่ 16 เรื่อง ปู่เย็น แก้วมณี และหนังสือและจากภาพพลิกเรื่องบุคคลสำคัญของจังหวัดเพชรบุรีนักเรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งมี 4-5 คน ช่วยกันสรุปและทำกิจกรรมในใบงานที่ 6 การเขียนผังกราฟิกเรื่องคนดีเมืองเพชร

ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยน

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานกลุ่มละ 1 เรื่อง โดยจับสลากว่ากลุ่มใดเสนอเรื่องใด โดยเขียนใส่กระดาษแผ่นใหญ่เพื่อนำเสนอหน้าชั้น แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นจบครบทุกกลุ่ม

ขั้นสรุป

ครูกับนักเรียนช่วยกันสรุปผังกราฟิกจากเรื่องคนดีเมืองเพชรอีกครั้งหนึ่งเพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน และร่วมกันสนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในผังความคิดเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เข้าใจตรงกันและถูกต้อง แต่ละกลุ่มแก้ไขใบงานให้ถูกต้อง

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ภาพบุคคลสำคัญของประเทศและบุคคลสำคัญในท้องถิ่น เช่น นายกรัฐมนตรี พระมหากษัตริย์ไทย ปู่เย็น แก้วมณี
2. ใบความรู้ที่ 13 เรื่องสมเด็จพระสังฆราช (แดงโม)
3. ใบความรู้ที่ 14 เรื่องประสม สุสุทธิ

4. ใบความรู้ที่ 15 เรื่องทองร่วง เอ็มโอะษฐ์
5. ใบความรู้ที่ 16 เรื่องปู่เย็น แก้วมณี
6. ใบงานที่ การเขียนผังกราฟิก เรื่องคนตีเมืองเพชร
7. กระดาษเทา-ขาว ปากกาเมจิก
8. สื่อ power point เรื่องบุคคลสำคัญในประเทศไทย
9. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี

7. วิธีวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การวัด
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนลงในผังกราฟิกได้	ตรวจใบงานผังกราฟิก	แบบบันทึกการตรวจผังกราฟิก	นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป

เกณฑ์การตรวจผังกราฟิกพิจารณาจากการเขียนผังกราฟิกจากการอ่านจับใจความเรื่องคนตีเมืองเพชร

ระดับคุณภาพ รายการ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1.กำหนดเรื่องที่ศึกษาและรูปแบบการสร้างผังกราฟิก	กำหนดเรื่องที่ศึกษาและเขียนรูปแบบเรื่องชัดเจนด้วยตนเองเป็นตัวอย่างเป็นตัวอย่างได้	กำหนดเรื่องที่ศึกษาและเขียนรูปแบบชัดเจนเป็นตัวอย่างเป็นตัวอย่างได้บางส่วนด้วยตนเอง	กำหนดเรื่องที่ศึกษาและเขียนรูปแบบชัดเจนเมื่อมีผู้แนะนำ	กำหนดเรื่องที่ศึกษาและเขียนรูปแบบไม่ชัดเจนเป็นตัวอย่างไม่ได้
2.การเชื่อมโยงและจัดองค์ประกอบในการนำเสนอความรู้	จัดเนื้อหาเป็นระบบเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่สำคัญได้ละเอียดครบถ้วนชัดเจน	จัดเนื้อหาเป็นระบบเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่สำคัญไม่ถูกต้อง 1-2 แห่ง	จัดเนื้อหาเป็นระบบเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่สำคัญไม่ถูกต้อง 3 แห่ง	จัดเนื้อหาเป็นระบบเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่สำคัญไม่ถูกต้อง 4 แห่งขึ้นไป

3.ความครอบคลุมและความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาครอบคลุมทุกองค์ประกอบ มีรายละเอียดมากและครบถ้วนชัดเจน	เนื้อหาครอบคลุมทุกองค์ประกอบมีรายละเอียดน้อย 1-2 องค์ประกอบ	เนื้อหาไม่ครอบคลุม มีรายละเอียด ไม่ถูกต้อง 3 องค์ประกอบ	เนื้อหาไม่ครอบคลุม มีรายละเอียด ไม่ถูกต้องมากกว่า 4 องค์ประกอบ
4.การสรุปความของเนื้อหา	สรุปใจความได้ครบทุกองค์ประกอบ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ด้วยตนเอง สื่อความได้ดีเป็นตัวอย่างได้	สรุปใจความได้ครบทุกองค์ประกอบมีรายละเอียดถูกต้อง สื่อความปานกลาง เป็นตัวอย่างได้เมื่อมีผู้แนะนำ	สรุปใจความไม่ครบขาดความสมบูรณ์ บางส่วนเป็นตัวอย่างไม่ได้ สื่อความพอใช้	สรุปใจความของเนื้อหาและองค์ประกอบไม่ถูกต้อง สื่อความไม่ได้ เป็นตัวอย่างไม่ได้
5.ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างและตกแต่งผังกราฟิก	เป็นระเบียบ เรียบร้อย ตกแต่งประณีต มีการดัดแปลงแต่งเติมให้สวยงามมาก น่าสนใจ เป็นตัวอย่างได้	เป็นระเบียบ เรียบร้อย มีการตกแต่งเพิ่มเติม สวยงาม ปานกลาง เป็นตัวอย่างได้	ไม่ค่อยเป็นระเบียบ เรียบร้อยมีการตกแต่งผังให้สวยงาม พอใช้เป็นตัวอย่างไม่ได้	ไม่เป็นระเบียบขาดความประณีต สกปรกไม่น่าสนใจ เป็นตัวอย่างไม่ได้

เกณฑ์การตัดสิน

17 - 20	คะแนน	ระดับ	ดีมาก
13 - 16	คะแนน	ระดับ	ดี
9 - 12	คะแนน	ระดับ	พอใช้
5 - 8	คะแนน	ระดับ	ปรับปรุง

22																				
23																				
24																				
25																				

ใบงานที่ 6 เรื่องการเขียนผังกราฟิกเรื่อง คนดีเมืองเพชร

จุดประสงค์

เพื่ออ่านจับใจความและเขียนลงในผังกราฟิกได้

วิธีการใช้

1. เขียนหัวข้อที่วงกลมตรงกลาง
2. เขียนหัวข้อย่อยที่เป็นองค์ประกอบของวงกลมตรงกลางที่วงกลมต่างๆ รอบนอก

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนผังกราฟิกแบบผังจินตทัศน์(Mind Map) เรื่องคนดีเมืองเพชร
เสร็จแล้วตกแต่งให้สวยงาม

คนดีเมืองเพชร

ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง “สมเด็จพระสังฆราช

สมเด็จพระสังฆราช (แดงโม) เดิมชื่อทอง เป็นชาวเพชรบุรี เกิดในสมัยอยุธยา ที่บ้านหนองหว่า ชีวิตของท่านกำพร้าบิดามารดาตั้งแต่อายุประมาณ 9-10 ขวบ จึงอยู่ในความดูแลของพี่สาวมาตั้งแต่ยังเยาว์

ต่อมาท่านได้ศึกษาเล่าเรียนกับเจ้าอาวาสวัดใหญ่ ด้วยเป็นผู้มีสติปัญญาหลักแหลม จึงได้บวชเป็นสามเณร หัดเทศน์ธรรมวัตรและมหาชาติ ครั้นสามเณรแดงโมได้ศึกษาปริยัติธรรมจนได้เปรียญแล้วจึงอุปสมบทและมีชื่อเสียงในการเทศน์เป็นอย่างมาก ต่อมาได้เลื่อนสมณศักดิ์จนถึงตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราช นิยมขานเป็นที่รู้จักกันในนามว่า “สมเด็จพระเจ้าแดงโม”

สมเด็จพระเจ้าแดงโมยังเป็นช่างแกะสลักไม้ฝีมือเอก ซึ่งปรากฏฝีมืออันงดงามไว้ ณ วัดใหญ่สุวรรณาราม และวัดหนองหว่า

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี

ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง “ประสม สุธุทธิ”

นายประสม สุธุทธิ ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์ (แทงหยวก) นายประสม สุธุทธิ เกิดในตระกูลช่างแกะสลักและช่างเขียนนายประสม สุธุทธิ มีผลงานออกแบบลวดลายภาพจิตรกรรมปูนปั้นและลวดลายจำหลักไม้ซุ้มประตูวัด และศาลาการเปรียญหลายแห่ง โดยเฉพาะได้หันมาฟื้นฟูศิลปปะการแทงหยวกของจังหวัดเพชรบุรี จนได้รับการยกย่องจากช่างเมืองเพชรว่าเป็น “ช่างชั้นครู” นายประสม สุธุทธิ ได้พยายามอนุรักษ์รูปแบบของศิลปปะการแทงหยวกเพื่อสืบทอดช่างฝีมือรุ่นต่อไป โดยการประยุกต์เครื่องมือแกะสลักให้สะดวกยิ่งขึ้น

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี

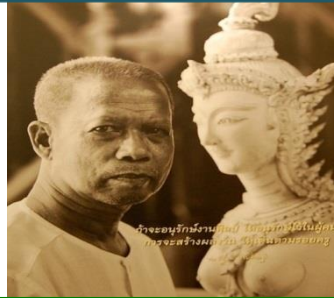
ใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง “ปู่เย็น แก้วมณี”

นายเย็น แก้วมณี หรือ "ปู่เย็น" เจ้าของสมญานาม "เฒ่าพระนาง" แห่งลุ่มน้ำเพชรบุรี ปู่เย็นเกิด ที่จังหวัดเพชรบุรี นับถือศาสนาอิสลาม ในสมัยหนุ่มๆ ปู่เย็นมีอาชีพรับจ้างเลี้ยงวัว เมื่อแก่ชราจึงอาศัยอยู่กับลูกสาวบุญธรรมและภรรยา จนกระทั่งเมื่อ ย่าเฒ่าผู้เป็นภรรยาเสียชีวิต ปู่เย็นรู้สึกเสียใจมากร้องไห้นานถึง 3 เดือน หลังจากนั้นจึงตัดสินใจย้ายไปอาศัยอยู่ในเรือที่เชิงสะพานลำไยในแม่น้ำเพชรบุรีดำรงชีวิตด้วยการตกอวนหาปลา ถ้าเหลือกินก็จะขายได้ในราคาถูก แต่ ถ้าใครเอาเงินให้ปู่เย็นปู่เย็นจะไม่รับ

คติพจน์ของปู่เย็น “ดูแลหอยซี...ไม่มีมือมีตีน มันยังหากินเองได้ นับประสาอะไรกับ คนมีมือมีเท้า หากินเองไม่ได้ "ก็อายหอย"

ใบความรู้ ๑๕ เรื่อง ทองร่วง เอ็มโອษฐ

นายทองร่วง เอ็มโອษฐ ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์ (ปูนปั้น) นายทองร่วง เอ็มโອษฐ บวชเป็นสามเณรที่วัดบางใหญ่ และเดินทางมาเรียนภาษาบาลีที่วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดเพชรบุรี พร้อมทั้งได้ฝึกหัดเรียนเขียนลายไทยกับพระมหาเสวก จันทรแดง เมื่ออายุได้ 18 ปี ลาสิกขาบทจากสามเณร แล้วฝากตัวเป็นศิษย์หัดงานปูนปั้นกับครูพิณ อินฟ้าแสง นายทองร่วง เอ็มโອษฐ เป็นคนมีสติปัญญาดี สามารถออกแบบงานศิลปะต่างๆได้เป็นอย่างดี จนสามารถปั้นปูนปั้นได้อย่างงดงาม

ผลงานสำคัญ ได้แก่ งานปูนปั้นตามวัด เช่น วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดเขابันไดอิฐ วัดกำแพงแลง วัดชีว์ประเสริฐ วัดโคก วัดพลับพลาชัย

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

เพชรบุรี

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....

**แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

คำชี้แจง แบบวัดความสามารถฉบับนี้มีจำนวน 20 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 1 -2

ไปเที่ยวเขาวัง

น้อยและเพื่อนๆเดินทางไปเที่ยวเขาวัง พบเจดีย์และอาคารชาวสะอาด น้อยเห็นความงามของเจดีย์ สะท้อนกับแสงอาทิตย์ในยามเย็นเป็นม่านสีทองสวยงามยิ่งนัก ความงามของแสงจากดวงอาทิตย์ตัดกับเมฆบนท้องฟ้าส่องมายังเจดีย์และอาคารเป็นประกายระยิบระยับความงามของเจดีย์และอาคารชาวสะอาดนี้เป็น**สิ่งมหัศจรรย์**ที่ควรอนุรักษ์ไว้เป็นสมบัติของชาติตลอดไป

ที่มา : หนังสือเพชรนิวิสัย

1. ข้อใดอธิบายความหมายของคำที่ขีดเส้นใต้ได้ถูกต้อง (ความเข้าใจ)
 - ก. สิ่งที่ไม่เคยเห็นมาก่อน
 - ข. สิ่งที่น่าตื่นตาตื่นใจ
 - ค. สิ่งที่ควรอนุรักษ์
 - ง. สิ่งที่ไม่ทำตามธรรมชาติ
2. พระมหากษัตริย์พระองค์ใดเป็นผู้คิดสร้าง**พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน** (ความเข้าใจ)
 - ก. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ข. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ค. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ง. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 3

พระรามราชนิเวศน์เดิมเรียกว่า พระราชวังบ้านปืน มีพระราชโองการครั้งเสด็จพระราชดำเนินมาประพาสเมืองเพชรบุรีว่า เมืองเพชรบุรีเป็นภูมิประเทศอันงดงามและบริบูรณ์ บัดนี้มีรถไฟไปมารวดเร็วสะดวกกว่าแต่ก่อนพระนครคีรีตั้งอยู่บนเขาจะเสด็จประทับแรมย่อมเป็นความลำบากไม่สะดวกซึ่งสมควรสร้างที่ประทับแรมเลือกที่ตำบลบ้านปืน อันตั้งอยู่ริมแม่น้ำไม่ห่างไกลจากท้องตลาดที่ประชุม มีระยะบ้านติดต่อกันตลอดมา จะเดินทางไปมาจากตลาดที่ประชุม ชุมชนก็เป็นการสะดวก

<https://thai.tourismthailand.org>

3. เพราะเหตุใดจึงประทับแรมบนพระนครคีรีไม่สะดวก (วิเคราะห์)

- ก. ตั้งอยู่ริมแม่น้ำทำให้การสัญจรไปมาไม่สะดวก
- ข. ตั้งอยู่บนเขาทำให้การเดินทางไปมาลำบาก
- ค. อยู่ใกล้ตลาดมีผู้คนสัญจรไปมามากมาย
- ง. มีรถไฟผ่านทำให้การจราจรหนาแน่น

“ปูนปั้น-ปั้นปูน” งานสกุลช่างเมืองเพชร นับเป็นงานช่างสาขาหนึ่งของเพชรบุรีที่สืบทอดต่อกันมานาน เป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่นิยมกันมาแต่โบราณ มีทั้งงานปั้นองค์พระพุทธรูปและปั้นประดับตกแต่งอาคารสิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรมหน้าบัน อุโบสถ วิหาร ฐานพระพุทธรูป ฐานเจดีย์ ลายที่ปั้นมักเป็นลายไทยที่มีความ **วิจิตรพิสดาร**ผสมผสานกันอยู่กับรูปปั้นพุทธประวัติ ประกอบด้วย เทพ เทวดา สัตว์หิมพานต์ และสัตว์ในวรรณคดี

http://changsipmu.com/sculpting_p03.html

4. ลายที่ปั้นมักเป็นลายไทยที่มีความ **วิจิตรพิสดาร**ผสมผสานกันอยู่กับรูปปั้น

คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร (ความเข้าใจ)

ก. สวยงาม	ข. น่าเกลียด
ค. สวยงามอย่างยิ่ง	ง. แปลกประหลาด

“เหตุผลหลักของช่างแทงหยวกคือ ทำแล้วเหี่ยว ยิ่งเหี่ยวเร็ว ผมยิ่งได้งาน ได้เงินมากขึ้น เพราะด้วยคุณสมบัติของกาบกล้วยที่ชุ่มน้ำ หากนำไปตั้งกลางแจ้ง หรืออากาศร้อน น้ำในกาบกล้วยก็ระเหยไปเร็ว กาบกล้วยก็เหี่ยวเร็ว ช่างแทงหยวกก็จะมีงานมากขึ้น สร้างรายได้จากฝีมือและมันสมองมากขึ้น มีคนมาจ้างผมทำงานแทงหยวกทุกวัน เป็นงานศิลปะที่สร้างเงินได้ไม่น้อยกว่างานศิลปะอื่นๆ”

<http://www.stou.ac.th/study/sumrit/7-58/page2-7-58.html>

5. เพราะเหตุใดกาบกล้วยจึงเหี่ยวเร็ว (วิเคราะห์)

ก. อากาศร้อน

ข. ได้รับน้ำไม่เพียงพอ

ค. กาบกล้วยไม่สามารถเก็บน้ำไว้ได้

ง. น้ำในกาบกล้วยระเหยไปเร็ว

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 6

“เพลงพวงมาลัยนี้ โดนใจ จริงๆ ค่ะ”

6. จากข้อความ คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด (ความเข้าใจ)

ก. ถึงใจ

ข. ถูกใจ

ค. พอใจ

ง. ชอบใจ

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 7 - 8

“ถิ่นสวรรค์รุ่งเรืองเมืองเพชรบุรี มีสถานท่องเที่ยวมากมี สุขิได้มาเยี่ยมเยือน หาดเจ้าเขาวัง หาดชะอำงามล้ำคิดเตือน แก่งกระ जानสายธารรอบเขื่อน พกพญากลาดเกลื่อนอุทยานตรึงใจ”

7. “สุขิได้มาเยี่ยมเยือน” คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร (ความเข้าใจ)

ก. มีความสุข

ข. มีความสะดวก

ค. มีความสบาย

ง. มีความสวยงาม

8. ข้อความนี้ ผู้พูดมีวัตถุประสงค์ใด (วิเคราะห์)

ก. บอกวิธีการเที่ยวเพชรบุรี

ข. แนะนำการท่องเที่ยวเพชรบุรี

ค. บอกประโยชน์เพชรบุรี

ง. แนะนำให้มาเที่ยวเพชรบุรี

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 9

วัวเทียมเกวียนที่จะใช้แข่งขันต้องเป็นวัวที่ฝึกฝนมากกับกีฬา เพราะนักกีฬากับวัวจะรู้จักกันเป็นอย่างดี ทำให้การบังคับเกวียนเป็นไปอย่างราบรื่น

9. คำที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร (ความเข้าใจ)

ก. เอาใจ

ข. ใส่ใจ

ค. หินใจ

ง. เข้าใจ

วัวเทียมเกวียน เดิมมีกันทุกตำบลหรือหมู่บ้านใหญ่ๆ การเล่นวัวเทียมเกวียนมักจะเล่นกันตอนบ่ายที่เรียกว่า **แดดร่มลมตก** พอเย็นพลบค่ำก็เลิกหรือนำวัวกลับบ้านได้ไม่ได้เล่นกลางคืนอย่างวัวลาน การแข่งขันวัวเทียมเกวียน เป็นการเอาเกวียนที่เป็นเกวียนเก่าไม่ใช้งานแล้วมาใช้แข่ง ครั้งหนึ่งของทางวิ่งต้องทำรั้วเดี่ยวๆ เพื่อไม่ให้วัววิ่งออกนอกกลุ่ม สนามวัวเทียมเกวียนจะเป็นชายทุ่ง ชายป่า หรือในนาข้าวที่ปราบพื้นดินเรียบไม่เป็นหลุมบ่อก็ใช้ได้

<https://catlovecatza.wordpress.com>

10. คำที่ขีดเส้นใต้จากข้อความมีความหมายถึงข้อใด (ความเข้าใจ)

ก. กระแสลมพัด

ข. กระแสลมพัดอ่อนๆ

ค. กระแสลมพัดแรง

ง. กระแสลมพัดตั้งพายู

อ่านข้อความที่กำหนดแล้วตอบคำถามข้อ 11-12

แม่น้ำเพชรบุรีมีเนื้อที่กว้างใหญ่ไพศาล นอกจากจะมีต้นไม้น้อยใหญ่ขึ้นอยู่ริมฝั่งแล้วยังเป็นที่อาศัยของสัตว์น้ำนานาชนิด พืชและสัตว์ต่างอาศัยซึ่งกันและกัน แม่น้ำเพชรบุรีจึงอุดมไปด้วยสิ่งอันเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์

http://research.pbru.ac.th/pbri/?page_id=12

11. ข้อความนี้ ถ้าไม่มีแม่น้ำเพชรบุรีจะเกิดเหตุการณ์ใดขึ้นเป็นสิ่งแรก (วิเคราะห์)

- ก. สัตว์น้ำถูกล่ามากขึ้น ข. พืชต่างๆ จะสูญพันธุ์
ค. สัตว์น้ำไม่มีที่อยู่อาศัย ง. สัตว์น้ำจะเข้ามาרבกวนชาวบ้าน

12. จากข้อความข้อใดสรุปไม่ถูกต้อง (วิเคราะห์)

- ก. แม่น้ำเพชรบุรีมีเนื้อที่กว้างใหญ่ไพศาล
ข. แม่น้ำเพชรบุรีมีต้นไม้น้อยใหญ่ขึ้นอยู่ริมฝั่ง
ค. แม่น้ำเพชรบุรีเป็นที่อาศัยของสัตว์น้ำนานาชนิด
ง. แม่น้ำเพชรบุรีใสสะอาดน่ามอง

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13

"ของสำคัญอีกอย่างหนึ่งนั่น คือรูปพระสงฆ์หล่อเท่าตัวคนนั่งพับเพียบพนมมือ ฝีมือที่ปั้นและหล่อเหมือนคน ดีกว่ารูปของท่านขรัวโตหรือรูปสมเด็จพระราชาคณะที่ได้เคยเห็นในที่อื่น ๆ รูปนั้นเขาเรียกกันว่า..... คือท่านผู้ที่สร้างวัดใหญ่นี้"

13. จากบทความนี้กล่าวถึงบุคคลสำคัญท่านใดในจังหวัดเพชรบุรี (ความจำ)

- ก. หลวงพ่อแดง วัดเขابันไดอิฐ
ข. สมเด็จเจ้าแตงโม วัดใหญ่สุวรรณาราม
ค. หลวงพ่อทอง วัดเขาตะเครา
ง. หลวงพ่อปาน วัดบางนมโค

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 14 - 15

ช่างท้องถิ่นหนึ่งเดียวที่ได้รับการคัดเลือกเป็นศิลปินแห่งชาติ ประจำปี 2554 จากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ หนีไม่พ้นช่างเมืองเพชรแน่ เรากำลังพูดถึงศิลปินปูนปั้นและผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะปูนปั้นวัย 68 ปี ทองร่วง เอ็ม โอบธูร์ หรือที่ถูกหลานวงการปูนปั้นเรียกอย่างเคารพนับถือว่า "ครูทองร่วง"

<http://www.chongsakae.go.th>

14. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง (ความเข้าใจ)

- ก. ศิลปินแห่งชาติ ประจำปี 2554 คือ "ครูทองร่วง"
- ข. "ครูทองร่วง" ช่างเมืองเพชร
- ค. ศิลปินปูนปั้นและผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะปูนปั้นวัย 68 ปี
- ง. ท้องถิ่นหนึ่งเดียวที่ได้รับการคัดเลือก จากคณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัด

15. บทความนี้ใช้ข้อความแบบใด (ความเข้าใจ)

- ก. อธิบาย
- ข. โฆษณา
- ค. เชิญชวน
- ง. ชมเชย

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16

ดูแต่หอยสิ... ไม่มีมือไม่มีตีน มันยังหากินได้เอง ประสาอะไรกับ... คนมีมือมีเท้า หากินเองไม่ได้... ก็อายนอย

ปู่เย็น เต่าพระนง

16. ข้อใดสอดคล้องกับคำกล่าวข้างต้น (ประยุกต์ใช้)

- ก. คนเราต้องรู้จักทำมาหากิน
- ข. คนเรานั้นอ่อนทนต์ไม่ใช่
- ค. คนเราไม่มีต้องหยาบยืมผู้อื่นมาใช้
- ง. ใช้บ้างเก็บบ้างทุกอย่างต้องวางแผน

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 17

“เดือนกันยา เราคิดว่าพ่อเสียแน่นอน ทำใจกันทั้งบ้าน พ่อกินไม่ได้ ร่างกายผอมเหลือแต่กระดูก คิดว่าอย่างไรเสียพ่อก็คงไม่ได้เที่ยงหยวกถวายในงานพระเมรุพระพี่นางฯ แล้ว แต่ในที่สุด พ่อก็ฟื้น ที่พ่อมีลมหายใจอยู่จนวันนี้ ก็เพราะสำนึกในพระกรุณาธิคุณ อยากใช้ฝีมือและประสบการณ์ทั้งหมด เพื่อเที่ยงหยวกถวายเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อส่งเสด็จพระองค์สู่สวรรคาลัย”

ที่มา :ครอบครัวสุสุทธิ

17. ข้อความนี้ควรตรงชอวออย่างไร (วิเคราะห์)

- ก. ประสม สุสุทธิ ช่างเที่ยงหยวกสองพระเมรุ
- ข. ประสม สุสุทธิ ช่างเที่ยงหยวกกลุ่มน้ำเพชร
- ค. สำนึกในพระกรุณาธิคุณ
- ง. เสด็จพระองค์สู่สวรรคาลัย

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 18 - 20

ขนมหม้อแกงรสเด็ด! แม่กิมไล้ชวนชิม ถาดละ 35 บาท 3 ถาด 100 บาท

18. คำว่า **รสเด็ด** มีความหมายตรงกับข้อใด (ความเข้าใจ)

- ก. รสเผ็ด
- ข. รสอร่อย
- ค. รสเปรี้ยว
- ง. รสกลมกล่อม

19. ข้อความนี้จัดอยู่ในข้อความประเภทใด (ความเข้าใจ)

- ก. ประกาศ
- ข. โฆษณา
- ค. คำขวัญ
- ง. ข่าว

20. ข้อใดคือการเรียนรู้การทำน้ำตาลโตนด จากแหล่งเรียนรู้ที่ถูกต้องที่สุด (วิเคราะห์)

- ก. สุภาพอ่านรายละเอียดจากหนังสือ
- ข. วารีดูขั้นตอนการทำจากภาพยนตร์
- ค. กิตติสอบถามจากครูสอนวิชาคหกรรม
- ง. สมศรีคุยกับป้างามที่ทำน้ำตาลโตนด

เฉลยแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ข	11	ค
2	ค	12	ง
3	ข	13	ข
4	ง	14	ง
5	ค	15	ง
6	ข	16	ก
7	ก	17	ก
8	ง	18	ง
9	ง	19	ข
10	ข	20	ง

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่านจับใจความโดยใช้ผังกราฟิก
เรื่องเรารักเพชรบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการอ่านจับใจความโดยใช้ผังกราฟิกเรื่องเรารักเพชรบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี โดยให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย(✓) ลงในช่องระดับความพึงพอใจ ตามความเป็นจริง ดังนี้

- 3 หมายถึง พึงพอใจระดับมาก
2 หมายถึง พึงพอใจระดับปานกลาง
1 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อย

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		3	2	1
ด้านเนื้อหาสาระ				
1	เนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัยของนักเรียน			
2	เนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย			
3	เนื้อหาสนุก น่าติดตาม			
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4	กิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ			
5	กิจกรรมน่าสนใจและสนุกสนาน			
6	ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนๆ			
ด้านสื่อ				
7	การใช้สื่อการเรียนเหมาะสมและหลากหลาย			
8	ใบความรู้มีสีสันสวยงาม			
9	สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย เข้าใจง่าย			
ด้านประโยชน์				
10	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ถูกต้องและเข้าใจได้			
11	นักเรียนถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้			
12	นักเรียนมีอิสระในการคิดและเขียนสรุปเรื่องลงผังกราฟิกได้			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

แบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง ประเด็นสัมภาษณ์สำหรับนักเรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องเรารักเพชรบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นามสกุล.....

ชั้น.....

สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

สถานที่.....

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์

ด้านความภาคภูมิใจที่มีต่อท้องถิ่นเพชรบุรี

1. นักเรียนต้องการให้คนมองเมืองเพชรบุรีอย่างไร

.....
.....

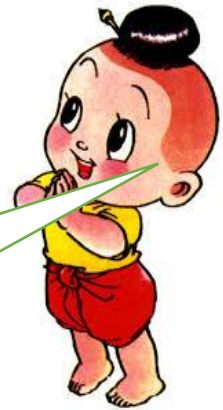
2. ความภาคภูมิใจของนักเรียนที่ได้อยู่ในจังหวัดเพชรบุรีคือ
สิ่งใด เพราะอะไร

.....
.....

ด้านการทำประโยชน์ให้ท้องถิ่นเพชรบุรี

1. นักเรียนจะทำประโยชน์ให้กับท้องถิ่น
ของเราได้อย่างไรบ้าง

.....

2. นักเรียนสามารถสืบสานประเพณีและ
วัฒนธรรมของท้องถิ่นเพชรบุรีอะไรได้บ้างจง
ยกตัวอย่างและอธิบาย

.....

.....

ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

ตารางที่ 30 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่องเรารักเพชรบุรีด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ความสามารถในการอ่านจับใจความ	N	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	คิดเป็นร้อยละ	เกณฑ์ร้อยละ	df	t-test	sig
	25	20	16.52	1.12	82.60	75	24	6.77*	0.00

ตารางที่ 31 แสดงคะแนนเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละของความสามารถในการอ่านจับใจความ

ที่	คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน (20 คะแนน)	ร้อยละ	ความสามารถเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75
1	18	90	ผ่าน
2	15	75	ผ่าน
3	14	70	ไม่ผ่าน
4	17	85	ผ่าน
5	15	75	ผ่าน
6	16	80	ผ่าน
7	16	80	ผ่าน
8	15	75	ผ่าน
9	16	80	ผ่าน
10	17	85	ผ่าน
11	16	80	ผ่าน
12	18	90	ผ่าน
13	17	90	ผ่าน

14	17	85	ผ่าน
15	19	95	ผ่าน
16	17	85	ผ่าน
17	17	85	ผ่าน
18	17	85	ผ่าน
19	16	80	ผ่าน
20	16	80	ผ่าน
21	17	85	ผ่าน
22	16	80	ผ่าน
23	17	85	ผ่าน
24	18	90	ผ่าน
25	16	80	ผ่าน
ค่าเฉลี่ย	$16.52 = 413 \div (25 \times 20)$	82.60	
ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	$1.12 = \sqrt{\frac{25 \sum 413^2 - (\sum 413)^2}{25(25-1)}}$	5.61	ผ่าน

ตารางที่ 32 ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก

```
GET
  FILE='C:\Users\User\Desktop\คะแนนทดสอบอ่านเขียน.sav' .
DATASET NAME DataSet0 WINDOW=FRONT.
SAVE OUTFILE='C:\Users\User\Desktop\คะแนนฟังมะ.sav'
  /COMPRESSED.
T-TEST
  /TESTVAL=75
  /MISSING=ANALYSIS
  /VARIABLES=VAR00001
  /CRITERIA=CI(.9500) .
```

→ T-Test

[DataSet1] C:\Users\User\Desktop\คะแนนฟังมะ.sav

One-Sample Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
VAR00001	25	82.60	5.612	1.122

One-Sample Test

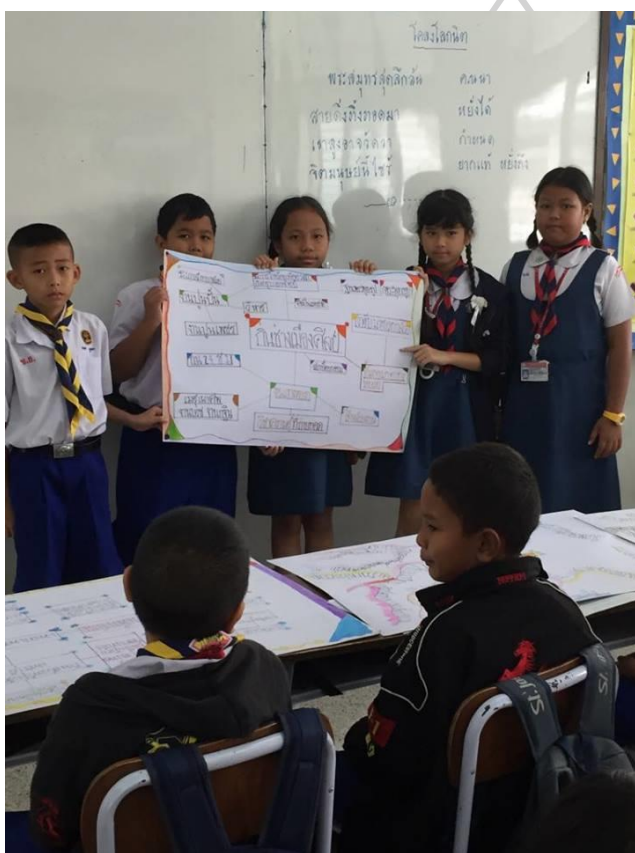
	Test Value = 75					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
VAR00001	6.771	24	.000	7.600	5.28	9.92

ภาคผนวก จ ประมวลภาพ

- ประมวลภาพกิจกรรม
- กิจกรรมระหว่างเรียน
- กิจกรรมการประเมินและการนำเสนอผลงานของนักเรียน

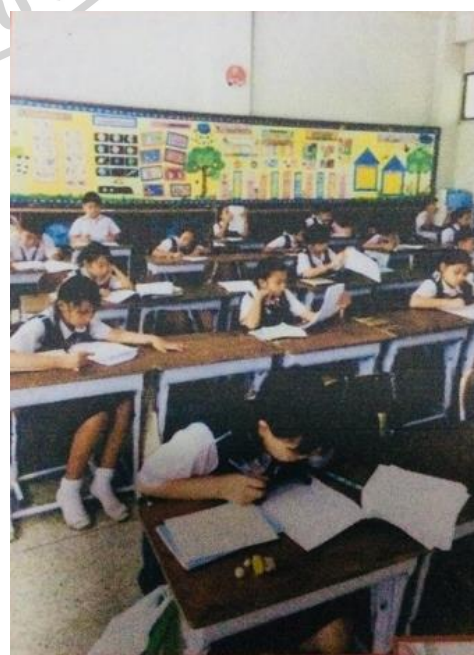
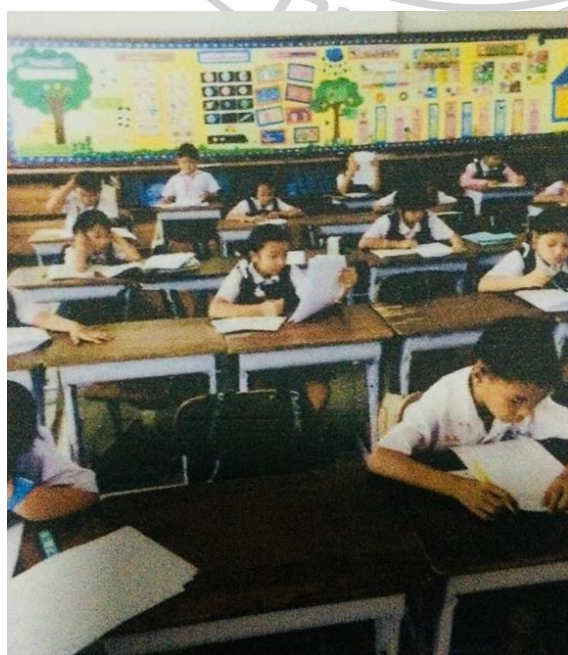
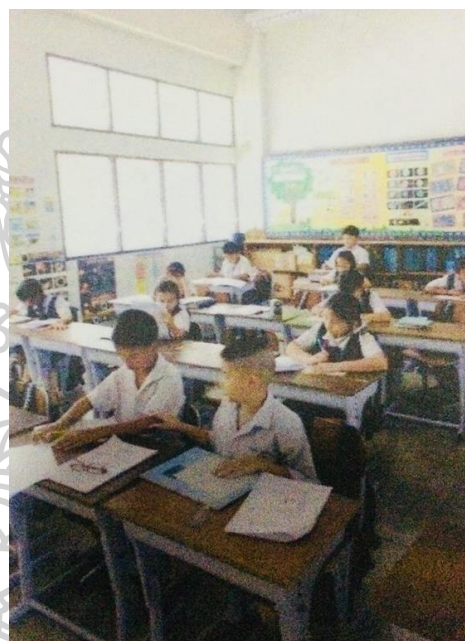
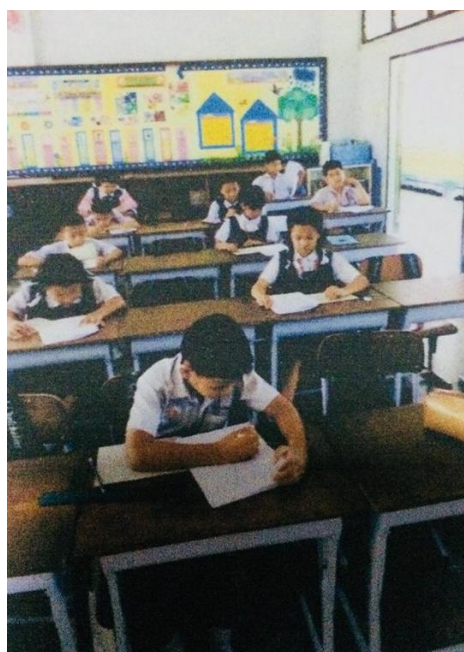

ภาพกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก

นักเรียนมีการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนหลัง
ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความ
กล้าแสดงออก สร้างสรรค์ผลงานได้เป็นอย่างดี

ภาพการทำแบบทดสอบวัดความสามารถ
การอ่านจับใจความของนักเรียน

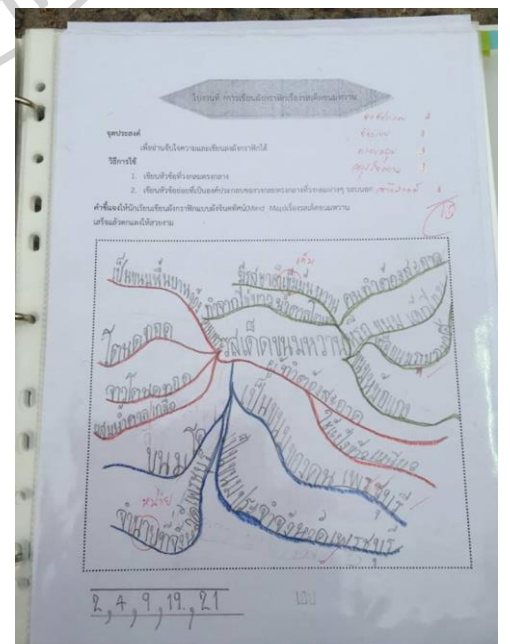
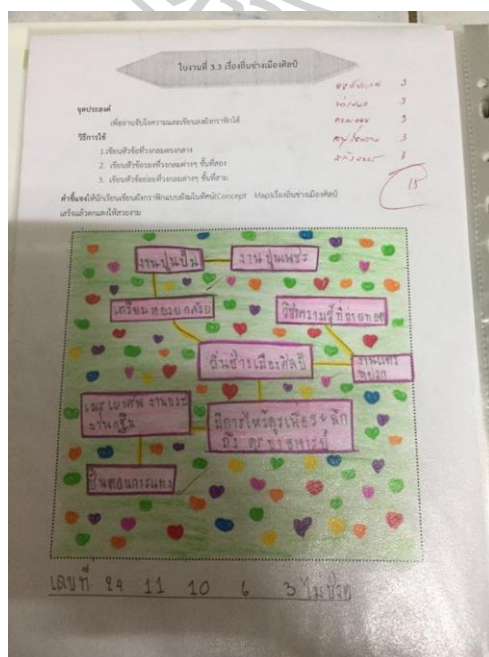
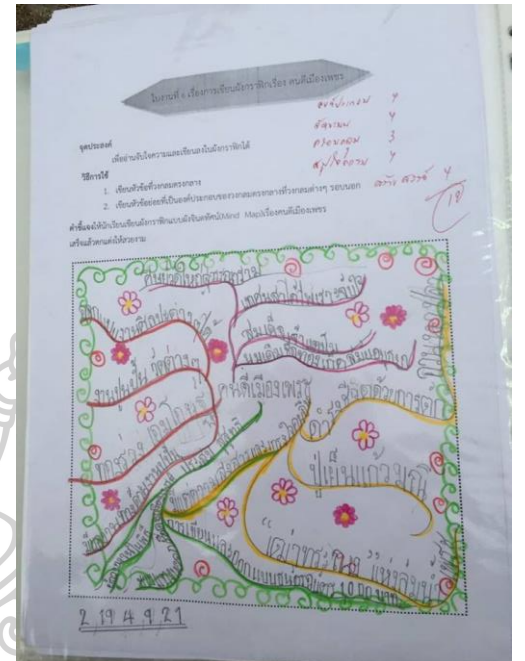
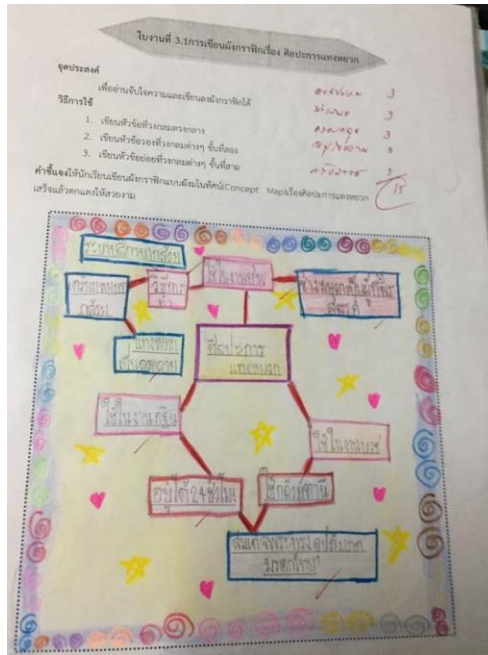
นักเรียนร่วมกันทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

ภาพการนำเครื่องมือแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความไป
try out กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัยนำเครื่องมือแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความไป try out กับนักเรียนที่เรียน
ชมรมเรารักเพชรบุรี ปีการศึกษา 2560

ตัวอย่างภาพผลงานนักเรียน

ภาพประกอบการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนชมรมเรารักเพชรบุรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาต่อไป

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางมยุรี หอมขจร
วัน เดือน ปี เกิด	14 เมษายน 2502
สถานที่เกิด	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วุฒิการศึกษา	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
ที่อยู่ปัจจุบัน	185/21 หมู่ 3 ต. ช่างสะพาน อ. เมือง จ. เพชรบุรี 76000
ผลงานตีพิมพ์	-
รางวัลที่ได้รับ	- ครูต้นแบบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปี 2543 - ครูดีเด่นของคุรุสภา ปีการศึกษา 2545

